דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום רביעי, ט"ו באדר ב' תשמ"ו, 26 במארס 1986 ● גליון 18771

היום 12 עמודים ● המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

היום בדבר

- רייגן, מדבר ויורה — חגי אשד
- קרנות הפנסיה, חבל מתוח — חיים ביאור
- מחיר ה„שי לחגים" — משה גבע
- הכל על האוסקר, כוכבים ולילות

דבר־אחר

מזג האויר

(ע). — תחזית מזג האוויר להיום:
ירושלים: 9—16, רמת־הגולן: 9—18, נהריה: 12—21, טבריה: 9—23, נצרת: 9—18, עפולה: 7—20, השומרון: 10—18, תל־אביב: 11—21, נתב"ג: 10—21, עזה: 14—21, באר־שבע: 8—22, אילת: 13—26.

מימין: מטוס תקיפה מסוג אר־6 ממריא מעל סיפון נושאת המטוסים „סראטוגה" במפרץ סידרה; משמאל: המון מפגינים מציג דגל אמריקאי בחוצות טריפולי בירת לוב. צילום: א. פ.

ארה"ב תסיים כבר מחר פריסת הצי השישי מול מפרץ סידרה

למרות תקיפות נוספות של מטוסיה לא נקטה לוב אתמול כל מהלך צבאי התקפי

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). קרבות השילים בין כוחות אמריקאיים ולוביים נמשכו גם אתמול, בעוד ארה"ב נערכת לכוננות ספינה לקראת פיגועי־טרור לוביים בשמחה השוקלת קיצור פריסת הצי השישי מול מפרץ סידרה ולסיימה כבר מחר, במקום בראשית השבוע הבא.

גם בקרבות אתמול נורו טילי קרקע־אוויר לוביים מדגם „סאם־5" התוקפים בטילים אמריקאיים אחר ה„סאם־5" וסטיילים לוביים. אך שלא כבקרבות שלשום, הודיעה הפעילות האמריקאית גם ל־תקיפת מגע לשיתוק טילי סאם־5 ולאחר חידוש פעולתו במכ"ם חלופי.

ויינברגר: לוב עושה רצון הסובייטים

שר ההגנה קספאר ויינברגר ש־הרבה להתראיין אתמול, אמר כי אינו יודע אם צוותים סובייטיים או לוביים ביצעו את שיגור הטי־לים נגד מטוסי הצי השישי. „צוותי הדרכה סובייטיים שהו באתר זמן רב", אמר. „בסיכות, לוב עושה את רצון הסובייטים בציוד סוב־ייטי. סביר להניח שהסובייטים יס־הרו להחליף את הציוד שהושמד.

(המשך בעמ' 2)

הדולר עלה

לונדון, („רויטר" ועתיים). הדולר התחזק אתמול, על אף חילופי האש בין כוחות ארה"ב ולוב בים התיכון.

כאשר הגיעו ידיעות על ה־סכסוך, החלו לזרום ביקושים לדולר האמריקאי. בפרנקפורט הוא הגיע לרמה של 2.316 מארק לדולר.

הזהב, כמותו כדולר, נחשב מקלט טוב לשעת מצוקה, ו־מחירו עלה בעקבות ההתנג־שויות בים התיכון. הוא נסחר ב־354.40 דולר לאונקיה ב־לונדון במחצית היום, עלייה של 5 דולר לעומת היום ה־קודם.

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

שליט לוב מועמר קדאפי איים אתמול להמשיך במלחמה נגד ארה"ב כל עוד כוח המשי־מה של הצי ה־6 ימשיך לקיים את התמרונים במפרץ סידרה. אמש העריכו משקיפים כי ל־פחות 225 אנשי צוות לוביים נספו בהטבעת ארבעה או חמישה כלי שיט לוביים במפ־רץ סידרה.

מפגינים לוביים ואמצעי התס־ברה של קדאפי איימו אתמול לנ־קום סידור נגד מטרות אמריקאיות ברחבי המזרח התיכון.

ממקורות מערביים נמסר כי צעדי בטחון קפדניים ננקטו את־מול בכל השגרירויות האמריקאיות במזרח התיכון: אלפי לוביים ש־הפגינו בערים הראשיות בלוב השמיעו קריאות גנאי נגד מימשל רייגן והבטיחו להפוך עצ־מם לחוליות מתאבדים.

(המשך בעמ' 2)

איזור העימות הצבאי מול חוף לוב

נציגויות ארה"ב — גם בישראל — נערכות מול נסיון פיגוע לובי

מאת סלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

נציגויות ארה"ב בעולם וגם בישראל נערכות לאפש־רות של נסיון פיגוע אחד או יותר כתגובה לובית על הפעולות של מטוסי הצי ה־6 נגד ספינות וסוללות טילים של לוב במפרץ סידרה. גורמים אמריקאים בישראל הב־הירו אתמול כי ארה"ב פועלת במפרץ סידרה מתוך הגנה עצמית, לאחר שהלובים מימשו את איומם לא לאפשר פעילות חופשית באזור שהוא מרחב בינ־לאומי ובשום אופן לא שטח לובי.

בישראל משקיפה מערכת הבטחון על ההתפתחויות ו־מקבלת עידכונים לאו דווקא מיידיים על פעולות הצי ה־6 נגד לוב. לא מן הנמנע שהוגברה הערנות לצרכי מעקב והתכוננות. כאן רווחת ההערכה שהלובים מכינים תגובה לפעילות האמריקאית שתהיה פגיעה ב„בטן הרכה" של ארה"ב, פעולת טרור או שורה של פעולות כאלה נגד יעדים אמריקאיים. הובעה ערנות נוכח האפשרות של פגי־עת טרור גם ביעדים ישראליים, בתגובה או „בהזדמנות זאת".

ישראל — הראשונה להביע תמיכה רשמית במיבצע האמריקאי

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל היתה אתמול המדינה הראשונה בעולם ש־הביעה רשמית תמיכה בפעולת ארה"ב נגד לוב במפרץ סידרה.

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול בתגובה: „זכותה של ארה"ב, כמו של כל מדינה אחרת, להגן על נתיבי השיט החופשי הימי. לוב היא ראש־חץ בטרור הבין־לאומי ומשמשת מקור של אלימות לכל סביבותיה. עמדה נחושה ופעולה נמרצת נגד איומים ופעילות טרור מהווים יסוד מוצק להבטחת השלום החופשי בעולם".

דובר משרד החוץ בירושלים אמר בהודעה מטעמו, כי „תגובת ארה"ב היא מעשה ברור של הגנה עצמית. ישר־אל מעודדת מנחישותה של ארה"ב נוכח התנהגות קדאפי, שבשנים האחרונות היה מעורב בפעילות טרוריסטית בינ־לאומית המעודד אותה".

חוליית „פתח" מורחבת נחשפה במשולש הקטן

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

חוליה מורחבת של מחבלים ה־משתייכים לארגון „פתח" נחשפה באחרונה על ידי צוות חקירה מיו־חד משותף למשטרה ולכוחות ה־בטחון. רוב חברי החוליה צעירים מאזור המשולש הקטן.

לחוליה זו מיוחסת הנחת מיט־ען חבלה גדול בתחנה המרכזית בתל־אביב, שלא הופעל בגלל תק־לה.

מזה כחודש וחצי מנהלים כוחות הבטחון מעקב אחרי עשרות צעי־רים שהיו קשורים לחוליית מחב־לים, שמרבית חבריה מתגוררים בכפר־קאסם. שבעה מאנשי החו־ליה נעצרו עוד בתחילת החודש ו־בימים האחרונים הוגש נגדם כתב אישום בבית הדין הצבאי בלוד.

על פי החשד התאמנו כמה מ־חברי החוליה בהפעלת מיטעני חבלה והטלת רימונים בשטח לב־נון. הם גנבו בארץ רובים מסוג „גליל", נתזים ולבנות חבלה, ו־רכשו בשוק החופשי אקדחים. בין עשרות הצעירים שסייעו לאנשי החולייה בהשגת כלי נשק וחומרי חבלה היו גם כאלה שהעבירו את הנשק שנקנה בישראל לגדה ה־מערבית לידי גורמים עוינים ש־היו קשורים לחולייה.

צוות החקירה המיוחד בראשותו

(המשך בעמ' 2)

המלצת ועדת שפייזר לוועידת העבודה

להוריד מס־הכנסה ל־30% להעלות המע"מ עד 25%

מאת משה גבע, סופר „דבר"

להוריד את שיעורי מס ההכנסה עד לתיקרה של 30 אחוז ובמקביל להגדיל את המע"מ ל־20% עד 25 אחוז כנהוג במערב, ולהנהיג מס הון נטו שישולם על פי הצהרה שנתית של כל אזרח. הצעות אלה כלולות בהמלצות הוועדה הכל־כלית חברתית במפלגת העבודה בראשותו של ח"כ אליעזר שפייזר, שסיימה אתמול את ניסוח הצעות ההחלטה לוועידת המפלגה שתת־כנס בראשית החודש הבא.

שפייזר ציין כי הנתח הגדול של תקציב הבטחון מחייב פיקוח אזרחי, ואין לאפשר למערכת ה־בטחון לקבוע לבדה את יעדי ה־הוצאה של חלק כה נכבד מהתוצר הלאומי.

הוועדה קובעת שבמדיניות התיעוש בהקמת מפעלים תינתן עדי־פות ראשונה לפרויקטים בגבולות ישראל ואלה שביהודה ובשומרון יהיו בעדיפות שניה.

לדעתו של שפייזר יש להגביר את עצמאותו של נגיד בנק ישראל ולשם כך מן הראוי לבטל את תפקידו כיועץ כלכלי לממשלה ו־להעמיד אישיות בלתי תלויה מה־מעלה הראשונה בראש הוועדה ה־מייעצת.

הוועדה ממליצה גם לחוקק את חוק ניירות הערך, זאת מתוך מגמה להגן על ציבור המשקיעים. יחד עם זאת, מוצע להנהיג רפור־מה בשוק ההון שבמרכזה יתן ל־בורסה תפקיד חשוב כמכשיר ל־גיוס הון. אין בהצעות ההחלטה של הועד המלצה להנהיג מס על עיסקות בבורסה.

תוך תיגרה עם חיילי צה"ל

צעירי „כך" מקריית־ארבע פרצו שיכורים למערת המכפלה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

חמישה צעירים מקרית ארבע, הנמנים עם תנועת „כך", השתכרו שלשום בלילה לרגל פורים ופרצו למערת המכפלה בחברון, תוך תיגרה עם חיילי צה"ל.

שלשום, סמוך לחצות — לאחר שחגגו את פורים בקרית ארבע והשתכרו — הגיעו הצעירים למע־רת המכפלה. הם נכנסו בכוח ל־מערה, כדי להתפלל. חיילי צה"ל ששמרו במקום, ניסו למנוע דר־כם בכוח.

במקום פרצה קטטה בין הצעי־רים השיכורים לחיילי צה"ל וב־מהלכה השליכו המתפרעים מפי־צות עץ באולם יצחק. באותה שעה לא נכחו מתפללים מוסלמים ב־מערת המכפלה.

אחד המתפרעים שלף במהלך ה־מהומה סכין שהיתה ברשותו ל־עבר חיילי צה"ל — אולם החיי־לים השתלטו עליו ועצרוהו עם המתפרעים האחרים.

העצורים הועברו למשטרת חב־רון ויועמדו לדין באשמת תקיפת חיילי צה"ל והתפרעות במקום ציבורי.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

הועד הפועל

ישיבת הועד הפועל של ההסתדרות תתקיים ביום חמי־שי, ט"ז באדר ב' תשמ"ו 27.3.86 בשעה 10.00 בבוקר, בבית הועד הפועל של ההסתדרות, באולם הישיבות קומה 7.

על סדר היום:
1. אישור תקציב ההסתדרות לשנת 1986.

בברכה, עדי קידר
מזכיר הועד הפועל

סוריה — הנתמכת הצבאית הראשונה במעלה של ברה"מ בעולם השלישי

דו"ח הפנטגון: ארגוני טרור באפריקה, באסיה ובאירופה משתמשים במחנות האימונים לטרוריסטים במדינות ערב הפועלים בסיוע סובייטי

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — סוריה היא לקוחת־הנשק הסובייטית הגדולה ביותר בעולם השלישי, ומספר היועצים הצבאיים הסובייטיים המוצבים בה (4,000) גדול מבכל מדינה אחרת בעולם השלישי, כך קובע דו"ח שנתי של הפנטגון — „העוצמה הצבאית הסובייטית" — ש־הופץ אתמול.

היועצים הסובייטיים מסייעים לסורים בתפעול ובתח־זוקה של ציוד ובהדרכה, תוך מתן תשומת לב מיוחדת למערכות ההגנה האווירית הסוריות, שבהן בולטות תש־לובות טילי קרקע־אוויר „סאם־5" בשלושה אתרים, נא־מר בדו"ח, שבחתימת שר ההגנה קאספר ויינברגר.

בכך ניתן אישור רשמי לידיעות, כי לשני אתרי ה־„סאם־5" המקוריים נוסף אתר שלישי.

„צפוי, כי בשנה הבאה יימסרו לסוריה מטוסי קרב מדגם „מיג 29". לאחר שלא מכבר נמסרו לסורים טילי „סאם־5", סטיילים, טילי ים־ים מדגמי „סטיקס" ו„סי־סובייטים ממשיכים לנסות לחבל בתהליך השלום", אומר בדו"ח.

חיזור אחרי המתונות

ברה"מ מחזרת גם אחר מדינות ערביות מתונות כ־מצרים, ירדן („שאיתה נחתם לאחרונה הסכמי אספקה בהיקף 300 מיליון דולר, לתותחים נגד מטוסים ולטילי"

(המשך בעמ' 2)

ואלדהיים השתתף בטבח פרטיזנים וחקירת אסירים וצויין לשבח על כך

הפרטים עולים ממסמכי שלל — חלקם בחתימת ולדהיים — שחשף הקונגרס היהודי

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). — הקונגרס היהודי העולמי הפיץ אתמול מיסמכי־שלל גרמניים מ־מלחמת העולם השניה, שנחשפו בארכיון הלאומי בוושינגטון בש־בוע האחרון וקושרים את מזכ"ל האו"ם לשעבר קורט ואלדהיים ל־פשעי־מלחמה.

דובר של הארגון בניו־יורק אמר אמש כי מן המיסמכים — מקצתם בחתימת ואלדהיים עצמו — עולה בבירור שלא היה רק מתורגמן, כטענתו, אלא קצין־מו־דיעין בכיר, שהשתתף בחיקור אסירים (ולא שבויי־מלחמה) ב־גירושים ואף במעשי־טבח. המיס־מכים מתייחסים לשנים 1942—1944 ועוסקים, בין השאר, במיב־צע „שוורץ" נאצים ובהם טבח פרטיזנים יוגוסלביים בקוזארה.

בנוסף לדיווחים שחיבר ואלד־היים, הופצו רשימות קצינים וחיי־לים שזכו בציונים ובציונים־ל־שבח על השתתפותם בפעולות אלה. לואלדהיים מקום בולט ב־רשימה.

דובר הקונגרס היהודי העולמי ציין כי בין הידיעות התמיכה ב־מאבקו לחשיפת עברו הנאצי של ואלדהיים בלט מיברק מ„מכון ויזנטל" בקליפורניה, אף כי שמ־עון ויזנטל עצמו תומך בואלד־היים.

פליאה על עמדת ויזנטל

(עשית) — בינתיים הביע מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי בישראל, ד"ר אבי בקר, פליאה על נסיונו של שמעון ויזנטל להגן על קורט ואלדהיים. (ויזנטל העמיד בסימן שאלה את ההוכחות בדבר פשעיו של ואלדהיים נגד פרטיזנים יוגוסלאוויים).

(המשך בעמ' 2)

ואלדהיים ואשתו מציגים תשורה שקיבלו במהלך מסע הבחירות: עוגה בדמות פנקס הצבעה שעליו רשום שם המועמד לנשיאות. צילום: א. פ.

בבדיקה של MONDE SELECTION,
המרכז הבינלאומי לבדיקת איכויות בבריסל, זכתה BROADWAY 80
במדליית זהב לשנת 1985 על איכותה המעולה.

BROADWAY 80
תערובת אמריקנית משובחת

אזהרה-משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

סוריה לא תתקוף בגלל מצבה הכלכלי אבל דרושה ערנות – אומר פרס

„צריך לחשוב מה יהיה בשטחים שרבבות מתושביהם עובדים בארצות הנפט

(ע.) — המצב הכלכלי המעור־ער בארצות ערב עשוי לערער את היציבות בארצות אלה ולגרום ל־זעזועים פוליטיים, אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס בכינוס סופרים, משוררים ואנשי רוח ש־התקיים במועדון „מילוא" בתל־אביב.

לדברי פרס, אין סבירות שסו־ריה תתקוף את ישראל, מחמת ה־מצב הכלכלי שם, אך צריך להיות ערנים. ראש הממשלה הביע שמ־חה על כך, שממשלת מובארק השתלטה על המצב במצרים.

אשר לסוריה אמר: „איננו יכול לפטור הבטחות של שקט עם סו־ריה. מדינה זו נקלעה לקשיים כלכליים שקשה לתאר בגלל ירי־דת מחירי הנפט", אמר ראש ה־ממשלה. הוא הזכיר, כי הכלכלה של כמה מדינות ערב התבססה גם על המשכורות של אזרחיהן במדינות הנפט. ממצב זה סובלות סוריה, מצרים, ירדן ולבנון ועל ישראל לחשוב עתה מה יהיה ב־שטחים, כי רבבות אנשים משם עובדים בנפט בארצות אחרות ו־מכלכלות כאן את משפחותיהן. בגלל המצב הכלכלי, נראה שסו־ריה לא תצא לתקוף את ישראל, אולם אין להישען רק על דעה זו וצריך ערנות בשטח — אמר ראש הממשלה. אסד נמצא בצרות צרו־רות בלבנון, כפי שישראל היתה, וההסכם עם דמשק התפוצץ. ה־אלימות בלבנון נמשכת. אסד לא ירצה לצאת למלחמה כי הוא יודע שאינו יכול לעמוד נגד ישראל. ברה"מ גם לא תדחוף אותו למל־חמה, כי היא מגלה התאפקות גם בעניין לוב.

3 יעדים למדיניות החוץ

ראש הממשלה אמר, כי למדי־ניות החוץ של ישראל שלושה יע־דים עיקריים שהם — שלום, מני־עת מלחמה אפילו בהעדר שלום, ומצפון נקי. הוא הוסיף, כי יש־ראל נהנית עתה ממעמד בינלאומי טוב שלא ידעה כמותו, וישראל משתקפת אורות בעתונות העולם, ויהדות העולם מסמפטת יותר את ישראל.

בכלכלה: לשמור אמינות

אשר למצב הכלכלי המסים, אמר ראש הממשלה, כי צריך לש־מור על יציבות ואמינות, כי כל שינוי ותעוע — מסכן את השקל ועלול לגרום לכך שהשקל יברח לדולר. כשרק התחילו לדבר על מיסוי הבורסה, החל הבוק, ציין פרס.

הוא אמר, כי הורדה לאבטלה קיימת. שיעור דורשי עבודה מ־גיע ל־6 עד 6 וחצי אחוזים וה־אבטלה מבוקרת. השכר צלה לרמ־תו הקודמת וכוח הקנייה של ה־שקל עלה.

ראש הממשלה אמר, כי שגיאה היא להעמיד את קיום הממשלה על רוטאציה. „זו שגיאה עקרונית ופוליטית, ובכך אנו מחשידים עצ־מנו כאילו אנו תאבי שלטון", אמר ראש הממשלה. לדבריו, הת־חילה מפלגת העבודה, לזכות ב־אמון הציבור.

ראש הממשלה אמר בתשובה לשאלה, כי אנו נמצאים בראשית מאמץ עמוק להעמיק את המחיצות העדתיות. וישנו מאמץ לביטול הסממנים העדתיים.

למנוע הקצנה בין דתיים וחילונים

על שאלה נוספת בעניין יחסי דתיים וחילונים אמר, כי בשי־חותיו עם אנשים דתיים נאמר לו, שהם מרגישים בהקצנה בין שני הצדדים. „צריך לנהל הידברות ו־דו־שיח. נראה כאילו אנו שני עמים. וזה מדאיג. צריך לנהל הי־דברות ודו־שיח כדי למנוע הק־צנה", אמר.

מזכ"ל העבודה עוזי ברעם עמד על תכנית המפלגה וציין כמה מ־יעדיה. „השלום הוא הנושא העיק־רי, יש צורך בשוויון בין העמים, ובסובלנות, צריך משק פלורליסטי עם עדיפות למשק הציבורי, דרו־שה מדינת צליה ויצירה.

את הכינוס הנחה ופתחה ידיד־ המחלקה לסופרים ולאנשי רוח ב־מפלגת העבודה בקי פריישטט.

טילי קטיושה לאצבע הגליל ולאיזור הבטחון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

כוחות הבטחון גילו בצהריים באצבע הגליל שרידיו של טיל קט־יושה בקוטר 107 מ"מ, שנורה אתמול סמוך לשעה 5 בבוקר מ־דרום לבנון לעבר אצבע הגליל. לפי העדויות נשמעו אותה שעה באיזור ההתפוצצויות וככל ה־נראה נחתו הקטיושות בתחום אצבע הגליל ובתחום דרום לבנון.

אתמול בלילה אירעה היתקלות בין כח של צד"ל לבין מחבל ב־תחום רצועת הבטחון ובסריקות שנערכו אתמול נתגלתה גופתו של המחבל ולידה משגר קטיושות ו־מניחים כי הקטיושות נורו על ידי מחבל זה. בתגובה ירו תותחים של צד"ל לעבר כפרים שיעים שמצפון לרצועת הבטחון. לא נמסר על נפגעים.

אתמול נמשכו המגעים בין מפ־קדי צד"ל לבין ראשי כפרים שי־עים סמוכים לגבול הצפוני של רצועת הבטחון, שנועדו להבהיר להם שמדיניות צד"ל לא השתנתה גם לאחר הירי לעבר נבטייה שלשום.

קציני קישור של צה"ל בדרום לבנון דרשו אתמול מגנרל לחאד לפקח ביתר הקפדה על מעשי חיי־ליו, כדי למנוע הישנות המקרה שבו ירה חייל מבין תותחים לעבר נבטייה וגרם לפתיחות באיזור.

סיבוב 7 על טאבה — היום בתל־אביב

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

סיכויים קלושים להסכם מלווים את סיבוב השיחות השביעי שנפתח היום בתל־אביב בין נציגי ישראל ומצ־רים בנושא טאבה ונירמול היחסים בין שתי המדינות. המחלוקת בקשר לשאלה שאמורה להיות מוצגת לבו־ררים הבין־לאומיים תחייב, ככל הנראה העברת הנושא פעם נוספת להכרעת הקבינט. נציגי ארה"ב עשו בתקופה האחרונה מאמצים לגשר על הפער ולמצוא נוסחת פשרה, אך לא הצליחו.

לעומת זאת הושגה התקדמות רבה מאוד בשאר ה־נושאים שאמורים להיות מסוכמים בשיחות, שיימשכו יומיים. נושאים אלה כוללים הגברת יחסי המסחר, התיי־רות והתרבות בין שתי המדינות. לא מן הנמנע כי לפני שתועבר ההכרעה לקבינט יתקיים סיבוב שיחות נוסף ב־קאהיר.

הוצג פיתוח ישראלי־צ'יליאני ל„מיראז'"

מאת דליה שלון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). — מטוס „מיראז' 50 סי. די." פרי פיתוח משותף של התעשיה האווירית והתעשיה של צ'ילה הוצג בתערוכת „פידי"א 86".

„ביינס" מדווח היום, כי בכוונת צ'ילה לעדכן את כל מטוסי ה„מיראז'" שברשותה, כדי לשפר את ביצו־עיהם.

השיפורים כוללים כנפוני „קאנארד" קבועים, בדומה למטוס „כפיר" הישראלי. האב טיפוס, שהוצג בתערוכה, ביצע טיסות הדגמה יום־יומיות.

(יוסי מלמן). — במצבם של שלושת הישראלים שנפצעו בהתקפת הטרור בקאהיר לפני כשבוע חל שיפור. כך נמסר אמש במהלך ביקורו של שר החוץ יצחק שמיר אצל דוד צרויה, אורי זיו ואסתר יפת, המאושפזים ב־בית־החולים „שיבא". שמיר שיבח את אומץ ליבם ואמר כי ישראל נמצאת במגע מתמיד עם שלטונות מצרים כדי לקבל את הפרטים על התקרית צילום: אסף שילה

סוריה — הנתמכת

(המשך מעמ' 1)

קרקע־אוויר „סאם־8", „סאם־13" ו„סאם־14") וכדומה.

מאז חידוש היחסים עם מצרים בדרג שגרירים בספ־טמבר 1984, לא הצליחו הסובייטים לפתור בעיית סחר ופרעון חובות עם מצרים. ולפיכך גם נכשלו בניצול ב־עיותיה הכלכליות והיזקקותה לחלפי ציוד צבאי, אך ה־סובייטים ממשיכים לנסות ולחבל בתהליך השלום", אומר הדו"ח.

אלפי טרוריסטים פלשתינים, מגוייסים ממדינות ערב־יות ואחרים אומנו בברה"מ בטרור ובחתרנות, צויידו ב־נשק סובייטי ומזרח־אירופי אחר והתגוררו דרך קבע, או ארעית, במדינות הגוש הסובייטי, קובע הדו"ח.

„התמיכה הסובייטית במחנות אימונים לטרוריסטים ב־דרום־תימן, בלוב, בעיראק ובלבנון היא הראיה הברורה ביותר להשקעה הסובייטית המהותית בטרור במזה"ת. גור־מים קיצוניים של אש"ף, כמו גם של ארגונים באמריקה הלאטינית, מאפריקה, מאסיה ומאירופה עשו שימוש נרחב במחנות אלה", נאמר בדו"ח, המקפיד להבחין בין אש"ף (שהסכם פברואר שלו עם חוסיין זוכה לשבח) לבין „גור־מים קיצוניים" בו.

עם זאת, מחברי הדו"ח מסיקים, כי הסובייטים מסתפ־קים בהנאה עקיפה מפעילות הטרוריסטים, המשלימה או תומכת יעדים סובייטיים, ואינם מעוניינים בשליטה ישירה בטרור הבין־לאומי.

ברה"מ תמשיך לתמוך בעיראק

בדו"ח הפנטגון מודגשים גם יחסי ברה"מ־עיראק: „ה־סובייטים מתעתדים להמשיך לספק לעיראק נשק כבתקדם, בהיקף הנדרש לקיום עמדתה במלחמה עם איראן; הסוב־ייטים גם ניסו לצמצם אספקת נשק ממדינות אחרות ל־איראן. עיראק היא המדינה הראשונה — מחוץ לברית וארשה — שקיבלה מטוסי „סוחוי־25", מגלה הדו"ח.

ארה"ב מטיסה כוחות של הונדורס לגבול ניקאראגואה

טגוסיגאלפה, הונדורס, („רויט־ר" ועתי"ם) — מטוסים אמריקא־יים פתחו ברכבת אווירית להטסת כוחות צבא של הונדורס אל ה־גבול עם ניקאראגואה, בעקבות ידי־עות על חדירה רחבת ממדים של כוחות ניקאראגואיים להונדורס — על כך נמסר היום מטעם שגרי־רות ארה"ב בטגוסיגאלפה, בי־רת הונדורס.

דובר מטעם השגרירות סירב, עם זאת, למסור פרטים כלשהם על מספרם של המטוסים האמרי־קאיים המעורבים בפעולה זו.

דובר מטעם ממשלת הונדורס מסר מצידו, כי הכוחות מוטסים אל המחוז ההררי אולאנצ'ו, שב־גבול ניקאראגואה.

וואשינגטון („רויטר" ועתי"ם) — דיפלומאטים של הונדורס בוואש־ינגטון איששו אתמול את הידי־עות, כי כוחות צבא של ניקארא־גואה חצו את גבול הונדורס והם פועלים במחוז אולאנצ'ו שבמדי־נה זו.

ממקורות השגרירות של הונדו־רס בוושינגטון נמסר לסופר „רוי־טר", כי הונדורס עומדת להגיש לניקאראגואה מחאה חריפה ולתבוע את נסיגת הכוחות.

ממקורות אלה גם אושרו, כי הונדורס ביקשה מארה"ב סיוע דחוף בתחום הלוגיסטי, ביחוד ב־כל הנוגע לכלי תובלה צבאיים.

דובר ועדת סיוע החוץ של ה־סנאט מארק הלמקה הודיע, כי הנשיא רייגן אישר סיוע חירום בסך 20 מיליון דולר להונדורס, כדי לעזור למדינה זו לבלום פלי־שה בקנה מידה רחב של כוחות ניקאראגואה.

מכונית זו שימשה משגר מאולתר לרקטות תוצרת בית שנורו אתמול לשגרירות ארה"ב ולארמון הקיסר בטוקיו. צילום: א. פ.

טילים לשגרירות ארה"ב ולארמון הקיסר בטוקיו

טוקיו („רויטר", עתי"ם ועי"צ). השגרירות האמריקאית וארמון ה־קיסר בטוקיו הותקפו אתמול בטי־לים מאולתרים. לפי ידיעות ראש־ונות, לא היו בהתקפה זאת כל נפגעים. המשטרה היפאנית מסרה, כי שני טילים נורו לעבר השגרי־רות מכלי שיגור שהיו מותקנים על מכונית והם נפלו בחצר ה־בניין. טיל אחר נורה לעבר אר־מון הקיסר ממכונית שחונתה ליד תחנת משטרה מקומית. בינתיים לא נודע על פגיעות או נזקים באר־מון.

מחקירת המשטרה התברר כי הטילים היו מתוצרת בית והם נורו מכלי רכב חונים. ההתקפות האלה עוררו דאגה בקרב שלטו־נות יפאן לנוכח ועידת הפיסגה של 7 מדינות, העומדת להתקיים ב־טוקיו בקרוב.

המשטרה מסרה, כי איש לא נפגע, וכי המקום היו מתפרים. פקידי הארמון מסרו, כי הקיסר בן ה־84 הירוהיטו גם את שבת אחר הצהריים שלו בעת ששני ה־טילים נחתו בגן.

החשודים העיקריים בידי המש־טרה הם אנשי ארגון המחתרת ה־שמאלני הקיצוני „ציוקאקו־הא". אנשי ארגון זה הודיעו, כי יגרמו „התוהו ובוהו" בעת ועידת הפיס־גה של שבע המדינות שתתכנס ב־טוקיו במאי, וכמו כן הודיעו, כי ישבשו את החגיגות לציון מלאות 60 שנה לשלטון הקיסר הירוהיטו ב־29 באפריל.

הטילים היו מיכליתרסיס מל־אים דלק ומורכבים על מקלות מ־עץ. הם נורו ממשגרים שהורכבו מצנורות ברזל, מסרה המשטרה.

למרות תקיפות

(המשך מעמ' 1)

למרות הצהרותיו התוקפניות של הקולונל קדאפי לא יזם אתמול צבא לוב שום מהלכים התקפיים נגד כוח המשימה האמריקאי, ו־נראה כי קדאפי נוקט עתה יתר זהירות בעימות עם האמריקאים. יחד עם זאת צבא לוב ממשיך להיות בכוננות גבוהה ביותר. הדבר אמור גם ביחס לכוח המש־לוח הלובי החונה על אדמת צ'אד.

רוב מדינות ערב ואש"ף הביעו אתמול תמיכה במשטר הלובי וב־מאבקו נגד האמריקאים. הודעות תמיכה נלהבות במיוחד הושמעו מצד סוריה, אלג'יריה ואיראן. שרי החוץ הערביים המתכנסים בימים אלה בתוניסיה החליטו אמש, לפי בקשת סוריה, להוסיף לסדר היום של דיוניהם את נושא „התוקפנות האמריקאית נגד לוב".

הפרלמנט הסורי שיגר שדרים לפרלמנטים ברחבי העולם ולאיגוד הפרלמנטרי הבין־ערבי שבהם קר־או הסורים למדינות העולם להת־ייצב לצידה של לוב. סגן הנשיא הסורי חדאם שב אמש לדמשק בתום ביקור חטוף בטריפולי שב־מהלכו מסר שדר תמיכה מאסד לשליט הלובי.

רמטכ"ל צבא סודאן המבקר ב־ימים אלה בטריפולי הצהיר שאר־צו „תעמיד את כל משאביה לרשו־תה של לוב". לאחרונה סיפקו ה־לובים לצבא סודאן נשק ובכלל זה שני מטוסי „מיג".

שדר לקרמלין

נשיא אלג'יריה שהגיע אמש ל־ביקור במוסקווה מסר שדר לצמרת הקרמלין מטעם הקולונל קדאפי. אלג'יריה החלה לאחרונה מתקרבת ללוב בנסיון לבודדה מ־מארוקו. שלשום נמסר באלג'יר על חתימת הסכמי סחר חדשים עם לוב.

מצרים וירדן נקטו אתמול עמדה זהירה כלפי העימות המתפתח בין ארה"ב ללוב. הנשיא מובארק סי־רב להגיב על עימות זה בטענה שאין בידיו מידע מלא ומוסמך על המתרחש. יחד עם זאת, שלא ל־ציטוט, הביעו מקורות בקאהיר שביעות רצון מפעולות התגמול שנקטו האמריקאים נגד הלובים. ידוע שהמצרים מודאגים לאחרונה מהתגברות הפעילות החתרנית של הלובים נגד משטרו של הנשיא מובארק ומהברית המתהדקת בין לוב לבין המשטר הפרו־מצרי ב־סודאן. מפלגת השמאל המצרית המרכסיסטית היתה המפלגה היחי־דה שפירסמה אתמול הודעה חרי־פה בגנותה של ארה"ב.

שר ההסברה הירדני קרא את־מול להסדר הסכסוך בין לוב ל־ארה"ב בדרכי שלום אך ציין ש־ירדן תומכת בכל מדינה ערבית הנתונה להתקפות, מצד מדינה זרה.

בעקבות הדוגמה הישראלית

גם גרמניה מצטרפת ל„מלחמת הכוכבים"

מאת זאב סטרוסינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). — הדוגמה הישראלית דירבנה את גרמניה. שר הכלכלה הגרמני מרטין בנגמן ושר ה־הגנה האמריקאי קספר וויינברגר עומדים לחתום היום על ההסכם בנושא שיתוף חברות גרמניות במחקר לקראת הצבת מערכת נגד טילים בחלל.

בנגמן, הנמצא כעת בוואשינגטון לצורך זה, מייצג את הממשלה הגרמנית, לאחר שמפלגת הליברלים הקטנה הת־נגדה לייצוג הממשלה על ידי שר ההגנה מנפרד וורנר.

המפלגה הליברלית ביקשה, וגם הצליחה במידה רבה, להקנות להסכם בנושא „מלחמת הכוכבים" תדמית של הסכם אזרחי בעיקר, ולאו דווקא הסכם צבאי, חרף העוב־דה שייעוד המחקר נותר צבאי.

עמדת הליברלים עוררה זעם רב במפלגה הנוצרית־דמוקרטית של הקנצלר הלמוט קול, שביקשה להעניק להסכם אופי צבאי יותר.

במהלך הדיונים בגרמניה בנושא „מלחמת הכוכבים" שימשה ישראל דוגמה לגישה נמרצת בעד ההשתלבות בתוכנית המחקר.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך

פרסי ההסתדרות לאמנויות

חלוקה ראשונה תשמ"ו — 1986

טקס חלוקת הפרסים ייערך ביום חמישי, ט"ז אדר ב', 27.3.86, בשעה 8.30 בערב, בבית ליסין, רח' וייצמן 34, תל־אביב.

בתוכנית:
★ ברכות:
ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות
נחום פסה, יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
תדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב—יפו
★ תקנון הפרסים – ישעיהו אברך, יו"ר הנהלת פרסי ההסתדרות לאמנויות
★ נימוקי השופטים
★ חלוקת הפרסים
★ דבר חתני הפרסים

בתוכנית האמנותית:
הילה שרת – שיר פתיחה
חנה מרון, פרקי קריאה – משירי נתן אלתרמן
חבורת „רננים"

המנחה: שלמה בר־שביט

נפסקת התמיכה ב„מנועי בית־שמש"; ההכרעה על גורל המפעל – לדירקטוריון

מאת שלמה קרמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

ועדת השרים לעניני כלכלה החליטה בישיבתה אתמול ל־הפסיק את התמיכה השוטפת במפעל „מנועי בית שמש" ול־הותיר ההחלטה לגבי גורל ה־מפעל בידי מועצת המנהלים של המפעל.

בישיבה הועלו הסתייגויות של שרים והוצגו שלוש אפשרויות לעתיד המפעל: למכור את המפ־על לקונצרן „כור" ההסתדרותי, למכור את המפעל לתעשיה האווי־רית או לסגור את המפעל על 700 עובדיו.

במפעל שותפה החברה האמרי־קאית „פרט אנד וויטני". התמיכה החודשית במנועי בית שמש מס־תכמת ב־1.5 עד 2 מיליון דולר ב־חודש.

ממקורות באוצר נודע כי בעק־בות מגעים שהתקיימו לאחרונה עם מנהלי „פרט אנד וויטני" הרושם הוא שהאמריקאים מעוניינים ל־צאת מהשותפות. הסכם ההתקשרות עם האמריקאים מאפשר להם לצאת מהשותפות אם הממשלה לא מוכרת את חלקה לשותפה אחרת, ו/או אם המפעל אינו רווחי לאו־רך שישה החודשים.

חובות המפעל מסתכמים בכ־183 מיליון דולר, הפדיון השנתי הוא בסך 20 מיליון דולר בלבד. תוכנית הבראה שיושמה במפעל חזתה גרעון תיפעולי של 2.1 מיל־יון דולר אך בפועל היה הגרעון 10.2 מיליון דולר (לא כולל הו־צאות מימון בסך של 13 מיליון דולר). ההחלטה הסופית בעניין גורלו של המפעל תיפול כנראה עד יום ג' הבא.

ואלדהיים

(המשך בעמ' 2)

קרייסקי: הקונגרס היהודי „מחסל חשבונות"

וינה, („רויטר", עתי"ם ועי"צ). הקאנצלר האוסטרי לשעבר ברונו קרייסקי האשים את הקונגרס ה־יהודי העולמי ואת ארה"ב בנסיון „לגמור חשבונות" עם מזכ"ל האו"ם לשעבר קורט ואלדהיים, בכך ש־הם מאשימים אותו שיש לו עבר נאצי.

בראיון לעיתון „די פרסה", ה־יוצא לאור בוינה, נשאל קרייס־קי על האשמות הקונגרס היהודי העולמי, כי יוגוסלביה דורשת בש־עתה להסגיר לידיה את ואלדהיים, בגלל שהוא נושא באחריות למע־שי רצח בתקופה הנאצית.

קרייסקי הזהיר מפני ראיית ה־מחלוקת כמנוהלת ע"י הקונגרס היהודי העולמי בלבד ואמר: „מ־דובר פה בחיסול חשבונות ישנים מצד האמריקאים עם ואלדהיים, ואני סבור שהדבר מורגש כאן היטב".

הוא אמר עוד, כי ישראל ו־ארה"ב מעולם לא נתנו אמון ב־ואלדהיים בכל הקשור למזרח ה־תיכון בעת שהיה המזכיר הכללי של האו"ם.

הסופרת נעמי פרנקל בכנס אליש"ע

„לפרס קונצפציה למסור חלקים מא"י – זו בגידה"

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

הסופרת נעמי פרנקל אמרה אתמול כי „לפרס יש קונספ־ציה למסור חלקים מארץ־יש־ראל, כדי להישאר בשלטון. זוהי בגידה. אין לי מלים אח־רות לזה. מי שמוכן לזה, הוא בוגד". נעמי פרנקל אמ־רה את הדברים בכנס של אליש"ע (אזרחים למען ישע, הגולן וירושלים) שאינו קשור למועצת ישע.

היא ציינה שאנו חיים היום במדינת ישראל בתוך מלחמת־אחים המתבטאת עדיין במלים ובחרם. היא טענה שהוטל עליה חרם לאחר שעברה ל־התגורר בקרית ארבע. המדינה הציונית הסוציאליסטית ביש־ראל — טענה — הגיעה לקץ דרכה והויכוח המתנהל כיום בארץ בין שמאל לימין הוא ויכוח רוחני עם השלכות פו־ליטיות, חובה לגדול כדי ל־עצב את הדמוקרטיה בישראל.

היא אמרה: „הנאצים לא לחמו ביהודים, אלא ביהדות כמושג פילוסופי. הם ביקשו לשחרר את האנושות מהיה־דות. אנחנו ממשיכים במדינת ישראל בעבודתם, אנו משח־ררים עצמנו מהיהדות, מגדר לה ומהפילוסופיה שלה".

בהמשך דבריה אמרה נעמי פרנקל, כי הרעיון לוותר על ארץ ישראל למען מדינת יש־ראל, זה דבר חמור בעיניה. היא הביעה את התנגדותה ל־תאוריה הסומכת על [illegible] של הערבים שיסרבו לכל דבר ובכך תימנע ממילא מסי־רת חלקים מארץ ישראל.

השמדת היהודים בידי הנא־צים — והזהירה — החלה ב־מלים ועברה לאחר מכן למעשים. „אני לא רואה הבדל בין „מיין קאמפף" של היטלר לאמנה הפלשתינאית. ההשמדה החלה במלים ולכן אל תאמ־רו להסברים, כאילו ערפאת יתמתן בסופו של דבר", אמרה נעמי פרנקל.

ארה"ב תסיים

(המשך מעמ' 1)

בתחילה מהמלאי הנוסף שבלוב, ו־אחר־כך מבחוץ.

כתבים אמריקאים דיווחו מהפנ־טאגון, כי בתקיפת אתר ה„סאם־5" בסירטה שלשום לא היו, כנר־אה, כל נפגעים, לובים או זרים.

וויינברגר אמר, כי שלשום הוש־מד מכ"ם האיכון של אתר־הטי־לים, וכי אתמול הותקף האתר, כשהסתבר שמכ"מים חדשים שלו הוחל־פו. בתשובה על שאלה על המע־בר מגמול למנע, בתקיפה זו, חזר ויינברגר על הדימוי שבו השתמש שלשום, של עובר־אורח המתגונן מפני תוקפיו.

„עובר האורח זכאי גם לטפל ב־גורמים נוספים מאותה קבוצה ש־סיכנה אותו", הוסיף אתמול. נודע, כי עד כה נמנע ממשל רייגן מ־פנייה לישראל, למען תסייע ב־מידע — או בכל דרך אחרת — לפעילות נגד לוב.

קספר וויינברגר סירב לאשר רשמית שתרגיל הצי השישי יס־תיים מחר, אך אמר, כי מועד ה־סיום ייקבע לפי שיקולי מפקד ה־צי השישי, שעליו להתחשב „גם במזג האוויר". הנשיא רייגן וה־קונגרס מבקשים לצאת בסוף ה־שבוע לפגרת חג־הפסחא. וויינבר־גר יוצא בראשית השבוע הבא ל־קוריאה, וליפאן, בלווית יו"ר ה־מטות המשולבים אדמיראל ויליאם קראו.

בקונגרס היתה עד כה תמיכה נרחבת במהלכי הממשל נגד לוב, אך יו"ר ועדת החוץ של בית ה־נבחרים דאנטה פאסל, הביע תר־עומת על שהממשל לא נועץ מ־ראש בקונגרס, כחוק, שהרי ה־עימות הצבאי עם לוב תוכנן ב־הקפדה, ולא נבע מהתלקחות פת־אומית.

הממשל אינו מעוניין להעמיד במבחן את חובתו לדווח לקונגרס ולהיוועץ בו, לפי חוק סמכויות המלחמה, האמור למנוע היסחפות נוספת למלחמה נוסח וייטנאם.

המעורבות הצבאית הרשמית של ארה"ב בווייטנאם החלה, כזכור, בעקבות של דיווח מסולף על תקי־פת משחתת אמריקאית בידי ספי־נת־סיור צפון־וייטנאמית במפרץ טונקין. בקונגרס מבקשים להב־היר, כי התמיכה בפעולות נגד קדאפי אין פירושה שמפרץ סיר־תה יהיה למפרץ טונקין חדש.

הכנה מראש

מקורות בממשל מסרו, כי ה־מבצע במפרץ סירטה תואם בידי יועץ הנשיא לבטחון לאומי אד־מירל ג'ון פויינדקסטר, בהמרצתו הפעילה של שר החוץ ג'ורג' שולץ.

וויינברגר וראשי המטות המשו־לבים תמכו בהחלטה, אך ורק ל־אחר ריכוז נדיר של כוח ימי ב־אזור (שלושה כוחות משימה, ש־בגרעין כל אחד מהם נושאת מטו־סים) ורק כתגובה ממוקדת על ירי טילים מאתר מסויים, או על התקרבות מאיימת של ספ"יל ל־טווח המסכן כלי שיט אמריקאיים (60 ק"מ).

אף שההוראות לפתיחה באש נמ־סרו מראש למפקד הצי השישי אד־מירל פראנק קלסו, חלפו כמה שעות מאז שיגור טילי ה„סאם־5" שלשום ועד לתקיפת אתר סירטה. השהות זו מתפרשת כהמתנה לאישור נוסף מוואשינגטון.

טייסי הצי השישי תודרכו כבר לפני כמה שבועות, תירגלו תקי־פת יעדים דומים לאתר ה„סאם־5" בסירטה ועידכנו תמונות את תיקי־היעדים שלהם.

בממשל הדגישו כי סירטה היא עיירת הולדתו של מועמר קדא־פי, וכי תקיפתה אמורה להכאיב לו במיוחד. והערכה בממשל היא, כי קדאפי מתעתד לממש את איו־מיו „להביא את המלחמה ללב אמריקה" ולהורות על ביצוע פי־גועים בשטחה. בין השאר, הוצ־מדו מאבטחים לאישים מרכזיים בפנטאגון, — דוגמת שר־הימיה ג'ון להמן ומפקד חיל הים אדמי־רל ג'יימס ווטקינס. וויינברגר מ־אובטח תמיד.

הידיעות על הקרבות אתמול הגיעו לוואשינגטון במקוטע. וויינ־ברגר, שהתראיין בשעת אחר־ה־צהריים (לפי שעון ישראל) אמר, כי בשעות הבוקר נורו כחצי־תריסר טילים נוספים, רובם כנר־אה מדגם „סאם־5", וכי הושמדו ארבעה או חמישה ספ"ילים לו־ביים. אולם, מדבריו לא היה ברור אם הכוונה לספ"ילים נוספים, או שמא נכלל במספר זה צמד ה־ספ"ילים שהותקף שלשום. גם מס־פר הטילים הלוביים שנורו של־שום טרם הובהר סופית. הבית ה־לבן נקב בששה „סאם־5" ו„סאם־2", בעוד שהפנטאגון מוכן להת־חייב בהודאות רק לארבעה.

שולץ הגיב בחריפות

שולץ, המבקר באירופה, הגיב בחריפות על איומה של לוב לפ־גוע ב„אמריקאים בעולם הערבי". שולץ כינה את לוב „מדינה טרו־ריסטית" והזהיר, כי ארה"ב תג־מול על פגיעות באזרחיה. סגן יו"ר ועדת הביון של הסנאט פט־ריק ליהי קרא לכוננות ביעדים אמריקאיים ברחבי תבל, לסיכול פיגועים לוביים.

חוליית „פתח"

(המשך מעמ' 1)

של רב־פקד שלום סויג, מ־יוחס לחוליה ניסיונות להניח מיטען חבלה ברחוב ויצמן 13 בפתח־תקווה, מארב לאוטובוס שעבר סמוך לכפר־קאסם, והנחת מיטען חבלה ברחוב ז'בוטינסקי בבני־ברק.

רוב אנשי החוליה פעלו ממנ־יעים לאומניים ואילו המסייעים להם פעלו בשכר, והוטל עליהם לרכוש את חומרי הנפץ, החבלה והנשק עבור החוליה. נגד השב־עה שנעצרו הוגש כתב אישום על השתתפותם בארגון עוין, סחר בלתי חוקי בנשק, והשתייכות ל־ארגון חבלה.

ארבעה משבעת החשודים פארוך ריפו, עמר יוסף עבד אלכרים, עמר סאלם סובחי ועיסא חוסני אחמד — נעצרו בפקודת השופטת ערה פריש.

שלושה חשודים אחרים הובאו בפני השופט שלי טימן: עזל מו־חמד עיסא, בן 25, עותמן מוסט־פא סריג', בן 25, ועבדל כרים סרסור יאסין בן 43. אחד מהם גר־יס בחו"ל והתאמן בלבנון. השו־פט שלי טימן ציין בהחלטתו, כי זו עדיין קבוצה קטנה יחסית ל־מספר הנחקרים בפרשה.

החקירה נמשכת וצפויים מעצ־רים רבים נוספים.

סופר „דבר" מציין כי בעת ה־אחרונה חלה עליה במספר כתבי האישום שהוגשו נגד יהודים ש־מכרו אמצעי חבלה ונשק לגורמים עויינים בשטח מדינת ישראל.

דבר
DAVAR
מאוחד עם [illegible]

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ. נדפס בדפוס „דבר" בע"מ.
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ס. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7
המנהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־3, ת.ד. 33104

(עש"ת). — ראש הממשלה שמעון פרס ביקר אתמול אצל אריה ווטקה (בתצלום) ורעייתו, השובתים רעב ברחבת הכנסת למען אסיר ציון יורי איידלשטיין. איידלשטיין נמצא בבית חולים בסיביר במצב בריאות קשה ואינו זוכה לטיפול רפואי נאות. ראש הממשלה מסר למשפחה, שממשלת ישראל תעשה כל מאמץ דיפלומטי ופומבי כדי שאיידלשטיין יזכה לטיפול הרפואי המתאים וכי יורשה לעלות ארצה.

צילום רחמים ישראלי

אזרח ישראלי בכניסתו ובצאתו יציג רק דרכון ישראלי

מאת מוכה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

תיקון לחוק הדרכונים הוגש השבוע לכנסת. על פי התיקון לחוק חייב מעתה אזרח ישראלי להציג בשעת כניסתו לישראל ויציאתו ממנה דרכון ישראלי או תעודת־מעבר ישראלית.

בשל אי־בהירות שהיתה בחוק עד כה, נהגו לעיתים ישראלים אשר בידיהם גם דרכונים זרים להציגם עם שובם לארץ. כתוצאה מכך, לא דווח ליחידות המילואים שלהם והם לא נכללו במצבת השירות.

בדברי ההסבר של הצעת־החוק נאמר כי היעדר קביעה מפורשת בחוק בדבר חובת הצגת דרכון ישראלי עוררה לאחרונה במספר מקרים טענה, שקצין ביקורת הגבולות אינו רשאי לעכב יציאה מישראל של אזרח ישראלי המציג בפניו דרכון זר.

הורכבו קלסתרוני חוטפיו המשוערים של חייל המילואים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

חוקרי המשטרה ושירותי הבטחון התחו את קלסתרוניהם המשוערים של שני חוטפי חייל המילואים יוסף לוי מקיבוץ אושה, שניסו לרצוח אותו ביום שני בלילה.

הקלסתרונים הורכבו בעיקר על סמך עדותו של איש המילואים שנפצע. במשטרה מקווים כי בעזרתם תוקל מלאכת גילויים של שני החוטפים.

גם אתמול נמשכו החיפושים מהמצד אחד שני התוקפים וכוחות משטרה, משמר הגבול והמשמר האזרחי מרסיפים להציב מחסומים ולסרוק כפרים ושטחים פתוחים באזור הגליל התחתון, הגליל המערבי ובקעת בית־נטופה בחיפושיהם אחרי השניים.

יחד עם זאת הכחישו אתמול מקורות משטרתיים ידיעות שפורסמו כאילו פשטו מאות שוטרים על כל כפרי המיעוטים בגליל, בחיפושיהם אחרי שני החוטפים. למשטרה נמסר כי החיפושים קפדניים, ואולם אין זה אפשרי לעבור כפר אחר כפר ובית אחר בית ולבדוק אם נמצאים בהם החשודים. נמסר כי החיפושים נערכים גם באזורים שמחוץ לגליל. במצבו של הפצוע יוסף לוי חלה הטבה רבה, והוא ישוחרר בימים הקרובים מבית החולים.

נציגים כלכליים ישראליים בגרמניה:

נחלשה השפעת החרם הערבי

מאת זאב סטרומינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). — השפעת החרם הערבי נחלשה עקב ירידת מחירי הנפט והחלשת מעמדן הכלכלי של ארצות ערב המפיקות נפט, כך נמסר אתמול בעת כינוס של שליחים כלכליים ישראליים ונציגי חברות ישראליות במערב גרמניה, שהתקיים בבון.

מדינות הנפט אינן מסוגלות להפעיל איומים אמינים על ארצות המערב נוכח הצפת השוק הבין־לאומי בנפט. עוד צויין, כי במדינות כגון גרמניה נפגע היצוא לארצות הנפט — דבר המקטין עוד יותר את הנכונות להשלים עם תקנות החרם הערבי.

עוד נאמר בעת הכינוס, כי רבבות חברות ישראליות מחמיצות הזדמנויות לייצא לגרמניה, משום שאינן משתתפות במאמץ שיווק קבוצתי.

דמיאניוק מחכה לביקור בני משפחתו

מאת נתן רותי, סופר „דבר"

דיון בהארכה נוספת של מעצרו של איוואן דמיאנ־יוק יתקיים ביום ו' הקרוב.

עורכי־הדין של דמיאניוק לא הגיעו אתמול לתאו, מסיבה שלא נתבהרה.

דמיאניוק סיפר כי משפחתו אמורה להגיע ארצה בקרוב וכי הוא ממתין לכך. עוד אמר כי הוא קורא עתונים באנגלית ומגביר את פעילותו הספורטיבית בבית־הכלא.

„דן" מוריד מחיר הנסיעה ב„קו השלום 100" לקאהיר

(ע). — קואופרטיב „דן", המפעיל את „קו השלום 100" תל־אביב־קאהיר, החליט להוריד את מחירי הנסיעה בקו ולנקוט צעדים נוספים כדי לעודד נסיעות וביקורים בין שתי המדינות, חרף האירועים האחרונים, שפגעו בהיקף התיירות הישראלית למצרים.

בסוף השבוע שעבר ביקרו בקאהיר ראשי הקואופרטיב העוסקים בתיירות, במסגרת ביקורם של שר התיירות אברהם שריר וסוכני הנסיעות הפועלים במצרים. הם נפגשו שם עם שר התיירות והתעופה המצרי וסוכני תיירות מקומיים.

בעקבות התנקשות והדמים בישראלים ביריד בקאהיר, גברו סימני השאלה לגבי המשך התוכניות והמאמצים להגברת הביקורים ההדדיים ישראל־מצרים. חרף הקשיים והירידה הנוספת במספר הנוסעים, החליט במפגשים ההדדיים בקאהיר להמשיך במאמצים ונראה כי ההבטחות להקלות שניתנו ע"י הנשיא מובארק, לצד התוכניות והסדרים ש„נסגרו" בפגישות הללו העיבו פרי.

בגיבוי 2,000 יועצים סובייטיים

חילות האויר והים של לוב מצויידים לפעול לטווח ארוך

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

כ־2,000 יועצים סובייטים נמצאים בלוב ואנשי צבא לובים משתלמים בברה"מ בתפעול נשק סובייטי. סוללות סאם־5 שהובאו באחרונה ללוב הידקו עוד את התלות. מה יש לצבא הרפובליקה העממית של לוב להציג במלחמה — אם תפרוץ — מול ארה"ב?

נכון לתחילת 1986 100,000 חיילים. בשתי דיוויזיות של כוחות היבשה ובהם 20 גדודי טנקים, 30 גדודים ממוכנים ו־10 גדודי קומנדו וצנחנים. לרשות הכוחות האלה עומדים 3,000 טנקים (מהם 1,300 טי־72 ו־טי־62 השאר כיד שנים יותר, גם הם מתוצרת סובייטית)) רק 1,500 מכל אלה פעילים. בינתיים ולהם 1,500 מובילי טנקים. יש לצבא הזה כ־900 נגמ"שים פעילים ועוד כ־700 במחסנים, מתוצרת מערבית ומזרחית. מתוך 2,000 תותחים מכל הסוגים פעילים 830.

לחיל הים הלובי היו עד הפעולה האמריקאית 25 ספינות־טילים, שש קורבטות טילים, פריגטה אחת ושש צוללות. בחיל־האויר הלובי 565 מטוסים מדגמי המיג, הסוחוי וגם מיראז'ים — שרק 170 מהם פעילים — וכן 60 מסוקי תקיפה. בתחום ההגנה האווירית כ־120 סוללות טילי קרקע־אוויר מכל סוגי התוצרת הסובייטית ולקומנדו יש טילי קרקע־קרקע „סקאד" ו„פרוג".

הצי הלובי מצויד ביותר במגוון תותחים אמצעיו ואלה מאפשרים ללוב להוות סכנה לשיט הבינלאומי. על־פי מקורות צבאיים בישראל כאלה הם פני הדברים גם לגבי חיל האויר של לוב, המסוגל לפעול גם לטווחים רחוקים כפי שהוכח במלחמה בצ'אד או במע[illegible] ההפצצה של תחנת שידור סודאנית ליד חרטום לפני יותר מ־שנה.

כוחות היבשה של לוב מצומצמים, יחסית, בהיקפם וביכולתם. כללית, מעריכים מקורות צבאיים בישראל, מסוגל הצבא הלובי, הנמצא בתהליך ריאורגניזציה, לפעול בהצלחה נגד צבאות לא מסודרים, אך אינו מסוגל לנצח צבא מסודר וסדיר, לא כל שכן כוח אמריקאי, על הצי ה־6 שלו המתגבר בימים אלה במימי הים התיכון.

הפנינגים, שידור מקומי, אחשורוש על אסלה ופקקי תנועה בפורים תשמ"ו

ראש עיריית חיפה אריה גוראל עם מנהלת בית ספר ויצו בחיפה ירדנה דגן בתהלוכת „הארכיפרחיטורה". צילום: פול מלינג/ישראל סאן

(ע.) — עם ישראל חגג אתמול את חג הפורים בתהלוכות חגיגיות, בתחפושות ססגוניות, בפיקניקים ובאירועים משפחתיים, בקריאת המגילה בבתי־הכנסת ובמשלוחי מנות.

משרדים רבים היו סגורים לרגל החג, ואלפי אנשים נהרו עם ילדיהם למופעים שונים.

● בתל־אביב: היו פקקי תנועה גדולים משעות הבוקר המוקדמות, בעיקר ברחובות אבן־גבירול, דיזנגוף, בן־יהודה ואלנבי.

בכיכר דיזנגוף בתל־אביב ערכו חברי נוער „רצ" „הפנינג תור פוצות", שבמרכזו הוליכו חמור לבן ועליו רוכב אדם שהתחפש למשיח. ממד"א נמסר שרק ילד נפצע קל משלוש מהתפוצצות קפצונים "בירוי".

● בבאר־שבע: נערכה תהלוכת עדלאידע ססגונית, שבה השתתפו ברכיבה על גמלים ראש העירייה אליהו נאווי וסגניו. כל ישובי הנגב השתתפו בה, וביניהם גם תלמידי בתי הספר של עיירות הבדווים, שהציגו שני אוהלים מסורתיים שהוסעו לאורך המסלול. מטעל „חרסה" הציג בגדל־אירוע בובת ענק של המלך אחשורוש היושב על אסלה.

● בישובי הדרום: הורגשה אווירת החג במידה מועטת בלבד, פרט לזה שמשרדי הממשלה ומרבית המוסדות הציבוריים היו סגורים, ומשפחות רבות יצאו לטיולים ולפיקניקים בחיק הטבע.

● בקריית־גת הפגינו מספר סוחרים נגד חברת פרסום מתל־אביב, שניסתה לארגן יריד פורים וגבתה תשלום של 700—900 ש"ח בעד הזכות להציג בו.

● בראש העין: נערך „פוריגל" שבמסגרתו הוקמה רשת שידור מקומית. 100 רמקולים ברחובי העיירה החלו לשדר מ־7.00 בבוקר תוכניות מוסיקה, שבמהלכן הועבר בשידור ישיר ברכותיהם של נשיא המדינה, ראש הממשלה ושרים.

● בחיפה: הצטופפו אמש תושבים רבים ברחובות הראשיים של הדר הכרמל כדי לחזות בתהלוכת הארכיפרחיטורה — מצעד התחפושות הענק של חיפה. את המצעד הוליך ראש העירייה, אריה גוראל, מחופש למלך אחשורוש כשהוא רכוב על בולדוזר ובעקבותיו עשרות מפלצות ענק ובובות בדמויות שונות. כמו כן נטלו חלק במצעד קבוצת גלגלניות מגרמניה ומועדון חרשים־אילמים „בורלאבי" בהצגה סטירית על בעיותיהם. לפני המצעד התקיים משחק כדורגל היתולי בין חברי מועצת העיר לבין מאמני ומנהלי אגודות „מכבי" ו„הפועל" חיפה.

● ביוקנעם עילית: נערכה עדלאידע עממית שכללה 12 פלטפורמות שהושאלו על־ידי קיבוצי הסביבה, רתומות לטרקטורים שעברו משך שעות בשכונות העיירה.

● בצפת: חודשה השנה מסורת „העדלאידע", בהשתתפות מאות מבני העיר שהתאספו וצעדו ברחובה הראשי. עולי אתיופיה הר[illegible] כשהם רכובים על החמורים וילדי העיר הוסעו בטרקטורים של העירייה ושל אנשים פרטיים. בזמן התהלוכה חג מטוס קל מעל הצועדים ופיזר בלונים. בבסיסי צה"ל השונים בצפון חולקו שקיות משלוח מנות על־ידי ארגונים מתנדבים.

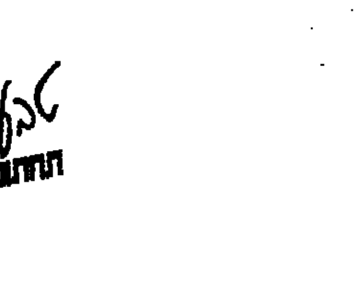

מוצרי חסכון כמו "העלה הכחול" הם המילה האחרונה באירופה ובארצות הברית (שם קוראים להם EASY PRICE)

את סדרת החסכון של דלתא תוכלי להשיג בכל חנויות ההלבשה, בחנויות הכלבו, רשתות המזון בשרות עצמי וברשת חנויות סונה

דלתא מציעה לך עכשיו סדרה חדשה ומגוונת של מוצרים באיכות המעולה של דלתא, במחירי חסכון מיוחדים..

בסדרת "העלה הכחול" חסכנו עבורך בכל שניתן בהידור החיצוני. ויתרנו על סריגת הז'קארד, על קישוטים ועל תחרות, יצרנו אריזה שקופה, צנועה וקומפקטית, וכדי לחסוך בעלויות ההפצה ארזנו את התחתונים והערביים * 2 באריזה

הסדרה כוללת את כל מגוון המוצרים שלנו, לכל המשפחה: תחתונים, גופיות, חולצות, גרביים מכותנה סרוקה, טבעית ונושמת. כולם באיכות הידועה של דלתא, איכות ללא פשרה.

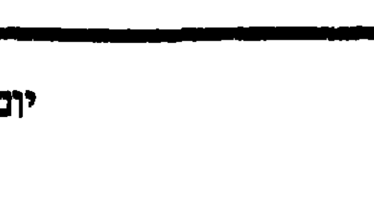

טבעי שלובשים דלתא. תחתונים, חולצות, גרביים

וישלצקי מריליק דומי

אנשים • אנשים • אנשים

עייפות החומר

השאלה הממלכתית „תהיה או לא תהיה רוטציה?" אינה יורדת מסדר־היום הציבורי, והשבוע קיבלה במיוחד בכלל כינוס ברכו מפלגת העבודה בעפולה. כובור, אמר באותה ישיבה ראש הממשלה שמעון פרס (בתמונה), כי ימליץ לקיים את הרוטציה ללא היסוס. נראה, שאין לוקחים את דבריו ברצינות, שכן השאלה חוזרת ונשנית בכל פורום שבו הוא משתתף. אמש נפגש פרס בתל־אביב עם סופרים ואנשי רוח המזוהים עם מפלגת העבודה. אחד הדוברים „בא אליו בטענות" על תמיכתו ברוטציה, ופרס השיב לו: „אילו היית ראש ממשלה גם אתה היית תומך בה".

עליזה ולך

מסתבר שלרשות השידור הממלכתית הספרדית יש בעיות משלה. מנכ"ל רשות השידור הספרדית חוזה מריה קלווינו אמר אתמול כי הוא מרגיש בבית בביקורו כאן ברשות השידור הישראלית: „גם לנו יש בעיות עם האגודים המקצועיים, הפוליטיקאים, הפרלמנט הממשלה, אולם, בניגוד לכם, אצלנו יש הפרדה בין הדת למדינה". בספרד פועלות שתי רשתות טלוויזיה ממלכתיות המשדרות 7,240 שעות בשנה. תקציבה של הטלוויזיה הממלכתית הספרדית עומד על 300 מיליון דולר לשנה וכל ההכנסות מגיעות מפרסומת. בספרד אין אגרת טלוויזיה ואין סבסוד ממשלתי. בהתייחסו לתפקיד הטלוויזיה במשאל העם שהתקיים לאחרונה בספרד בדבר השארותה בנאט"ו אמר קאלווינו כי, בניגוד למה שנהוג לחשוב, אין לטלוויזיה את הכוח לשנות דעת קהל של מדינה שלמה. „שלושת הגורמים שהציגו עמדתם במשאל העם קיבלו שעות שידור על פי ייצוגם היחסי בפרלמנט הספרדי ואף אחת מן הקבוצות לא היתה מרוצה מזמן השידור שהוקצב לה".

יעל ארמוני

להשיב בשלילה

ח"כ יוסי שריד מר"צ פנה אתמול לשר החוץ יצחק שמיר בבקשה שיורה לשגריר ישראל בצרפת עוביה סופר כי ישיב בשלילה על בקשתו של מנהיג הימין הקיצוני ז'אן מארי לה פאן לבקר בישראל: „יש לנו מספיק גזענים מתוצרת הארץ ואין לנו צורך ביבוא של פשיסטים ואנטישמים מצרפת".

מוכה צימוקי

שוק פרסי

בתכניתה „ביקור־בית" כללה השבוע רבקה מיכאלי (בתמונה) פינה על סיפורי שהרזדה, באסוציאציה לפרדים ולפרס. כמו לחזק את ההצדקה להתייחסות לפרס אמריה, שהשבוע אנחנו עומדים בסימן פרס: הפופולאריות של ריטה (מוצאה מאיראן), ותערוכת הדשק הישראלי בעיראק, שהגיעה דרך איראן.

קופרודוקציה

שר החינוך והתרבות יצחק נבון (בתמונה), נתן אתמול את ברכתו להסכם התרבות הראשון שנחתם בין ישראל לספרד מאז כינון היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות. המדובר בקופרודוקציה להפקת סדרה טלוויזיונית על שירת ספרד, ששותפים בה רשות השידור הישראלית, רשות השידור הספרדית וחברות ההפקה „קסטל" ו„עידן". הסדרה מורכבת משלושה פרקים, בני שעה כל אחד, והיא תעסוק בהתפתחותה וגלגוליה כתובי השלום של שירת ספרד. הצילומים ייערכו בספרד, ישראל, ירדן, טורקיה וצפון אפריקה. בין האמנים הישראלים המוצעים להשתתף בסדרה יהורם גאון, רבקה רז ודויד ברוזה. כן מקיימים המפיקים מגעים עם פלסידו דומינגו שכבר הביע נכונות להשתתף בתכנית ויקטוריה דה לוס אנגלס. ההפקה כולה תעלה 200 אלף דולר כשרשות השידור הספרדית תממן שליש ושלושת הגופים הישראלים יממנו ביחד את שני השלישים הנותרים. התכנית תשודר גם במרוקו עם ציון שמה של ישראל ומנהל רשות השידור הספרדית אמר שלא הופעלו עליו שום לחצים פוליטיים בשל הכוונה לעשות תוכנית משותפת עם ישראל.

נקבע מועד

ארמון בקינגהם הודיע אתמול כי נישואי הנסיך אנדרו (בתמונה) לבחירת לבו יתקיימו ביום רביעי, 23 ביולי, בכנסיית וסטמינסטר. יום רביעי הוא יום הנישואים המלכותי, וכנסיית וסטמינסטר היא הכנסייה המסורתית לנישואי בני משפחת המלוכה. הנסיך צ'רלס ודיאנה נישאו ביום רביעי ה־25 ביולי 1981 בכנסיית סנט־פאול הגדולה יותר, כי הם עמדו על הזמנת אורחים רבים יותר משיכלה כנסיית וסטמינסטר להכיל.

אנדרו הביע את רצונו להינשא בקיץ, ואת נכונותו לקצץ ברשימת המוזמנים. נראה כי המלכה תרשה לזוג לבלות את ירח הדבש שלו על האניה המלכותית „בריטניה".

דליה שרון

התזמורת הפילהרמונית משמה לרווחה כשהתברר לה שזמרת האופרה הדגולה מונסרט קאבאייה נחתה אמש בשדה התעופה ע"ש בן גוריון, ולא בטלה את הופעתה כתוכנן. קאבאייה תופיע ביחד עם הזמרת מרילין הורן ברקוויאם של ורדי בניצוחו של אבין מטה. הקונצרטים יתקיימו ב־26, 27 וב־29 לחודש זה בהיכל התרבות. בתמונה: הזמרת עם שני ילדיה.

המדור נערך היום על־ידי אסתר מיזנטמכר

למה הועדה משתהה?

יש המסבירים העיכוב בפרסום מסקנות וועדת בייסקי בזמן הממושך הנדרש לבירור ההיבטים הפליליים של הוויסות.

מאת דרור שרביט

ועדת בייסקי לחקירת ויסות מניות הבנקים כבר יושבת למעלה משנה ומסקנותיה עדיין אינן נראות באופק. לפי אחת ההשערות האחרונות מסקנות הועדה יפורסמו בחודש יוני השנה, זאת לאחר שהוועדה האריכה את חוזה השכירות שלה בבנין „ספתות" בירושלים עד לאמצע השנה.

מדוע משתהה הועדה בפרסום מסקנותיה? גורם בנקאי בכיר שעקב אחר דיוני הועדה וגם נמנה עם מוזהריה מביע הסבר לתופעה: הועדה בוחנת את ההיבטים הפליליים של הוויסות. בחינה זאת נעשית לא רק בקשר לחוק ניירות ערך אלא גם בתחומים הנוגעים למטבע חוץ, לייעוץ בניירות ערך ולאחריות מנהלים בתאגיד. בירור כזה דורש עיון יסודי ומעמיק של שיטת הוויסות בקשר לחוקים השונים. לא ניתן להעריך מראש לאילו מסקנות תגיע הועדה בתום בדיקתה את התחום הפלילי, אך ישנה אפשרות שעם פרסום המסקנות יתבקש היועץ המשפטי לממשלה לנקוט הליכים המתחייבים מתוצאות הבירור של הועדה.

לפי גירסה זו לא היתה הועדה זקוקה לזמן ממושך כל כך כדי להגיע למסקנות בהיבטים הציבוריים של פרשת הוויסות. אף אם הוויסות היה נורמטיבי פגיעתו הרעה ניתנה להוכחה בקלות והמסקנות המתבקשות מכך בתחום מבנה שוק ההון או אף האישים המעורבים בוויסות היו צריכים כבר להתברר מזמן. למעשה, בכל התחום המבני של שוק ההון, המצריך אף הוא בירור ועיון רחבים, כדי להגיע לרפורמה הדרושה, נחסכה מהועדה עבודה רבה, לאחר השלמת עבודת מספר ועדות (גבאי, שילוני וכו'), שבהחלט ניתן לאמץ את מסקנותיהן ולהתחיל ברפורמה המיוחלת.

האפשרות שבדיקת ההיבטים הפליליים גורמת להתמשכות דיוני ועדת בייסקי נתמכת גם בבירורים המאוחרים שערכה הוועדה – בירורים שבחקירה פומבית של נציגי דיסקונט ובבקשה למסמכים נוספים מהבנקים – כוונו לבדיקת איך נעשה הוויסות ולא האם היה ידוע לרשויות השונות ומה עשה כל גורם שהיה מעורב בפרשה כדי להפסיק את התהליך.

אם אמנם ועדת החקירה מרכזת את מאמציה בבדיקת ההיבטים הפליליים של פרשת הוויסות ותגיע למימצאים חיוביים (שליליים מבחינת הבנקאים) עשויות מסקנותיה לגרום לרעידת אדמה של ממש במשק ובחברה הישראלית שאת תוצאותיה קשה להעריך בשלב זה.

מיליארד דולר – הכנסות התעשיה האוירית

הזמנות ב־300 מיליון דולר בחברת הבת „אלתא"

מאת דויד מושיוב

הכנסות התעשייה האווירית מאספקת ומכירת מוצרים ושירותים בשנת הכספים 1985/1986 המסתיימת ב־31 במארס השנה עברו לפני ימים ספורים את מחסום מיליארד דולר. על כך נמסר בישיבת הנהלת התעשייה האווירית.

מנכ"ל חברת „אלתא" ד"ר נינו לוי מסר בישיבה כי סך ההזמנות המצטברות המצויות כיום בידי חברת „אלתא" מגיע לכדי 300 מיליון דולר, שני שליש מסכום זה הן הזמנות מיועדות לייצוא לחו"ל. מכירות „אלתא", שהיא חברה בת של התעשייה האווירית בשנת 1985 הסתכמו בסך 160 מיליון דולר לעומת 113 מיליון דולר מכירות בשנת 1984. יצוא החברה הסתכם ב־90 מיליון דולר וזאת בהשוואה ל־50 מיליון דולר בשנת 1984.

ד"ר נינו לוי מסר, כי בשנה החולפת קצץ משרד הבטחון את ההזמנות מ„אלתא" כ־25 מיליון דולר, אולם החברה נמנעה מפיטורי עובדים וזאת בגלל גידול בהזמנות לייצוא. לדברי ד"ר לוי „אלתא" מוכנה להתחרות במחיר ובאיכות של מוצרים מתוצרת ארה"ב ועל כל דולר שמזמין משרד הבטחון מהחברה היא מוכנה להביא 2 דולר ייצוא.

בשנת 1985 סיפקה „אלתא" עבודות בקבלנות משנה ל־315 מפעלים וחברות בישראל לעומת 190 מפעלים בשנת 1984. ההיקף הכספי של הזמנות אלה מסתכם בסך 24 מיליון דולר, כאשר מתוכם 8 מיליון דולר הם בשביל פרוייקט „לביא". המפעלים העובדים בשביל אלתא מצויים בכל רחבי הארץ מהם 100 באיזור חיפה והצפון, איזורים בהם יש מצוקה תעסוקתית; 200 חברות באיזור המרכז וכ־15 מפעלים בדרום הארץ.

„סי. קונטיינרס" – סיפור של איש אחד

סיפורה של החברה הנותנת גיבוי כספי לרכישת השליטה ב„צים"

מאת יוסי מלמן

חברת „סי קונטיינרס" ששמה הוזכר אתמול ב„דבר" כמועמדת להשתתף ברכישת „צים" היא כל כולה סיפורו של איש עסקים אחד, האמריקאי עגול הפנים ג'יימס שרווד. שרווד יכול להזכיר למי שבא עימו בשיחה דמות מתוך אחד הרומנים של הנרי ג'יימס. אותו גזע של אנשי עסקים אמריקאיים שהתיישבו ביבשת אירופה, התאהבו בתרבותה והיו לחלק בלתי נפרד ממנה.

שרווד הגיע לבריטניה לפני כשלושים שנה, השתקע בלונדון והקים בה את עסקיו. במרוצת השנים התרחבה חברתו „סי קונטיינרס" והיתה לאחת המובילות בתחבורה הימית. מיומנותה המרכזית: מכירת מכולות או החכרתן לחברות ספנות בכל רחבי העולם. בשנת 1982 היה מחזורה של „סי קונטיינרס" כמיליארד לירות שטרלינג. זהו איפוא גם הרקע לקשר העסקי שנוצר בין שרווד ל„צים".

חברת הספנות של ישראל נחשבה עד לפני כמה שנים לאחת הגדולות בעולם. באחד הבטאונים המקצועיים של ענף הספנות נרשם אף בשנת 1982 כי היא הרביעית בגודלה בעולם בנפח מכולותיה. צים רכשה את המכולות מ„סי קונטיינרס". אבל שרווד לא הסתפק רק בעשיית רווחים גרידא.

הוא ביקש להטביע גם את חותמו האישי על אירופה. תוך מסע מופלג של יחסי ציבור היה למצנאט של אמנות ותרבות. לפני כמה שנים העניקה חברתו חסות לתערוכת ציורים נפלאה ב„רויאל אקדמי" של לונדון שעסקה בוונציה. אוצרי התערוכה, בעזרתו הכספית הנדיבה של שרווד, ריכזו את מיטב ה„אולד מאסטרס" של ונציה – טיציאן, טינטורטו, בני בליני ואחרים. הקשר של שרווד לוונציה אינו, עם זאת, רק רגשי־תרבותי אלא גם עסקי. בבעלותו אחד ממלונות היוקרה המפוארים ביותר של העיר: מלון קיפריאני. ונציה היא גם היעד הסופי (וגם נקודת המוצא) של רכבת ה„אוריינט אקספרס". רכבת זו על 13 קרונותיה הבוהקים בכחול עמוק נרכשה ממחסני גרוטאות ומחיאונים ברחבי היבשת תוך מסע נמרץ על ידי מר שרווד. הוא העסיק את מיטב המשפצים והאדריכלים ההיסטוריים כדי להחיות מחדש את ה„אוריינט אקספרס" שנחשבה בשלהי המאה ה־19 וראשית העשרים לאחד מהתענוגות המופלאים של האריסטוקרטיה האירופית. זה חמש שנים פועלת ה„אוריינט אקספרס" המחודשת והמשופצת בקו לונדון־פריס־ונציה. המסע הנמשך 24 שעות והעולה כחמש מאות שטרלינג מושך אליו מדי שנה בשנה אלפי תיירים אמריקאיים הכמהים ל„קולטורה" אירופית.

העסק אינו מרוויח אומנם, אך באחת השיחות שהיו לי עם שרווד הוא סיפר כי „בסופו של דבר גם ה„אוריינט אקספרס" יהיה רווחי". באותן שיחות סיפר גם שרווד בגאווה על קשריו העסקיים עם חברת „צים" ועל הערכתו הרבה לישראל ולכלכלתה.

„פוספטים" הגדילה חלקה בסחר העולמי למרות ירידת התצרוכת

מאת משה גבע

חברת „פוספטים בנגב" מקונצרן כי"ל הגדילה את ייצור סלע הפוספט בשנת 1985 ב־11 אחוז, בהשוואה לשנה שקדמה לה. הייצור הסתכם אשתקד ב־2.42 מיליון טון לעומת 2.15 מיליון טון ב־1984. נתונים אלה נמסרו על־ידי מנכ"ל החברה, דן יקיר, לחברי מועצת המנהלים.

גם יצוא החברה גדל אשתקד בשיעור של כ־7 אחוזים והגיע ל־2.2 מיליון טון לעומת 2.06 מיליון טון ב־1984. למרות העובדה שב־1985 ירדה תצרוכת הפוספט בעולם בכ־2 אחוזים, הגדילה החברה את חלקה בשוק העולמי לכ־4.7 אחוזים מכלל הסחר בפוספט.

היקף המכירות של החומצה הזרחנית הטכנית גדל אף הוא בכ־28 אחוז והסתכם ב־25.3 אלף טון ב־1985, בהשוואה ל־19.8 אלף טון ב־1984. כ־20 אחוז מן החומצה משווקת כיום בארה"ב והשאר באירופה.

לאחרונה, נחתמו הסכמים לייצור חומצה זרחנית ולהעמקת המעורבות העסקית של החברה בייצור מוצרי המשך לעיבוד סלע הפוספט באירופה. לצורך זה משקיעה החברה כ־10 מיליון דולר בציוד מכני כבד, בהרחבת כושר הייצור במפעל צין בכחצי מיליון טון ובהפעלת תהליך של קלייה מהירה במפעל אורון. תהליך זה אשר יופעל בטכנולוגיה חדשה, יאפשר חסכון ניכר בתצרוכת אנרגיה וייצור של חצי מיליון טון פוספט קלוי.

כתוצאה מהשקעות אלה צופה הנהלת החברה להגדיל השנה את ייצור סלע הפוספט בכ־24 אחוז ולהעמידו על 3 מיליון טון. בתוך כך, צפוי גם היצוא לגדול בכ־15 אחוז ולעמוד השנה על 2.6 מיליון טון לעומת 2.2 מיליון טון אשתקד.

ב„פוספטים בנגב" תולים תקוות רבות במרבץ הפוספטים שהתגלה לפני כחמש שנים בשדה זהר. זהו המרבץ המבטיח ביותר בגודלו ובאיכותו והרזרבות בו מוערכות בכ־180 מיליון טון.

עד עתה הוכנה תכנית אב לקידום הפרוייקט והוגדרו השטחים הדרושים לכרייה לפי פירוס שנתי. כמו כן נערכו קידוחי קרקע לצורך מיפוי ראשוני של שכבות הפוספט במכרה ובוצע מחקר על ההשפעה הסביבתית. עתה ממתינים בחברה לקבלת האישורים המתאימים.

הכבדה נוספת במיקדמות מס

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

פקיד השומה יהיה רשאי להגדיל מקדמות מס הכנסה של נישום באמצע השנה – אם יהיו לו טעמים סבירים להניח כי המס שיגיע מהנישום יעלה ב־20 אחוז לפחות על סכום המקדמות. עד כה ניתן היה להגדיל את המקדמות רק אם ההפרש הצפוי היה 40 אחוז לפחות.

החומרה זו בנושא המקדמות כלולה בתיקון חדש לפקודת מס הכנסה תיקון מס. 69 אשר הוכן במשרד האוצר והוגש לאישור הממשלה. נישום יוכל להתנגד להגדלת המקדמות אך אם יתברר כי ההתנגדות לא היתה מבוססת יהיה הנישום חייב בתשלום ההפרש בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

בדברי ההסבר להחלטה זו קובע משרד האוצר כי פער של 40 אחוז בין המקדמות לבין המס שהנישום חייב הוא גדול מדי וגורם לשחיקת מס משמעותית. על פי תיקון זה לפקודת מס ההכנסה יופחת בקרוב הקנס על פיגור בתשלום מקדמות מ־5 ל־1.5 אחוז בשבוע. יחד עם זאת יוטל קנס פיגור גם כאשר הפיגור יהיה של פחות משבוע.

משרד האוצר מסביר כי הנסיון מראה שיש ניצול לרעה של ההוראה הפוטרת מחובת תשלום קנס כאשר תקופת הפיגור היא של פחות משבוע ימים. לגבי הקטנת שיעור הקנס מבהיר האוצר כי הקנס הגבוה – 5 אחוז בשבוע נקבע באוקטובר 1984 כאשר שיעורי האינפלציה היו גבוהים מאד אך כיום אין לו הצדקה. סופר „דבר" מציין כי גם לאחר הפחתת שיעור הקנס מגיע הקנס השבועי לשיעור עליית המדד החודשי.

יבואני הרכב: המחירים החדשים עדיין לא ריאליים

תובעים להסיר הפיקוח על מכירת כלי רכב או לעדכן המחירים.

מאת דויד מושיוב

משלחת של יבואני הרכב אמורה להפגש בימים הקרובים עם הרשויות הנוגעות בדבר במשרדי הממשלה, התחבורה והאוצר, ולתבוע הסרת כל פיקוח על מחירי הרכב החדשים. לדברי יבואני הרכב עדכון שערי המטבעות השונים לצורך קביעת מחירי הרכב, שנעשה ב־1 בחודש מארס השנה, עדיין איננו ריאלי ולמעשה הוא מפגר בשיעור הנע בין 12 ל־18 אחוז, לפי המטבעות השונים, בארצות הייצור של הרכב החדש.

יבואני הרכב טוענים כי כאשר הוחלט על הקפאת השערים לקביעת מחירי הרכב ב־1 ביולי 1985 היה פיגור בעדכון בשיעור 10 אחוזים בקירוב, משום שהעדכון נעשה על בסיס שערי מטבעות של ה־16 במאי. העדכון שבוצע ב־1 במארס השנה לא לקח בחשבון התייקרויות שהיו אצל יצרני הרכב, אשר העלו את מחירי הרכב בשיעורים הנעים בין 3 ל־10 אחוזים בקירוב. העדכון האחרון לגבי הדולר היה 12 אחוז; 21 אחוז לגבי הפזטה הספרדית; 32.5 אחוז לגבי הפרנק הצרפתי ו־35 אחוז לגבי המארק הגרמני.

יבואני הרכב טוענים, כי אם לא יוסר הפיקוח או לא יעודכן המחיר הריאלי של מחירי המכוניות החדשות ואם יחולו שינויים נוספים בשערי המטבעות האירופיים – עלול להיווצר מצב בו ייגרמו הפסדים כבדים ליבואני הרכב, והם יאלצו להפסיק למכור כלי רכב, כדי למנוע הפסדים.

לדברי יבואני הרכב הורדת הפיקוח ממחירי הרכב החדשים והשארתם בידי כוחות השוק החופשי ולשינויים שיחולו בשערי המטבעות השונים עשויים להשיג את המטרה של משרדי הממשלה המבקשת לצמצם את יבוא הרכב. התייקרות מחירי הרכב, למחיר הריאלי שלו, עשויה להקטין את רכישת כלי הרכב על ידי הציבור.

הממשלה גם תגבה מס אמיתי מציבור רוכשי הרכב. כיום, לדעת היבואנים, גובה הממשלה 20 אחוז פחות מס קניה מרוכשי המכוניות, משום שמחירי הרכב אינם ריאליים ולמעשה „הממשלה מסבסדת" את רוכשי המכוניות בשיעור אפילו 20 אחוז מס קניה.

יוחמרו אמות המידה להטלת מס על חברות ישראליות בחו"ל.

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" ירושלים

שילטונות מס ההכנסה פועלים להחמיר את אמות המידה המחייבות חברות הפועלות בחו"ל לשלם מיסים בישראל.

על־פי המצב כיום נחשבת חברה ישראלית כאשר השליטה והניהול שלה מופעלים בישראל. תיקון חדש לפקודת מס ההכנסה יקבע כי השליטה והניהול יכלו להיות מופעלים בישראל גם בעקיפין.

בדברי ההסבר לתיקון זה טוען משרד האוצר כי מבחן „השליטה והניהול" המתבסס על החוק האנגלי הינו כיום אנכרוניסטי. תודות לאמצעי הקשר המודרניים ניתן כיום להפעיל שליטה עיסקית ממשית ממרחק.

שינוי נוסף הצפוי בפקודת מס ההכנסה: הזיכוי ממס עבור הטיפול הרפואי יבוטל. כיום ניתן לקבל זיכוי ממס ההכנסה בשעור 25–35 מהוצאות הריפוי. משרד האוצר החליט לבטל אפשרות זו שכן הוא רואה בכך הטבה לבעלי יכולת בלבד.

אין הצדקה לסבסד הוצאות פרטיות חריגות על חשבון ציבור משלמי המיסים קבע האוצר. הוצאות לריפוי שיניים יהוו גם להבא מקור לזיכוי ממס וכן נסיעות לריפוי בחו"ל.

התחדשה פעילות המטה ליעול המשק הציבורי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

התחדשה פעילות המטה לייעול המשק הציבורי שבמשרד הכלכלה והתכנון, אשר יפעל בתחומי הגברת היעול והחסכון ושיפור השרות לאזרח במערכת הציבורית.

ועדה בינמשרדית ליד המטה לייעול המשק הציבורי התכנסה לישיבה ראשונה בראשות מנכ"ל משרד הכלכלה אהוד גרא ובהשתתפות נציגים בכירים מכל משרדי הממשלה.

הוחלט להקים צוות מצומצם, המורכב מנציגי משרדי הבטחון, התחבורה, הבריאות, הפנים והעבודה והרווחה, שיגבש המלצות בדבר הנושאים הקונקרטיים שיטופלו ע"י המטה. אהוד גרא, מנכ"ל משרד הכלכלה, הדגיש בדבריו את חשיבות התודעה של היעול במשק והצורך ביזום ובהקמת כלים שיתבססו במערכת הציבורית, על כל מגזריה, להתייעל.

„קיום מערכת בסוג זה, המתבססת על שיתוף פעולה בין המטה לבין משרדי הממשלה השונים, עשוי לקדם את נושא היעול במשק הציבורי", הדגיש המנכ"ל.

יצויין כי המטה פועל במסגרת תקציב וכוח אדם קיים במשרד הכלכלה וייעזר בגופים ומוסדות כמו המכון לפריון העבודה והייצור, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ויחידות אחרות במשרדי הממשלה. בין היתר ישמש כיחידת מטה של ועדת השרים לתיאום ובינהול שבראשה עומד שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי.

13,661 ביקורות מס בפברואר

מאת משה גבע

13,661 ביקורות ביצעו שלטונות מס ההכנסה בחודש פברואר. בביקורות אלה נתפסו 1128 נישומים כחשודים בהעלמת הכנסות (שיעור של 8.25 אחוזים).

מספר הביקורות הגדול ביותר (1303) נערך באיזור חיפה שם נתגלו 78 מקרים של העלמת הכנסות. לעומת זאת מספר העלמות הכנסה הרב ביותר התגלה ברחובות והסתכם ב־106 מקרים מתוך 793 ביקורות.

שלטונות מס ההכנסה המשיכו לערוך מחסומי דרכים גם בפברואר. ב־24 מחסומים שהוקמו בחודש זה בוצעו 979 ביקורות שהניבו 88 מקרים של העלמת הכנסות ועוד 143 מקרים של „ליקויים חמורים" בניהול מערכת הספרים.

למרות ה„תקלות" שהיו למס ההכנסה בהרצליה הצליחו אנשי המס להקים שני מחסומים בשטח השיפוט של העיר, לבצע 71 ביקורות ולגלות 7 מקרים של העלמת מס.

בחודש שעבר החלו שלטונות המס לבדוק ביסודיות יצרנים וסיטונאים שאינם רושמים את פרטי הלקוח. בסך הכל בוקרו 208 נישומים מסוג זה והסכום הכולל של הקנסות שהוטלו עליהם בגין עבירה זו הסתכם בכ־40 אלף ש"ח.

מבין המקרים הראויים לציון בחודש האחרון:

★ מבריקה: חברת בניה באיזור חיפה עלה שהפקדותיה בבנק של צ'קים דחויים בסכום של 21,465 ש"ח – לא נרשמו. בתשובה לשאלת המבקרים הסביר בעל החברה כי הוא נוהג לרשום צ'קים דחויים רק בעת פרעונם.

★ נהג הסעות באיזור טבריה אשר לא רשם תקבולים במזומן בסך 2250 ש"ח, טען להגנתו כי אינו יודע קרוא וכתוב.

בין החודשים אפריל 1985 לינואר 1986 בוצעו 99,076 ביקורות, נתגלו 12,536 מקרים של אי־רישום תקבולים וניתנו 3434 פסקי דין.

יעקובי: צפויה החמרה במצב מאזן התשלומים

מאת שלמה קרמר

שר התכנון והכלכלה גד יעקבי מתריע מפני החמרה צפויה במאזן התשלומים בהיקף של כ־1–1.2 מליארד דולר זאת כתוצאה מגידול ביבוא הנובע מהתאוששות הצריכה הצבורית והפרטית וכתוצאה מגידול היצוא שלא בהתאם לתחזיות.

שר הכלכלה טוען כי סיוע החרום שניתן בשנתיים האחרונות בסך של 750 מליון דולר לא יחזור על עצמו וכי מעודף חוקי התקציב החדש במימשל האמריקאי עשוי לצמצם את הסיוע הרגיל לישראל בהיקף שנתי של כ־150 מליון דולר. השר יעקבי מוסיף שהשנה תרמה ירידת מחירי הדלק כ־800־700 מיליון דולר למאזן התשלומים וכי בחצי השנה הקרובה לא צפויה העלאת מחירי הדלק בשווקים העולמיים.

ירידה זו במחירי הדלק כלולה כבר בחשבונות מאזן התשלומים ומאחר ולא צפויה גם ירידה נוספת במחירים אין לצפות לתרומה נוספת של מרכיב זה למאזן התשלומים.

מועצת אזורית מטה אשר
מודיעה
במלאות 38 שנה לנפילת
אנשי שיירת יחיעם
יערך טכס זכרון לגיבורי השיירה
ביום ה' ט"ז באדר ב' תשמ"ו 27.3.1986,
בשעה 11, בבית העלמין הצבאי בנהריה.
קרובי החללים ומוקירי זכרם מוזמנים.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של
אשתי, אמי וסבתנו היקרה
דבורה טיסמניצקי
הלויה תתקיים היום, יום רביעי ט"ו אדר ב' תשמ"ו 26.3.86
בשעה 2.00 בצהריים בבית העלמין הרצליה.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים מבית המנוחה
רח' הגביה 10 הרצליה.
המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו־וחברתנו
מלי חלפי ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה מחר,
יום חמישי ט"ז אדר ב' תשמ"ו 27.3.86
בשעה 16.00 בבית העלמין בקבוצה.
המשפחה
ובית משמר השרון

מנת דם
חיים
לאדם
זכרו!
תרומת דם אחת
מקנה ביטוח דם עבור
למשפחתך ולך.
לתרומות דם
פנה למגן
מגן דוד אדום הקרוב.

הועדה המקומית לתכנון ובניה
העיר חיפה
הודעה על פי סעיף 149 לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י מר ריצארד רוברט תעמי לאשר תוספת בניה למגורים ברחוב אבינדור עשת 80 חלקה 185 בגוש 11567 קרית חיים מערבית.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות
1. בליטה של 30 סמ' מקו בנין צדדי
2. בליטה של 110 סמ' מקו בנין קדמי.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה בבנין העיריה רח' ביאליק 3 בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00 – 11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

[illegible]
ב – מהנדס העיר

מדינת־ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב התכנון מקומי יזרעאלים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים שבתל עדשים.

הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 4127 – אתר רכוז גרוטאות, כפר גדעון".

ביחד עם התשריט המצורף אליה.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 16773 חלקה 1.

עיקרי מטרת התכנית: יעוד שטח לריכוז גרוטאות של אזור עמק יזרעאל כדי למנוע מטרד אקולוגי ופזור הגרוטאות בכל ישוב והרשות הרבים.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – צפון

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה
מרחב תכנון מקומי מחוזי
מחוז חיפה
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י משפחת אברהם להקמת בית למגורים על חלקה 4 בגוש 10390 (מגרש 78) בישוב פי־נר.

הבקשה כרוכה בהקלה בשטח של 8 מ"ר שהם 1.1% אחוז משטח המגרש.

נתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י משפחת פינגולד להקמת בית למגורים על חלקה 4 בגוש 10390 (מגרש 66) בישוב פי־נר.

הבקשה כרוכה בהקלה בשטח של 12 מ"ר שהם 1.5% משטח המגרש.

נתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י משפחת ברק להקמת בית למגורים על חלקה 10 וחלקה 4 בגוש 10382 ו־10390 (מגרש 57) בישוב פי־נר.

הבקשה כרוכה בהקלה בשטח של 12 מ"ר שהם 1.7% משטח המגרש.

נתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י משפחת שטנר להקמת בית למגורים על חלקה 17 בגוש 10383 (מגרש 117) בישוב פי־נר.

הבקשה כרוכה בהקלה בשטח של 13 מ"ר שהם 1.8% משטח המגרש.

נתן לעיין בבקשה במשרדי הועדה המחוזית האמורה, רח' חסן שוקרי 11 חיפה.

המעוניין להגיש התנגדות להקלה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

משה גלוער
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

רכוש ספר
מספרית
דבר

הלוח הכללי — הד כפול ומכופל

השכרת נכסים 1050
• מודעות בטלפון בירוה+ 30, ישראכרט דיינרס 221896־03 03־227117 רטוף

דירות למכירה 1200
• טלפון מיוחד למסירת מודעות לעיתון 885־885־03 רב קווי (פרסום "אתי").

דירות מרוהטות 1900
• שותפה לדירה+ טלפון בטוף בכיור הטייסים תשלום נוח. 399608־03.

עסקים 2000
• בת"א בתושיה להשכרה כ־300 מ"ר לבית מלאכה /למוסך כח +טלפון 250659 הערב 336888.
• לעסק משגשג המוביל בארה"ב דרוש שותף כ־50$ (אפשרות להתעשרות מהירה) בעבודה 5918־659־213־001 בבית 3382־276־213־001.

הצעות עבודה 3000
• למיסגריבר בגמת ת"א דרושות מלצריות בעלות הופעה הגונה באוזר 462285־03, 424491־03.
• חתוך +בילוגר למעלה ובעת למעלה לאבבים קבבת 7511340.
• דרוש בייביסיטר למלון 3 כוכבים בתל־אביב 296181־03.
• למוסך דרוש מכונאי רכב מעולה בתנאים טובים 835687.
• דרושים בחורים מקצועיים לעבודה בטפליס הקיון 376316, 379615.
• עוזר כללי לעבודות צבע בתנובה עבודה זמנית 337578־03.
• לעבודה זמנית חשמלאי לעבודות אחזקה בתנובה טלפון 337578־03.
• סוכנות/ים ניקיון מגוסוסמאראיות למוסדות כפ"ת 9228441־03, 915808־03.
• מועלות ייצור לעבודה מיידית, תנאים טובים "אגת" 283052/3־03.
• ל"אגת" מרכיב מבני, בוגר בי"ס מקצועי, תנאים מצויינים 283052/3־03.
• למאפיית סלטק ר"ג לייש קיטור לעבודה בלילות 740257־03.
• לנגרים קורס דוגמנים נפתח ב"הליוור" בי"ס תנובה 227910־03.
• קורס דוגמניות בהדרכת קארין דונסקי בבי"ס "הליוור" 227910־03.
• דרושות בחורות תופרות מקצועיות תנאים טובים 7518285.
• דרוש/ה טבח/ית למסעדה מזרחית תיכונית 334892־03 ביום 284534־03 בערב.
• דרושות מטג'יסטיות אפשרי מתלמדות מתאים גם לסטודנטיות 7515288.
• ל"אלגבר" מכנאי שרות למכונות כביסה+ ידע בקירור 731687־03.
• מוכירה למשרד עורכי־דין בת"א דרוש ידע בעיבוד תמלילי 287728־03 289969־03.
• מזכירה ידע באנגלית נסיון בניהול משרד־כתבנות עברית, אנגלית (נסיון בינואל) יפאס 248207־03.
• קופאיות לאנגה רמת־אביב ותל־אביב לרשת שיווק גדולה 248207־03.
• חשמלאי מוסמך לעבודות אחזקה ותיקונים בקרית־אונו 348835־03.
• מאבטחים מעל 1.80 מ' בוגרי צבא לעבודות אבטחה מגוונות עם משמרות. 216646־03, 217897־03.

מסירות 4000
• מכבסת "בזרוס־אוץ" קבלת מודעות מ־6.30 עד 28.00 739297־03, 738707־03.

לצורך צילומי סרט פרסומת
דחוף!!!
נערות 18—16 היודעות להחליק על סקטים.
נערות 20—16 היודעות לרכב על אופנוע־
נאות במיוחד
לפנות היום לשרית מ־15.00—16.00
ב. ג. ג. בליגמון 6 ליד קלנוע ת"א

• טלפון מיוחד למסירת מודעות לעיתון 885־885־03 רב קווי (פרסום "אתי").
• תניון קטנ בפתח־תקוה מציע אולדסמוביל קטלס סלון 1985 בירוה +פיאטסת 1984 +1980 פיאט 5/ 127 +1983 קרס 1982 אלפאר סוד +1983 סובארו 1982 +1979 +1978 קורטינה 1982 +סלובס סטיישן 1977 +1979 סוזוקי 1977 +סטיישן רגיל אאודי 100 1976 מסחריות פירונות סנדר 1982 +סלבים סנדר 1981 +פסרולט ראבל קבינה 1981 כל המכוניות ביתנות להחלפה 912104־03.
• סובארו 83 1300 מיטאלי ממוינת 39,000 376816, 379615.
• סובארו 83 1600 מטלי מגן ואוקה 15,500 991046־03.
• סובארו 1981 סטיישן+ טסט לשנה גיר רגיל 338499־03.
• ביטאו אישי כל סוגי הרכב מנוכניים, טוקילוב 30 רמת־השרון 492482־03 מלבי מתנביל.
• "עלי" ארלוזורוב 104 ת"א מציע בהנפקה מידית אופלב פורד+ אודי+ מוניות ליטה 11986 225217־03 235824־03.
• לעורדז: כל השירותים וציוד מקצועיים בריקה כללית קינזנ ולתיקונים 12% הנחה 2־768011־03 בבעתיים.
• לעורת כל השרותים וצוות מקצועיים בריקה כללית חינם ולתיקונים 12% הנחה 2־768011־03 בבעתיים.
• יעקב מיליף "מכוניות הגומת": למסקרית וראשונה סוף מקסימלי קיה, מכירה הלפות באמצעות 338412־03 333854־03.
• ב.מ.ו. 520 1975 אחרי טסט במצב טוב 81671־055.
• קורטינה 1977 ג'יאל. אוטומטית+ מגן אוזר שיפוץ מנוע כחדש 540875־052.
• "סכניות הבורמה" מרגים 198 1983 200+ אמ.אר 1973+ קרייזלר 1979 שברלוט קפריס 1979+ אסקונה 1983+ אלמה גוד 1983+ אודי 1980+ 1982 סובארו 1979+ 1980 אלגמה 2000 1979+ ביאבץ 1979+ חיפושית 1974+ ולבו טסייה 1973 7518914־03.
• אוטוביאנקי לוכיור 1983 אפוד טסט+ הישל 8500 852542.
• אאודי ג'יאל 80 1979 מנוע 1600 אוטומטי במצב מייד 443821־052.
• מיאסטה 1979 מקורית מטופל חדשה לוחסין+ תוספות 373113־03.
• סובארו ג'י.אל. 1400 1979 כמצב חדש+ הישל 318011־03.
• דנו 12 ס־א.ם. אוטומטית 1979+ טסט+ הישל+ תוספות 888139־03.
• סובארו 4/ 1978 פרטי 79,000+ טסט 7000 791671־03.
• סיטרואן סאלאס 1222 1979 מסיגנת+ הישל מחירון 321499־03.
• סובארו די.אל. 1300 1981 כחדשה 82,000 ק"מ 9326829־03.
• סובארו 1300 1984 ראשונה 26000+ הישל 201562־03 288619־03.
• פיאסטה 1100 אל 1982 ראשונה 12,850 ש"ח 346184־03.
• פיאט 127 1982 סופר דגם חדש מצוינת 787928־03.
• רנו 12 1978 סטיישן אוטומטית פרטית שמורה ומטופלת בהדרת 03־784833.
• פיאט 127 1983 במצב טוב מר מרק 226869־03.
• בהזדמנות בירה סובארו 1300 1983 +הישל 14,600 83392־052.
• פיאט 127 1979 3 דלתות 294549 מ־8.00 בבוקר.

מציעים למכירה 3000
• מכיהלר מוכרים+ ממריגים+ ארונות+ תיקיות ממתכת, לחנויות מחסנים ומפעלים 252738 259831.

רוצים לקנות 5010
• יוסי קונה ירושות מקררים והרהיטים, ריהוט וחפצים עתיקים 831494.
• משה קונה הכל, רהיטים, ירושות, מקררים 591838 836516.
• עזרא קונה רהיטים מקררים ירושות 857920 הערב 827811.
• ויס קונה ירושות, רהיטים ועוד 872531 838687 812649.
• שמשון קונה ציוד למסעדות ומקררים מסחריים 5515439 839891.

חיות בית 5070
• אבים גוריים פיניאר מעורב קולי ועוד כלבים קטנים וגדולים יפיפיים לבתים אוהבים 35875־063, אר 78822־052.

ריפוי והרזיה 5270
• מאוה+ מסג' ע"י מסג'יסטית אירה אסטלוסיבית חבבייביין 26 288618־03.
• מסג' מקצה ע"י נאות ומקצועיות דיזנגוף 184 222871־03.
• לאמידים לבית הלקוח/ה מסג'יסטיות צעירות ונאות דיסקרטיות 325863־03.
• מסג' כללי ומהנה מסג'יסטית נאה בן־יהודה 73 258063־03.
• לאהבים תענוגות חיים עיסוי מהנה בר־יהודה 94 229954־03.
• מכון אקסקלוסיבי+ סאונה+ מסג'יסטית בן־יהודה 26 287740־03.
• לאוהבי המסג' המצויין באו ל"לב" ישר המעלה 55 370097־03.
• סבצעו מבצעו מסג'ים באוירה אינטימית ע"י מסג'יסטית, מכבי 7 284513־03.
• חדש מכון סולידי ברמה מקצועית רוסף ודרושות מסג'יסטיות מקצועיות תנאים טובים למתאימות 293761־03.
• שרות מסג' דיסקרטי לבית הלקוח ברמה בינלאומית 289452־03.
• נפתח כאן לקריסטין אליגנס 4, פינת יהודה הלוי 66 623113־03.
• חדש חדש חדש נפתח מכון בריאות "הדיקל" דיזנגוף 135 236537־03.
• מסג' מהנה ומקצועי+ סאונה+ פדיקור־מניקור, שד' בן־ציון 13, 285919־03.
• "גיל" סאונה, ניקוי, ומסג' מסור מהנה בן־יהודה 51 234996־03.
• חדש במכון מקסים מסג' מרענן ע"י נאות ביותר 222719־03.
• שרי וסילבי יקבלו אותך למסג' מרגיע ומהנה דרושות מסג'יסטיות 825431־03.
• "יוסי" פינסקר 48 ק"ב מסג'יסטיות נאות ומקצועיות 296456־03.
• בריאות הבאה סאונה ומסג' ב"אסקוטי" שלמה המלך 46 238685־03.
• חדש מסג' בבית הלקוח מבנות צעירות צלצל 738055.
• "מינוק" מסג' מהנה בבית הלקוח/ה צעירות/ים נאות/ים 236697.
• "סטייל" רוצה מעסה צעירה ודיסקרטית בביתך צלצל 285237.
• שרות עיסוי לבית הלקוח מבנות צעירות ודיסקרטיות 7515288־03.
• חדש עיסוי גוף לבית הלקוח שרות דיסקרטי 225918־03.

• מסג' לבית הלקוח/ה מסג'יסטיות נאות 35 ש"ח 701717־03.
• לאמידים: מסג' בבית הלקוח מצעירות אינטליגנטיות דיסקרטיות 867025־03.
• מסג' מקצועי: דרושות מסג'יסטיות מאוד הכרחי 78073־052 מ־11.30.
• לאמידים שרות לבית הלקוח המובחר ביותר מתשובות 299435־03.

נקיון ואחזקה 5550
• "המלסטר" במבצע נקיון ופוליש+ הרכבה רשיון 5563 375458־03.
• "המבריק" נקיון ופוליש+ הרכבה רשיון 2250 באותיות 313599־03.

פרסום 5730
• לבעלי ויזה וישראכרט ודיינרס נקבל מודעותיכם טלפונית. טלפונים 03־280666 296662־03 280943־03.

שדוכים 7000
• עלוני "קשר" לפנויים מנויות הדרך הישרה והנאה להכיר בני זוג לקבלתם חינם/ עכשיו 782839־03 442105־04 (העלונים המוזרים).

הכרויות 7050
• היכרויות אקסקלוסיביות בעילום רוב לנשים ותנם "רותר" 734755־03.
• היכרות אישית בשיטה אמריקאית לידידות ולנישואין "טוריה" 374776־03 אפשרות לנשים חינם.
• הכרות סודית אקסקלוסיבית ברמה גבוהה ובסודיות "דונית" 376626־03.

יחצנים

הצעות עבודה 3000
• למפעל מזון, למשמרת לילה דרושים עובדים בלתי מקצועיים תנאי שכר הולמים כפי שמשלם לעובדים בתוספת שלישית. תחילת העבודה מיידית. 02־2334367־8־9

"אקונומיסט", מיוחד ל"דבר"

לא מה שמעולם לא היה

בחינוך האנגלי המסורתי יונהגו שינויים מרחיקי-לכת. בבתי-ספר תונהג "תכנית לימודים גרעינית", מערכת בסיסית של ידע ומיומנויות. המורים יקבלו הכשרה נוספת, לכיוון חדש. ההורים יהיו מעורבים יותר

נושא בתי-הספר הבריטיים, שלא עמד על סדר-היום הפוליטי יותר מעשר שנים, יהיו בכל הנראה נושא לוויכוח פוליטי בבחירות הכלליות הבאות. רצונם של הרדיקאלים הימניים, חברי המפלגה השמרנית, לתת להורים חופש-בחירה גדול יותר לגבי אופן ההוראה ומקומות ההוראה, אינו אלא חלק מן הוויכוח, אך הוא שגרם את עיקר הפולמוס. המסקנה הכללית המתבקשת היא, שאין להניח את בתי-הספר כמות שהם.

אף כי ההתדיינות על החינוך בבריטניה הגזימה מאוד, אין להתעלם מן העובדה שוויכוח דומה נטוש בהרבה מדינות מתועשות אחרות. שני שינויים התחוללו בבתי-הספר. עכשיו דרוש שינוי שלישי. התמורה הראשונה היתה המעבר ממוסדות המלמדים שכבת עילית, למוסדות המעניקים לימוד חינם לכל. אחר-כך בא המעבר שנבע מחלוקת המערכת לפי חוק החינוך משנת 1944 – שיטה שבה הוקמו בתי-ספר תיכוניים למוכשרים ביותר, בתי-ספר טכניים לבעלי כישורים לא-אקדמיים, ובתי-ספר תיכוניים מודרניים לבעלי-הכשרונות הנחותים ביותר. המטרה היתה לנסות ולמצוא דרך ללמד את התלמידים בני כל הכישורים תחת קורת-גג אחת. כיום, 85 אחוז מכלל תלמידי החינוך הממלכתי התיכון באנגליה, לומדים במסגרת בתי-ספר מקיפים הכוללים את כל התלמידים, ואחת היא מה כישוריהם ושאיפותיהם.

לאחרונה נתקבלה הדעה, כי עצם ההוראה תחת גג אחד אינה מקדמת את שוויון ההזדמנויות בחינוך. התלמידים המוכשרים ביותר נהנים בעיקר מן השיטה, הם מהווים רוב בין 30% מכלל הילדים, ו-33% מכלל הילדות, הנשארים באנגליה ובוויילס לפחות עוד שנה אחת אחרי תום חינוך החובה בגיל 16. יש ילדים שלגביהם למידה כזאת עלולה להיות סתם טרחה או מאבק-שווא. ילדים רבים משרכים דרכם בשנות לימוד-החובה שלהם, בלי להוסיף הרבה על איכות חייהם או על תרומתם לחברה.

איכות ההוראה בבתי-הספר לתלמידים נחשלים לא הורעה, אבל לרמת ההוראה נודעת עכשיו חשיבות רבה יותר מבעבר.

● האבטלה המוגברת גרמה לצעירים סבל רב יותר בעשור האחרון. בייחוד סבלו הצעירים הבלתי-מיומנים מחוסר-השכלה. במחקר שבוצע ב-1984 על-ידי אוניברסיטת שפילד, למען הועדה לכוח-אדם, נמצא של-53% מבני ה-16 המובטלים אין כישורים פורמאליים.

● הקונסנסוס על מהות החינוך נשתנה. ההנחה היא עכשיו, שבתי-הספר צריכים ללמד מה שהולם יותר את דרישות שוק העבודה. בעבר ראו בתי-הספר עניין זה אך לעיתים רחוקות כבעל עדיפות ראשונה במעלה. ההנחה היתה – לא פעם בדין – שהחינוך עצמו הוא כרטיס-כניסה למעגל העבודה. [illegible]

● [illegible] בבתי-הספר אינו מקל על החינוך. מספר הילדים שאנגלית אינה לשונם הראשונה גדל הולך (בתחומה של לונדון הפנימית כמעט כל ילד חמישי אינו מדבר אנגלית בביתו). מוצאם של ילדים רבים יותר הוא ממשפחות הרוסות, או מבתים שבהם יש פחות זמן להורים העובדים להקדיש לילדיהם.

לחצים דומים על בתי-הספר קיימים גם במדינות מתועשות אחרות. באותן ארצות אירופיות שהנהיגו בשנות ה-60 מערכת בתי-ספר מקיפים בדומה לבריטניה, מתחילים להכיר עתה, כי דרוש שלב נוסף של תיקונים. אך אין ללמוד מכאן, שעצם המעבר לשיטת החינוך המקיף אשם בכך. באמריקה, שמעולם לא היתה לה דיפרנציאציה בשיטת הלמידה, הצעקות על ירידת רמת החינוך הן הקולניות ביותר.

אין לסמוך על השוואות בין-לאומיות ברמת הביצוע של מערכות חינוך, אך ככל שיש נתונים, נראה שאנגליה מפגרת אחרי המתחרים בה.

בבריטניה אין מתכונת רשמית מאושרת של משימות ושל ידע שהוא בגדר חובה על התלמידים. עד לזמן האחרון נערכו כל הבחינות הציבוריות מטעם 20 מועצות שונות, שבכל אחת מהן היו נהוגות רמות ותוכניות לימודים מיוחדות. עומק תוכנית הלימודים בגרמניה, דרך משל, שונה בהתאם ליכולת האינדיווידואלית של התלמידים, אך מניחים, שלכל התלמידים תהיה שליטה טובה במערכת ידע מסוימת קודם שיעברו למערכת הבאה. מתוך הרצון להתקרב לשיטה הגרמנית, עלתה בזמן האחרון באנגליה הדרישה, שבבתי-הספר תיווצר "תוכנית לימודים גרעינית" – מערכת בסיסית של ידע ומיומנויות, שכל התלמידים יוכלו להשתלט עליה לפני צאתם מבית-הספר.

תוכנית לימודים כזו תאפשר לבתי-הספר האנגליים להציב מטרות ברורות לתלמידים בעלי כישורים שונים. זה הרעיון העומד מאחורי "התעודה הכללית של החינוך התיכון", שהממשלה עומדת להנהיג בסתיו שנה זו.

ברוב התיקונים במערכת החינוך בעבר שיערו, כי עם שיפור תוכנית הלימודים ישתפרו גם המורים. הנחה זו אינה קיימת עוד. המתקנים האמריקאים הדגישו מאוד את הצורך לשפר את איכות ההוראה. כמה מדינות בארה"ב (בזמן האחרון טקסאס) ערכו למורים מבחנים בכיתות-הלימוד. גם תיקוני מערכת החינוך בצרפת נותנים עדיפות להכשרת מורים.

הקורסים להכשרת מורים באנגליה נתונים כרגע לביקורת. הממשלה מנסה גם לעודד מורים, שכבר משמשים בבתי-ספר, לעדכן את יכולתם בעזרת סידורים כספיים מיוחדים להכשרת מורים בזמן השירות בבתי-הספר. בין נושאי המחלוקת בסכסוך המורים כלול גם נסיון להגדיר את הסכמי העבודה של המורים ולהעריך את רמת ביצועיהם בקביעות.

ודאי שהממשלה היתה מעוניינת לראות שמורים טובים ומורים בעלי מיומנות [illegible] יקבלו משכורת טובה יותר מזו הניתנת למורים גרועים. כיום מקבל מורה למתמטיקה בבריטניה, בעל נסיון של חמש שנים, משכורת הנופלת ב-40% ממשכורתו של סמל משטרה. אך משכורתו גדולה יותר ב-30% עד 40% בצרפת ובמערב-גרמניה. כמה מדינות אמריקאיות הנהיגו שכר-עידוד למורים ואנגליה, לפני מלחמת-העולם הראשונה, שילמה למורי החינוך היסודי בונוס לפי מספר הילדים שהגיעו לרמת מינימום – תמריץ לתלמידים הנחשלים ולאו דווקא לטובים ביותר. אחד הנימוקים נגד תשלומים כאלה הוא הקושי למדוד את "הערך הנוסף" של בתי-ספר מסוג זה. בתי-ספר מאוכלסים בילדים רבים בני משפחות עניות, יתקשו יותר להגיע לרמה כלשהי מילדים בני אזורים אמידים יותר. בעזרת אומדנים טובים יותר אפשר יהיה להתגבר על קושי זה.

שיטת הבחינה הממשלתית החדשה תאפשר מדידה קלה יותר של הישגי התלמידים בבתי-הספר. חמישית מכלל הציונים לא תהיה מבוססת על המבחן הסופי, אלא על עבודה הנעשית במשך שנת הלימודים. דבר זה ידרבן גם מורים וגם תלמידים לשקוד יותר על עבודתם. הרמות שעל התלמידים להגיע אליהן, יוגדרו בסופו של דבר היטב. עתה נעשית ההערכה לא לפי סטנדרטים קבועים מראש, אלא מתוך התייחסות להישגי תלמידים אחרים. משום כך קורה, שבמרוצת הזמן ההבדלים בין תוצאות הבחינות מועטים כל-כך.

עם פיתוח שיטות הערכה מהימנות יותר, אפשר להשתמש בהן כדי לבחור בבתי-הספר המצליחים פחות ואולי לגלות מה הסיבות לכך. במסגרת "היחידה להערכת הביצוע" במחלקת החינוך והמדע, מנסה בריטניה לכבוש דרכים מתוחכמות להערכת הביצוע במערכת החינוך.

דור המתקנים האחרון, שהנהיג מערכת חינוך מקיף בלי ללוות אותה ברפורמה של תוכנית הלימודים, סבר שאפשר לשפר את החינוך רק על-ידי שינוי מבנהו. עכשיו מבקשים כמה מהם לנטוש את מערכת החינוך המקיף ולהחזיר את השיטה הסלקטיבית לקדמותה. הם טעו בעניין אחד: אין זה חשוב כל-כך, באילו בניינים לומדים; חשוב יותר, כיצד מלמדים. השיטה המערב-גרמנית השולחת בני 12 לשלושה סוגים שונים של בתי-ספר, היא מבחינות מקיפה יותר מהשיטה האנגלית. תלמידים בכל שלושת סוגי בתי-הספר לומדים לפי תוכניות לימודים דומות אך במידות עומק שונות. מסתבר שדבר זה אפשרי בשיטת החינוך המקיף לא פחות מבשיטה הסלקטיבית.

אין ספק, שכמה בתי-ספר מקיפים גדולים מדי: שיעורם הממוצע של בתי-הספר התיכוניים בבריטניה גדל מ-593 תלמידים ב-1970/71 ל-805 בשנה שעברה. אך בממוצע זה כלולים מספרי ענק של 2000 או יותר. אפשר להתגבר על הבעיה בצעדים פשוטים למדי: כמה בתי-ספר מקיפים, למשל, מחלקים את בתי-הספר ליחידות אוטונומיות כגון בתי-ספר נמוכים, בינוניים ועליונים.

רפורמה מכאיבה תהיה סגירת בתי-ספר. נשירת מורים פירושה, שבריטניה מוציאה כיום קרוב ל-4000 ליש"ט למורה בשנה על קיום כיתות ריקות. הפוליטיקאים שונאים לסגור בתי-ספר אף יותר משהם שונאים סגירת מכרות או מפעלי פלדה.

הצעת חוק החינוך, המונחת כיום לפני הפרלמנט הבריטי, מקנה להורים רשות דיבור רבה יותר במוסדות המנהלים, מתוך תקווה שישפיעו על דמות בתי-הספר. אף-על-פי שהורים רבים דנים לעיתים קרובות עם המורים על התקדמות ילדיהם, היו כמה מבכירי הימין השמרני רוצים יותר: הם היו רוצים לתת להם את הזכות לבחור בחירה מוחלטת את בית-הספר שבו ילמד הילד שלהם. כספי המדינה יועברו מבתי-הספר אל ההורים בצורת שוברי-חינוך. חסידי תוכנית זו סבורים, שהדבר יביא לידי יצירת בתי-ספר פרטיים נסיוניים מכל הסוגים.

הוויכוח על שיתוף ההורים במערכת החינוך הוא חלק מדיון רחב יותר: השאלה היא, אם ראוי לעודד חינוך העומד מחוץ לזרם החינוך הראשי. לרשותן של רוב מדינות אירופה עומדת מערכת "פרטית", שלמעשה היא בהישג ידן של רוב המשפחות, מאחר שהיא מסובסדת במידה רבה. בתי-הספר הדתיים הפרטיים בצרפת, שלומדים בהם 18% מאוכלוסיית בתי-הספר, מקבלים מן המדינה את מרבית המזומנים שלהם ולכן הם דורשים שכר-לימוד נמוך. בתי-הספר הפרטיים של דנמרק מסובסדים בשיעור של 85% ויכולים לקבוע את תוכניות הלימודים שלהם ללא התערבות מצד המדינה. במערב גרמניה, שבה שיטת החינוך היא בעיקרה סלקטיבית, קם בעשר השנים האחרונות מעין בית-ספר מקיף וכ-5% מכלל תלמידי בתי-הספר התיכוניים לומדים בבתי-ספר כאלה. בארה"ב הוקמו בזמן האחרון "בתי-ספר מגנטיים", במימון ציבורי, למען תלמידים מחוננים או תלמידים בעלי אינטרסים מיוחדים.

שווה-הערך הקרוב ביותר באנגליה לבתי-ספר אלטרנטיביים שבשאר מדינות אירופיות הם בתי-הספר הכנסייתיים שבמימון ממלכתי. אלה קולטים כ-27% מן הילדים ברמת בית-הספר היסודי וכ-14% ברמת בית-הספר התיכון. הברירה האחרת היחידה היא הלימוד בבית-הספר הבלתי-תלוי. גם תלמידים מוכשרים ממשפחות עניות יכולים להציג את מועמדותם למקומות נתמכים בצורת לימוד בבתי-ספר פרטיים, על סמך סיוע בשכר לימוד לפי הכנסות ההורים. קרוב ל-22,000 תלמידים עושים כך כיום.

מסורת לחוד וחינוך טוב לחוד

הולכים ל"פרטי"

כ-6 אחוזים מן התלמידים בבריטניה לומדים בבתי-ספר פרטיים. בשנת 1979 חונכו רק 5½ אחוזים במסגרת פרטית. בין ארצות הקהילה האירופית, רק לוקסמבורג וגרמניה המערבית מקיימת שיעור קטן יותר של בתי-ספר פרטיים מבריטניה. בבלגיה, בהולנד וברפובליקה האירית לומדים ילדים בבתי-ספר בלתי-תלויים במדינה (לעיתים קרובות בתי-ספר כנסייתיים), אך מקבלים תמיכה ממשלתית מסויימת.

אחוז הילדים הבריטים המבקרים בבתי-ספר בלתי-תלויים אומנם עלה בזמן האחרון, אך הירידה בשיעור הילודה גרמה הפחתה במספרם האבסולוטי של תלמידי בתי-ספר אלה. ב-1984 היו בבתי-הספר הבלתי-תלויים קצת יותר מ-512,000 תלמידים אבל ב-1980 היה מספרם כ-529,000. מקצת בתי-ספר, בייחוד אלה המלמדים ילדים בגיל הרך, נסגרו מחמת מצוקה כלכלית ומחסור בילדים. בסך-הכל היו ב-1984 2,401 בתי-ספר בלתי-תלויים, 28 פחות מבשנת 1979 [illegible] של בתי-הספר הבלתי-תלויים גובר. מספר הפניות של הורים, ביחוד בערים הגדולות, גדל בשל סכסוך המורים בבתי-הספר הממלכתיים.

אפשר שההורים מעדיפים בתי-ספר פרטיים לילדות בלבד על בתי-ספר לילדים בלבד או על בתי-ספר מעורבים.

שירות המודיעין של בתי-הספר הבלתי-תלויים דיווח, שב-1985 עלה מספר התלמידות בבתי-ספר אלה ב-1.8 אחוז. ילדות מגיעות להישגי למידה טובים יותר, בפרט בחשבון ובמדעי הטבע, כשהן לומדות בכיתות חד-מיניות. ברוב בתי-הספר הממלכתיים מקובל עירוב המינים.

שכר הלימוד בבתי-הספר הפרטיים עלה קצת יותר משיעור האינפלציה, אך שכר הלימוד בבתי-הספר לילדות נמוך יותר ב-7 עד 14 אחוז מבתי-הספר לילדים: גם ההוצאות הכלליות בבתי-הספר לילדות נמוכות יותר, משום שהבניינים אינם הדורים כל-כך (במקרים רבים, שכר המורים קטן יותר).

כמה ליטרים של בנזין ממלאים לך במכונית?

"כלבוטק" גילה ואנחנו מדגישים

תכנית "כלבוטק" חשפה רמאויות בגביית כספים מנהגים שתדלקו את מכוניותיהם במספר תחנות ברחבי הארץ. צוות הטלוויזיה לא עבד לבדו. יחד עמו שותפו פעולה "פז", "דלק" ו"סונול" המטפלות בנושא זה כל השנה.
יתרה מזאת, חברות הדלק אף שכרו את שרותיה של חברת חקירות לסייע למערכת "כלבוטק" בגילוי העבריינים ובהסגרתם למשטרה.

משאבים רבים הושקעו ע"י שלוש החברות בהתקנת משאבות משוכללות וחדישות, כדי לתת לך הנהג שרות יעיל ואמין. על גבי מצגי המשאבות ניתן לראות במדוייק את כמות הבנזין שמוזרמים למיכל המכונית שלך ואת הסכום שעליך לשלם.

אך לא די בכך.

כדאי לך לצאת מהמכונית, לפקוח עין ולגלות צרכנות טובה:

א. יש לשים לב מאיזו משאבה מתדלקים את מכוניתך והאם הינך מקבל את האוקטן המתאים.
ב. יש לוודא שהספרות שעל גבי המונים הוחזרו ל-0, הן לגבי כמות הליטרים והן לגבי המחיר.
ג. יש לבדוק את כמות הליטרים ואת המחיר המופיע במונה לאחר גמר התדלוק.
ד. שלם רק את הסכום הרשום במונה.
ה. במקרה של ספק כלשהוא, פנה ישירות לאחראי על התחנה ובקש את התערבותו.

אנו עושים כמיטב יכולתנו לשרת אותך בתחנות התדלוק ואתה גלה עירנות לטובתך.

עכשיו - ההגה בידיים שלך.

בתודה על תשומת הלב

פז | דלק | סונול | ארגון סוכנים ובעלי תחנות הדלק בישראל

האשה של גורבאצ'וב

גורבאצ'וב מינה את אלכסנדרה בירויקובה כאחראית לעניינים חברתיים, אשה ראשונה מזה 25 שנה בצמרת המפלגה. נשים ציניות יאמרו שגורבאצ'וב דואג לא רק לבריאותן ולרווחתן, וכי אחוות-נשים מהסוג הרשמי משרתת יפה את הפוליטיקה

מיכאיל גורבאצ'וב יכול היה להרשות לעצמו להפגין שביעות-רצון, שעה שהוא וחברי הפוליטביורו צעדו לאולם תיאטרון הבולשוי ב-7 במארס, במסגרת מפגן יום האשה הבין-לאומי. אשתו, ראיסה, היא בלי ספק "הגברת הראשונה" המטופחת והאלגנטית ביותר בתולדות ברה"מ; בניגוד לקודמותיה המרושלות, היא עשתה רבות למען שיפור תדמיתו של בעלה במערב, כמנהיג בעל השקפות מודרניות. רק יום קודם לכן, מינה גורבאצ'וב את אלכסנדרה בירויקובה, בת 57, פעילה לשעבר באיגוד המקצועי, לוועד המרכזי רב-העוצמה של המפלגה, כדי שתכהן כאחראית לעניינים חברתיים: האשה הראשונה זה 25 שנה בצמרת המפלגה.

במסגרת תפקידה, תיאבק בירויקובה עם בעיות חברתיות שהחלו להדאיג את המנהיגים הסובייטים, ובכללן עלייה בפשיעת הנוער, שיעור גירושים גבוה, עלייה בתמותת תינוקות וירידה מדאיגה בשיעורי הילודה באזורים האירופיים של ברה"מ. במרכז הבעיות האלה עומדות שאלות מעמדן ותפקידן של הנשים בחברה הסובייטית.

מגל ההתעניינות שעורר מינויה של בירויקובה אין להסיק שנשים סובלות מייצוג מועט במערכת הפוליטית הסובייטית, כמו ברוב הפרלמנטים המערביים. מתוך 19 מיליון חברי המפלגה, יותר מ-5 מיליון הן נשים; יותר ממחצית הנציגים בסובייטים המקומיים הן נשים (למרות השיעור הנמוך יחסית – כשליש – של נציגות בפרלמנט הארצי רב-היוקרה, הסובייט העליון). אולם רק כתריסר נשים, ובכללן בירויקובה, נבחרו בשבוע שעבר לוועד המרכזי של המפלגה, בן 307 החברים; הפוליטביורו היה על טהרת המין הגברי מאז 1961, כשיקטרינה פורצבה הוצאה ממנו.

באורח רשמי, השוויון בין המינים נקבע בחוק בברית-המועצות במהפכת 1917, והוא עומד בעינו עד היום. הנשים הם כמחצית מכוח העבודה, ו-90 אחוז מהן עובדות או לומדות – שיעור גבוה יותר מברוב ארצות המערב. אולם לפי נתונים מערביים, ההכנסה הממוצעת של האשה הסובייטית נמוכה עדיין בשני-שלישים מזו של הגבר הסובייטי. הסיבה לכך אינה נעוצה בכך, שנשים מקבלות שכר נמוך יותר תמורת אותה עבודה כפי שמקובל במערב. הסיבה האמיתית היא שנשים, להוציא מקרים ספורים, נוטות להצטמצם במקצועות ובעבודות המניבות שכר נמוך יחסית. רוב הרופאים הסובייטים הן נשים, וגם רוב כוח ההוראה, ומעמדם ושכרם של שני המקצועות הללו נמוך. גורבאצ'וב הבטיח לשנות זאת.

בעוד אחיותיהן במדינות רבות מנהלות מאבק כדי להיכנס למעגל העבודה, גורלן של הנשים הסובייטיות העובדות עצוב. אפילו בקרב הדור הצעיר קשה למצוא בעל, שיסכים לחלק את מלאכת הבית והקניות עם אשתו העובדת.

ילדות סובייטיות. המאבק למעגן התחיל

ובמדינה, שבה עמידה בתורים היא אורח-חיים, ומכשירים חוסכי-מאמץ כגון שואב-אבק, מדיח-כלים ומכונת-כביסה הם מצרכים נדירים – גובר הלחץ על המשפחה בכלל, ועל האשה בפרט. מחסור בדיור ובמעונות לטיפול בילדים רק מוסיף על הלחץ. מתוך כך, אפשר להבין מדוע זוג אחד מתוך שלושה זוגות סובייטיים מתגרש; שיעור הגירושים בערים הגדולות מגיע אף לשניים מתוך שלושה זוגות ומחצית המשפחות הן חד-הוריות.

בהכירו במחיר הכלכלי והחברתי של מספר כה גבוה של משפחות הרוסות, הבטיח גורבאצ'וב לספק יותר עבודות חלקיות, לנשים הרוצות להקדיש זמן רב יותר למשפחה. הוא גם הבטיח להעלות את קצבאות הילדים למשפחות העניות יותר, ולהרחיב את החינוך הטרום-עממי לילדים שאמותיהם עובדות. כדי לעודד נשים רבות יותר ללדת, תוארך חופשת-הלידה-בתשלום ל-18 חודש.

· הצרה היא שרבות מההבטחות להקל מהמעמס על האשה העובדת כבר ניתנו בעבר והופרו. הנשים הציניות יותר יציינו גם את העובדה, שגורבאצ'וב דואג לא רק לבריאותן ולרווחתן. הוא קרא לכונן היארכיה חדשה של מועצות-נשים, שיהיו כפופות לוועדת הנשים הסובייטית, שבראשה עומדת זה שנים רבות הקוסמונאוטית הראשונה ולנטינה טרשקובה. טרשקובה ובירויקובה הן חברות ותיקות בתנועת האשה הסובייטית, והן תדאגנה לכך שהנשים הסובייטיות יתרמו את חלקן למתקפת השלום האחרונה של רוסיה במערב.

כפי שהגדירה זאת בירויקובה במאמרה האחרון: "הנשים הסובייטיות עומדות בקו הראשון של הלוחמים לשלום". אף שקבוצה פמיניסטית מיליטאנטית פוזרה על-ידי השלטונות ב-1979, ומנהיגותיה הודחו בהסקט למערב, מלאים העיתונים הסובייטיים בשבחים לפעילות האנטי-גרעינית של מחנות הנשים בגרינהאם-קומון בבריטניה ובמקומות אחרים. אחוות-נשים מהסוג הרשמי משרתת יפה את הפוליטיקה.

המו"מ עם „מספנות ישראל" הופסק ע"י מועצת הפועלים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מועצת פועלי חיפה הודיעה אתמול על פיצוץ המשא־ומתן עם הנהלת „מספנות ישראל", בשל חילוקי דעות בין הצדדים בשלושה נושאים מרכזיים.

ההנהלה מוכנה לשלם למפוטרים פיצויים נמוכים בהרבה ממה שסוכם בזמנו. סופר „דבר" מוסר, שההנהלה מוכנה לשלם פיצויים של 100 אחוז, בעוד שבשנת 1985 סוכם על פיצויים בשיעור של עד 225 אחוז.

ההנהלה איננה מוכנה להוציא לפנסיה מוקדמת פועלים ועובדים מבוגרים, בעוד שבסיכומים הקודמים הובטחה הוצאתם לפנסיה מוקדמת צמוד להסדרים מתאימים בקרנות הפנסיה. ההנהלה גם תובעת לצמצם את מספר המועסקים במפעל עד 400 איש, בעוד שמועצת פועלי חיפה והוועדים תובעים לצמצם את מספר העובדים עד 475 איש. כיום מועסקים במספנה כ־660 עובדים. 206 עובדים הוצאו לחופשה של שבועיים, והם עומדים לשוב לעבודתם בתחילת אפריל.

מועצת פועלי חיפה הודיעה להנהלה, שהיא תחדש את המשא־ומתן אם ישולמו חובות המפעל הדרושים להבטחת הזכויות הסוציאליות של העובדים בביטוח לאומי, קופת־חולים, קרנות הפנסיה ועוד. כן נדרשת ההנהלה להכין תוכנית להוצאת פועלים ועובדים מבוגרים לפנסיה מוקדמת.

מנכ"ל המספנה זאב אלמוג הגיב, שלא ידוע לו על הפסקת המו"מ ושלפי מיטב ידיעתו המו"מ נמשך.

אלפי נערים נפלטים כל שנה לרחוב אך רק מעטים מתוכם זוכים לטיפול

מאת יעל פישביין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

מערכת החינוך פולטת כל שנה אלפי בני נוער לרחוב, ורק חלק קטן מהם זוכים לטיפול חינוכי. מתוך 20,000 בני־נוער מנותקים מבחינה חברתית, שאינם לומדים ואינם עובדים, כ־5,000 בלבד זוכים לטיפול חינוכי כלשהו, והאחרים מוזנחים.

סקר שנערך באחרונה על־ידי אגף הנוער במשרד החינוך העלה, שכל שנה נפלטים מבתי־הספר אלפי נערים ונערות בגילים שבין 14 ל־18. המדובר בנוער במצוקה, שאינו מצליח להשתלב בלימודים, והוא נפלט ממערכת החינוך בשלב המעבר מבית־הספר היסודי לחטיבת הביניים או לתיכון. 44.5 אחוז מבני נוער אלה צוברים לעצמם תיקים פליליים, 26.5 אחוז משתמשים בסמים ורק 20.5 אחוז משתלבים בתוכניות הכנה לשירות בצה"ל. שיעור המנותקים במגזר הערבי גבוה יותר. מתוך 290 מדריכי חבורות רחוב רק שמונה עובדים במגזר הערבי.

בכינוס פנימי שנערך בשבוע שעבר במשרד החינוך סופר, שרבים מהילדים נפלטים לרחוב כבר בגיל 13־14, ולעתים עוברת תקופה של יותר משנה, שבה הם מסתובבים ללא השגחה ונתפסים לגניבות ולסמים עד שהם נרשמים ברישומי הרשויות המטפלות.

בכינוס הוחלט להדק את הקשר עם בתי־הספר, כדי לאתר נוער מועמד לנשירה עוד לפני ההידרדרות. יצויין, שהטיפול בנוער מנותק נמצא כיום בידי רשויות שונות, מה שגורם לכפילויות ולבזבוז משאבים.

שתיים מן התחפושות היותר מקוריות שנראו אתמול ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. (צילום: יעקב שאלתיאל)

גוברת המגמה בתנועה הקיבוצית להפסיק שירות המתנדבים מחו"ל

בעיית הסמים – לא רק בגלל המתנדבים אלא גם בגלל השירות בצה"ל

מאת שמעון וייס ואורנה מגן, סופרי „דבר"

המגמה המסתמנת בקיבוצים שונים לחדול מקבלת מתנדבים מחו"ל כבוח־עזר בעבודה מעוררת עניין תקשורתי בין־לאומי ובימים האחרונים פשטו צוותים של רשתות טלוויזיה אמריקאיות ואירופיות על כמה קיבוצים, בעיקר באיזור הגליל והעמק, כדי לראיין את חבריהם על נושא המתנדבים.

השבוע החליטה גם קבוצת דגניה א' על הפסקת קבלת מתנדבים מחו"ל, והיא מצטרפת בכך אל הקיבוצים שער הגולן ולהבות הבשן, שהחליטו על כך לפני כשנה.

בתנועה הקיבוצית התגברו באחרונה הקולות הקוראים להפסיק את שירותם של המתנדבים מחו"ל, בעיקר מטעמים כלכליים, לאחר שהתברר כי עלות החזקת מתנדב מחו"ל גבוהה, אך גם מסיבות מוסריות, שכן המתנדבים הם אחד הגורמים העיקריים בהחדרת סמים ואלכוהול לחברה הקיבוצית. סיבה נוספת להפסקת שירות המתנדבים בקיבוצים היא הרצון לקלוט יותר הכשרות צעירות של נח"ל ונוער יהודי מחו"ל.

השבוע עלה נושא המתנדבים הסמים גם ב„תק"מוק" – דפי מידע לפעילי התנועה הקיבוצית.

המתנדבים הם בוודאי אחד הגורמים להפצת הסמים בקיבוצים, אך אין הם הגורם היחיד. הם אולי מזרזים את התופעה, אבל אחד המקורות העיקריים של בעיית הסמים הוא שירות הבנים בצבא – כך אומר דן כהן, חבר עין־חרוד (איחוד) ממדור כאס"ח („כיתות, אלכוהול, סמים, חזרה בתשובה") של התק"ם, בראיון לבטאון.

כהן אומר, כי השימוש בתנועה הקיבוצית בסמים הוא בעיקר במריחואנה וחשיש, ובדרך־כלל בתכיפות לא־גבוהה, ואילו מספר הצרכנים של סמים קשים, כגון הרואין, קטן יחסית. עם זאת הוא מדגיש, כי יש להילחם גם בצריכת הסמים הקלים, ואין לתת להם לגיטימאציה.

בתשובה לשאלה, כיצד צריך קיבוץ לנהוג בבניו הצורכים סמים, אומר דן כהן, כי מומלץ לקיבוץ להוציא מתוכו בנים הצורכים סמים מתוך בידור או כאמצעי לגיוון החיים. קשה יותר הבעיה לגבי המכורים לסמים, ובמיוחד לגבי אלה המסרבים לקבל את הצעת הקיבוץ לעבור גמילה. במקרים אלה, הפתרון הקל של הוצאה מהקיבוץ אינו פותר את הבעיה האישית, וממילא הבעיה חוזרת בצורה חריפה לאחריות הקיבוץ.

קיבוצים במשבר לא יקבלו סיוע למימון דמי עזיבה

מאת אורנה מגן, סופר „דבר"

המזכירות המכינה של התק"ם החליטה לאחרונה שלא לסייע לקיבוצים, המתקשים לממן את דמי העזיבה של החברים העוזבים אותם.

כ־50 מתוך 175 קיבוצי התנועה נתונים במצוקה כלכלית קשה ומוגדרים „משקים סגורים". פירוש הדבר שלמשקים אלה יש מלווה, והם אינם רשאים להוציא הוצאות כספיות לארשוטפות אלא באישור המוסדות המרכזיים של התנועה.

כיוון שבקיבוצים אלה, כמו בקיבוצים אחרים, יש מקרים של עזיבת חברים (בעיקר בנים) וכיוון שנהוג שהקיבוץ משלם לחבר העוזב מענק להתבססות ראשונית בעיר, בהתאם לוותק שלו בקיבוץ, לגודל המשפחה וכו', מתקשים „המשקים הסגורים" לעמוד בתשלום זה.

על רקע זה המליצה ועדת החברה של התק"ם לאשר הלוואות מיוחדות לקיבוצים אלה, לצורך תשלום דמי העזיבה. אולם ההצעה נדחתה, כאמור, על־ידי המזכירות המכינה, בטענה שדמי העזיבה הם חלק מהוצאות הקיבוץ ושעל הקיבוץ לעמוד בהוצאה זו ללא עזרה מיוחדת של הקרן לתשלומים אלה.

ברוח זו של קיצוץ בהוצאות החליטה עוד המזכירות, שכל פעילי התק"ם העובדים בתל־אביב ובמקומות אחרים ייצאו לחופשה מרוכזת בת שבועיים מ־22 באפריל עד 4 במאי. בתקופה זו ישבתו רכב הפעילים, וכמובן ייחסכו גם דמי האש"ל שלהם. עוד הוחלט, כי מ־1 באפריל ינוקו חדרי העבודה בשני הבניינים של התק"ם אחת ליומיים, ולא אחת ליום, כפי שהיה נהוג עד כה, גם זאת במטרה לחסוך בהוצאות, וכן יוגבל הכיבוד של באי הבית.

3,076 מקבלים ביטוח אבטלה בנצרת וסביבה

יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות עליזה תמיר פנתה אתמול לכל הגורמים העשויים להקל את מצב התעסוקה הקשה, שאליו נקלעו העיר נצרת ואחד־עשר כפרים בסביבתה, בבקשה לסיוע מיידי.

לפי נתונים רשמיים עלה מספר המובטלים בנצרת וב־11 ישובים שבסביבה מ־2,056 מקבלי דמי אבטלה בחודש נובמבר האחרון ל־3,076 בפברואר, ושיעור המובטלים שישה ימים ויותר הגיע בפברואר ליותר מ־11 אחוז. האבטלה בנצרת ובסביבתה נובעת בעיקר מפיטורים של עובדים שעבדו בחיפה ובמפרץ חיפה בענפי התעשייה והבניין, וכן בחקלאות.

מזכיר מועצת פועלי נצרת מוחמד אבראהמד הזהיר, כי ההחמרה הגדולה במצב התעסוקה מהווה חומר־נפץ חברתי, והביע חשש מניצול המצב על־ידי גורמים קיצוניים להסתה והתסה על רקע לאומני.

ביצוא החקלאי – שנה טובה על אף המשבר

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

על אף המשבר בענפי החקלאות השנה הנוכחית היא אחת הטובות ביצוא החקלאי, ושר החקלאות אריק נחמקין, הביע אתמול תקווה שהשנים הבאות לא תהיינה רעות ממנה. הוא אמר זאת כשביקר במסוף היצוא של חברת „אגרסקו" בנמל אשדוד.

מנכ"ל „אגרסקו" אמנון עמיעד סיפר, כי הפדיון מהיצוא החקלאי הטרי בששת החודשים הראשונים של עונת הייצור החקלאי 1985/86 הגיע ל־145 מיליון דולאר פר"ב, לעומת 102 מיליון דולאר בתקופה המקבילה אשתקד. התחזית היא, שעד סוף העונה תייצא החברה תוצרת ב־200 מיליון דולאר, לעומת 150 מיליון דולאר אשתקד.

השינויים במערכת המטבעות האירופיים יותירו השנה לחקלאים יותר הכנסה. והתמורה שהתקבלה מטונה פירות שיוצאו היתה 985 דולאר, לעומת 760 דולאר אשתקד.

מתנגדים להפריד ההסכמים ב„לים" מן ההסכמים שב„צים"

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מועצת פועלי חיפה הודיעה להנהלת „צים", שהיא תתנגד להפרדת הסכמי העבודה של „לים" (חברת־הבת של „צים") מהסכמי העבודה של כלל עובדי החברה.

יצויין, שהסכמי העבודה של „לים" היו צמודים מאז נוסדה לאלה של „צים". הנהלת „לים" פנתה למועצת פועלי חיפה בתביעה להפריד את ההסכמים, משום שהיא פועלת כגוף עצמאי, ולעובדיה יש ועד נפרד. אולם הוועד מתנגד לכך, והוא זוכה בתמיכת מועצת פועלי חיפה, מחשש שתנאי העובדים יורעו בהסכם החדש.

המו"מ על ההסכם החדש עומד להיפתח בראשית אפריל. יצויין, שעובדי „לים" הסכימו לפני כמה חודשים לצמצום כוח־האדם בחברה ב־25 אחוז. כיום מועסקים ב„לים" 106 עובדים.

הממשלה תצטרך להחליט על דרישת הסיוע לענף הכותנה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

הממשלה היא שתחליט בעניין הסיוע למגדלי הכותנה, לאחר שהאוצר ממשיך בהתנגדותו לכל סיוע כזה.

שר החקלאות אריק נחמקין ציין אתמול בעקבות הישיבה של ועדת השרים הכלכליים, כי ארה"ב, לדוגמה, מסבסדת את הכותנה שלה ב־85 סנט לליברה, ויוון מסבסדת את הכותנה שלה ב־1.10 דולאר לליברה, ואילו בישראל אין המגדלים נהנים מכל תמיכה ממשלתית ומשלמים עבור המים 9־10 סנט לממ"ק לעומת 1־2 סנט בארה"ב.

בפגישה עם עתונאים אתמול באשדוד אמר השר, כי אם הענף, שמושקעים בו כמיליארד דולאר ושמפרנס כ־15,000 נפש ומייצא ב־200 מיליון דולאר לשנה, יקבל סיוע לתקופת מעבר של שנתיים – הוא יחזור לתקופה טובה.

(ע.) – המספרים שעלו בגורל בהגרלת הלוטו 12/86, שהתקיימה אתמול: 21, 27, 31, 32, 38, 39, (המספר הנוסף: 36).

אנשי הדת המוסלמים תובעים שכרם

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר"

לראשונה מאז קום המדינה נאלצים עובדי משרד ממשלתי לפנות לבית־דין לעבודה, כדי להבטיח תשלום משכורותיהם במועד.

המדובר ב־230 אנשי הדת המוסלמים, שעד היום לא קיבלו ממשרד הדתות את משכורותיהם בעד חודש פברואר, ונראה שגם משכורות מארס לא ישולמו להם.

ההחלטה לפנות לבית־דין לעבודה התקבלה בהתייעצות עם מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי נצרת.

ממשרד הדתות נמסר, שאין לו תקציב לשלם את המשכורות.

135 צליינים מאירלנד החופשית עורכים בימים אלה „צעדת שלום" ברחבי הארץ, כדי לאסוף כספים לכנסייה הקאתולית האירית. (צילום: ליאון מילסטר)

הגימלאים קוראים לחברי הכנסת:

הבטחתם לגימלאים? קיימו!

מפ"ם מתנגדת להטלת המס על קצבאות זיקנה. הממשלה החליטה להטיל מס כזה. זהו מס לא צודק. זה מס אפייני למדיניות כלכלית השוחקת בפראות את השכר אך מפנקת את בעלי הרווחים. הגורמת להתמוטטות מפעלים אך משקיעה כספים בהתנחלויות. זה אחד המסים הפחות צודקים שהוצעו אי פעם.

איך יצביעו חברי הקואליציה החברים בשדולה למען הקשישים? בעד הקשישים או בעד הקואליציה? בעד ההסתייגות של מפ"ם או נגדה?

אנו מפרסמים כאן את רשימת חברי הכנסת מהקואליציה החברים בשדולה למען הקשיש. הם נתונים ללחצה הכבד של הממשלה התובעת מהם להצביע נגד ההסתייגות של מפ"ם ובעד המס על הקיצבאות.
עליכם לטלפן לחברי כנסת אלה, לעודדם ולחזק את רוחם כדי שיצביעו לפי מצפונם ולפי התחייבותם. (לא כללנו ברשימה אותם חברי כנסת מהקואליציה שהוכיחו כבר את עמידתם האיתנה כשהצביעו, למרות הלחץ הממשלתי בעד חוק לשכר מינימום).

טלפנו אל חברי השדולה וספרו להם מה אתם חושבים על אלה שרוצים לפתור את בעיות הכלכלה של ישראל על גבם של הקשישים.

אבן אבא
אדרי רפי
אמיר זאאק
ארבלי אלמוזלינו שושנה
ארצי יצחק
בן מאיר דב
ברעם עוזי
גדות גדעון
גלזר תעסה מרים
דיניץ שמחה
דראושה עבד-אלוהב
הכהן מנחם
המר זבולון
הראל אהרן
ויינשטיין אריאל
חריש מיכה
כהן יגאל
כץ-עוז אברהם
ליבאי דוד
לין אוריאל
לין אמנון
מצא יהושוע
מגן דוד
נחמיאס אהרן
נאסר אל-דין אמל
סולודר עדנה
עטשי זיידאן
עמר שלמה
פנחסי רפאל
רז נחמן
שילנסקי דב
שלום אפרים
שליטא בני
תיכון דן

מפ"ם עם הגימלאים

הגיע! BURDA הגיע!
אפריל 86:
ירחון האופנה שלא תוכלי לוותר עליו!
★ אופנת „הנראה הגדול" החדשה.
★ הצבעים החדשים.
★ אופנת ילדים.
★ סוו גיזרות לתפירה עצמית.
ברונפמן עתונים וספרים מהעולם כולו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לפירוק גג רעפים והפיכת שטח הגג למרפסת גג מרוצפת מקורה בחלקה ברעפים ברחוב שבזי 3, קרית ים גוש 10444 חלקה 111.

מהות הסטיה:
חריגה של 69.17 ממ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 10.67% משטח החלקה.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שדרות ויצמן 5, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

מזג האוויר בעולם ב־26.3

אוסלו	0 –3	מעונן
אמסטרדם	4 –6	מעונן
בואנוס איירס	17–24	מעונן
הלסינקי	1 –3	מעונן
הונג קונג	14–16	מעונן
וינה	5 –9	מעונן
ז'נווה	7 –14	מעונן
טוקיו	4 –12	בהיר
טורונטו	4 –6	מעונן
יוהנסבורג	9 –16	גשום
לונדון	2 –8	בהיר
ליסבון	11–17	מעונן
מדריד	8 –13	בהיר
מונטריאול	3 –9	מעונן
ניו יורק	5 –11	בהיר
סאן פאולו	17–26	מעונן
פאריס	2 –13	מעונן
פרנקפורט	2 –12	גשום
ציריך	5 –7	גשום
ריו דה ז'נרו	19–31	בהיר
שטוקהולם	1 –5	שלג
שיקאגו	3 –12	מעונן

swissair

4 ימים (3 לילות) לינה וארוחת בוקר
269 ש"ח לזוג
נופש רומנטי
באווירה קלאסית חמימה מצפה לכם חוויה חדשה של נופש קסום במלון נהר הירדן החדיש והמפואר לחופי הכינרת.
• הפלגת דייג הכוללת הדרכה, ציוד, כיבוד, מוסיקת רקע ותעודת דייג בכינרת • ערב רקודי שנות ה־60 • מיני קורס להכנת קוקטיילים • סיפור החן – הרצאה והדגמה • כניסה חינם לאתר החרמון או חמת גדר • סיור והדרכה בטבריה העתיקה • חדרים מרווחים • מעליות פנורמה שקופות • פאב אקזוטי • לובי באר מהודר • גישה נוחה למרכזי הקניות
כל זאת ועוד עד ה־24 באפריל 86
מבצע
מחיר מבצע מיוחד: 269 ש"ח לזוג 4 ימים (3 לילות) לינה וארוחת בוקר כולל מע"מ ודמי שירות בימים א'–ד'
להזמנת מקומות התקשר עכשיו 067־92960, 03־852229
מלון נהר הירדן טבריה
מספר המקומות במבצע – מוגבל • יוחנן שימים

הננו משתתפים בצערה
של הח' חנה זמר
על מות אחותה
אווה ז"ל
מי יתן ולא תדעו דאבה עוד
ח"כ ישראל קיסר
מזכ"ל ההסתדרות

לחנה זמר
משתתפים בצערך העמוק
במות עליך אחותך
אווה ז"ל
מועצת פועלי תל־אביב–יפו

לחברתנו חנה זמר
ובני המשפחה
משתתפים באבלכם על מות האחות
מרים (אווה) ז"ל
ועדת העורכים
אגודת העתונאים בת"א
מועצת העתונות בישראל

הננו משתתפים באבלה הכבד של
חברתנו לעבודה בבית אבות גבעתיים
זהבה מימון
במות עליה בתה
מרים טיר ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
מרכז משען
וועד העובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
רוזנבוך שלמה במות אביו
יוסף ז"ל
תנחומנו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

דבר היום

התיסכול שהוליד תגובה

את הפעולות הצבאיות שביצעו הכוחות האמריקאיים נגד מטרות לוביות, בתגובה על הפעלת טילים לוביים נגד מטוסי־קרב של הצי השישי במפרץ סידרה, יש לראות בתולדות התיסכול הנמשך בוואשינגטון, כלפי התפקיד השלילי האנטי־מערבי שממלאת לוב הן באפריקה והן בזירת הטרור הבין־לאומי. אף כי לא תמיד אפשר לספק הוכחות חותכות לכך, ידוע לאמריקאים ולמדינות אירופיות שונות, על חלקה של לוב במתן סיוע לארגוני־טרור, התחיל בצפון אירלאנד ועד לפיליפינים. ביבשת אפריקה אין התרנתנותו של קולונל קדאפי מוגבלת לצ'אד. באחרונה גברה מעורבותו גם בסודאן. קדאפי תיגבר את כוחות האוויר שלה במלחמתה נגד המורדים בדרום המדינה, שזכו בחודשים האחרונים להישגים לא מבוטלים.

הקשר הלובי גורם דאגה הן למצרים והן לארה"ב בשל מעמדה האסטראטגי החיוני של סודאן במזרח אפריקה, בגבול אתיופיה הנתונה לשלטון קולונל מנגיסטו הפרו־סובייטי.

ייתכן שמבחינה פסיכולוגית אף הושפע מימשל רייגן, שאיננו רוצה להידמות לנמר של נייר, במידת מה מכשלונו במערכה בקונגרס על הסיוע לכוחות הגרילה האנטי־קומוניסטיים בניקרגואה ומהקשיים הגוברים במאבק לאישור תקציב ההגנה. נראה שמעצבי המדיניות האמריקאית הגיעו למסקנה שכל עוד מדובר בפעולת תגמול חד־פעמית ולא בכיבוש, פעולתם נגד לוב היא בעלת סיכון מוגבל. לא זו החזית שגורבצ'וב עשוי לבחור לעימות עם ארה"ב: אחדות ערבית עם לוב, אם אמנם תושג, לא תהיה יותר ממס שפתיים, ואילו תגובות שליליות של סוציאליסטים וליברלים אירופיים על ההתנכלות האמריקאית ל"קרבן" העולם השלישי אינן מדאיגות במיוחד את השמרנים בבית הלבן. עם זאת מוקדם להעריך אם הצעד האמריקאי ירתיע את קדאפי לזמן ארוך. צריך גם להביא בחשבון שעד כה אין בכוחה של ארה"ב לגבש חזית מערבית משותפת נגד לוב בתחום הכלכלי. בעלות ברית אירופיות חשובות יוסיפו לקנות נפט אצל קדאפי ואף לספק לו מידע טכנולוגי וסיוע אחר.

הבית ברחוב ארלוזורוב / חיים ביאור

על חבל מתוח

עוד לפני שיסתיים הדיון על איחוד קרנות הפנסיה ההסתדרותיות הן יולאמו, אולי, אם וכאשר יתקבל חוק פנסיה ממלכתית

הזעזועים הפוקדים מאות חברות ומפעלים בגלל המשבר הכלכלי, מאיימים על קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. אלה אינן אי בודד. בעת שנסגרים אולמי ייצור והאבטלה מתרחבת, מצטמצם מאגר המבוטחים הפעילים של הקרנות וסכנה מרחפת על יכולתן לעמוד בהתחייבויות.

הסכנה, אם־כי אינה מיידית, הניעה את הנהגת ההסתדרות לפני כחודשיים למנות ועדה מיוחדת, בראשות אליהו רייף, המזכיר הוותיק של הסתדרות הפקידים, כדי לבחון אפשרויות למיזוגן של הקרנות. בדרך זו מבקשת הוועדה לחזק את החולשות שבין שבע הקרנות. אך עד עתה קיימה הוועדה רק שתי ישיבות, מהן אחת פורמאלית־טכנית ויש חשש שדיוניה יתמהמהו גם להבא והמלצותיה, האמורות לשמש בסיס לביצוע, יתעכבו אי־שם.

חבר הוועדה עמוס ערן, מנכ"ל קרן "מבטחים", מתריע מפני סחבת בדיונים על המיזוג, ותובע לקיימם בהקדם. לא רק מפני שתנאי המשק החמירו, אלא גם בשל דרישתם של שרים כלכליים מהליכוד, הגורמת כאב בטן לא קטן להסתדרות: קבלת חוק פנסיה ממלכתית. מאחורי חוק זה מסתתרת כוונה שקופה להלאים את קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

ערן מדגיש שכל אחת משבע הקרנות ההסתדרותיות נשענת על סוג מוגדר מאד של אוכלוסיית מבוטחים, ועל־כן הקרנות חשופות לסיכונים גדולים. גם "מבטחים", הקרן הגדולה מכולן, שבה ארבע־מאות אלף חברים, אינה חסינה מפני זעזועים, מאחר שרוב מבוטחיה הם עובדי תעשייה – מגזר שהחל לפלוט עובדים והוא מצטמק והולך. כדי להתמודד עם תהליכים אלה, אומר מנכ"ל "מבטחים", יש לגוון את אוכלוסיית המבוטחים בקרנות, באמצעות מיזוגן. הוא קורא להאיץ את תהליך מיזוגן של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, תוך דילוג על שלבי הביניים. לדעתו, הקמת אירגון־גג תחילה, כפי שמציעים גורמים בהסתדרות, היא צעד מיותר לחלוטין: אירגון־גג רק ינציח את המצב הקיים, המאפשר לכל אחת משבע הקרנות לפעול בנפרד, וכדי לקיימו יוקם עוד דרג ניהולי שאין בו צורך.

את הקרנות יש למזג בשני שלבים קצרים, מטעים ערן. בשלב הראשון, שיש לסיימו לדעתו עד סוף 1986, יצומצם מספרן של קרנות הפנסיה משבע לשתיים. הכוונה לשני "גושים", שהאחד מהם יכיל את "מבטחים" ואת "מקפת" והשני את קרן הגימלאות המרכזית, "בתיב" ו"מגן". את שתי הקרנות הבעייתיות ביותר – קרן הביטוח של הפועלים החקלאיים וקרן הביטוח של פועלי הבניה – הוא מציע "לפזר" בין שני ה"גושים". בשלב השני, שיימשך כמה שנים, יאוחדו שני הגושים לקרן אחת, מבוססת יותר ומחוזקת מבחינה אקטוארית.

לקראת הגשמת המיזוג, אומר מנכ"ל "מבטחים", יש לפעול במהירות להאחדת התקנות הקיימות בכל אחת מהקרנות, אם כי במקרים מסויימים רצוי לנהוג בגמישות. למשל, יש לאפשר לעובדים באתרי הבניה לפרוש לגימלאות עוד לפני הגיעם לגיל 65, בלי שייפגעו זכויותיהם. יש לאפשר זאת גם למורים בבתי־ספר תיכוניים, המרגישים שהם נשחקים כבר בסוף שנות החמישים לחייהם.

בעקבות המיזוג ייסגרו סניפים, שאחזקתם נחשבת כבר זמן רב לביזבוז, העלות תקטן ומספר העובדים יצומצם. כיום, בכל הקרנות, עובדים כמעט 1,600 איש, מהם 1,000 ב"מבטחים". ערן טוען שדווקא בקרנות הביטוח של הפועלים החקלאיים ופועלי הבניין, החלשות יחסית, ההוצאות גדולות ומגיעות לכ־15 אחוז מהתקבולים, לעומת שבעה־שמונה אחוזים בלבד בקרנות האיתנות. חברת המיכון ש"מבטחים" הקימה באחרונה תוכל לשרת, לדבריו, את כל קרנות הפנסיה ולחסוך עלויות.

"מבטחים" עצמה כבר החלה אשתקד בהגשמת תכנית קיצוצים. נסגרו סניפים שמנהליהם יצאו לגימלאות, פוטרו כל העובדים הזמניים והוקפאה לחלוטין קבלת עובדים חדשים. צעדי ייעול דומים, אומר ערן, יש לבצע בכל הקרנות האחרות, ללא קשר לתכנית המיזוג הנדונה עתה.

אך מאחר שהקיצוצים לא יספיקו לחיזוק הקרנות והמיזוג עלול להתאחר, מציע מנכ"ל "מבטחים" לראשי ההסתדרות לשקול ברצינות את האפשרות לדחות את גיל הפרישה של העובדים ל־67 שנים, במקום 65 כיום. כך יקטן נטל תשלומי הגימלאות הרובץ על הקרנות.

אם תתקבל ההצעה להעלות את גיל הפרישה, ידאגו ודאי בהסתדרות למצוא לה נימוק משכנע יותר, אולי מעולם הרפואה: תוחלת החיים, למשל. בן 65? אתה כה צעיר. המתן לגיל 67.

עוד פחות ממודע

הוועד־הפועל של ההסתדרות מנסה להיפטר מהסטריאוטיפ של אירגון הפועל בשיטות של גולת מזרח־אירופה ולאמץ דפוסי עבודה אמריקאיים. משפט המפתח: ניהול לפי יעדים. מזכיר הוועד־הפועל, עדי קידר, הגיש בימים אלה לראשי

(המשך בעמוד 8)

חיזוק כוח ההרתעה

מאת חגי אשר

נשיא לוב, נשיא סוריה ושליט ברית המועצות צריכים להביא בחשבון שנשיא ארצות הברית לא רק מדבר, אלא גם יורה

הכוח שהפעילו האמריקאים נגד לוב איננו משחק פורים, אף שהופעל בפורים ונגד נשיא לוב מועמר קדאפי, בעל הגינונים הליצניים. הפעולה הזאת התבקשה מזמן ועוד יהיו לה המשכים, גם צבאיים וגם מדיניים. היא לא הסתיימה.

מה שקרה עכשיו היה כמעט בלתי־נמנע, לפי התסריט המוכן מראש. האמריקאים ריכזו כוח ימי ואווירי גדול; נשיא לוב איים לפעול נגדו, אם יחצה את "קו המוות" שהוא שירטט על מפת הים התיכון באורח שרירותי; האמריקאים החליטו שיגיבו על כל התגרות של נשיא לוב וכל אחד מילא את תפקידו בדיוק לפי התסריט. עתה נותר להמתין לתוצאות.

מותר לקוות לטוב, אך צריך גם להתכונן לרע, כגון פיגועי טרור לוביים נגד יעדים אמריקאיים – וגם ישראליים ויהודיים, בהזדמנות זאת – ברחבי תבל. גם נגד מטוסים ואניות בים התיכון. נשיא לוב יעשה כל שביכולתו כדי לממש את איומיו. עתה לא נותר אלא לנקוט אמצעי זהירות ומנע, וגם להתכונן לפעולות תגמול וענישה חמורות יותר כנגד פיגועים לוביים אפשריים.

חרף כל ההסתבכויות והסיכונים, הפעולה הזאת היתה דרושה מזמן. לוב הפכה את עצמה לראש־חץ של מעשי טרור, חבלה ורצח, למוקד של התגרויות כמעט בכל הכיוונים האפשריים, למרכז של פיגועי טרור וחבלה באירופה ובמזרח־התיכון, וגם למרכז של חתרנות והתפשטות צבאית בזירת אפריקה – קודם צ'אד, עכשיו סודאן – וכל הזמן נגד מצרים. לא היה אפשר להתחמק מן הצורך לרסן את לוב ולחזק את כוח־ההרתעה האמריקאי בזירת הים התיכון ואפריקה.

כוח ההרתעה האמריקאי בזירה הזאת ספג מהלומה כבדה מאז הנסיגה המחפירה מלבנון. אמנם מאז ועד היום התגלה, כי בלבנון יש רק מנוצחים ואין שום מנצחים. אפילו הנשיא הסורי חאפז אסד, הנהנה מיתרונות ששום גורם אחר לא נהנה מהם בזירה הלבנונית, אינו יכול להיחשב כמנצח בזירה הזאת. להיפך, הוא חושף שם את כשלונו וחולשתו. אם לראות את מעשי התגלה בדמשק עצמה כאות לבאות, אפשר לומר שאסד "ייבא" לתוך סוריה את "המחלה הלבנונית".

ואף־על־פי־כן, צרת סוריה אינה יכולה להיחשב כנחמה אמריקאית (גם לא ישראלית). כוח־ההרתעה האמריקאי (והישראלי) נחלש בלבנון וכך נהפכה לוב לזירה מתאימה לחיזוק כוח־ההרתעה הזה, נגד כל פגיעה בבטחון ובשלום ונגד כל התגרות ביוקרתה ובמעמדה של ארה"ב בזירת המזרח־התיכון.

אמנם אין כל ודאות שנשיא ארצות־הברית יהיה חפשי מכאן ולהבא להפעיל כוח במקרים דומים בעתיד, ועדיין צריך להמתין לתגובת הקונגרס ודעת־הקהל בארצות־הברית, הנוטים להתרחק מכל אש. אבל לבלימה ולהרתעה מספיקה גם אי־ודאות הפוכה. גם נשיא לוב, גם נשיא סוריה וגם שליט ברית־המועצות החדש צריכים להביא בחשבון, שנשיא ארצות־הברית לא רק מדבר, אלא גם יורה. לא יכול להיות להם בטחון שהוא לא יחזור לירות, נוכח התגרות דומה בזירה הים־התיכונית. אין זה סוף פסוק.

את המלחמה נגד הטרור צריך יהיה להמשיך בכל האמצעים שכבר ננקטו עד כה, אבל על אלה נוסף מימד חדש, מימד של פעולה צבאית אמריקאית ישירה נגד לוב. אי־אפשר לא לראות בה פעולה של אזהרה, בלימה והרתעה לא רק נגד לוב עצמה, אלא גם נגד סוריה ובעקיפין גם נגד ברית־המועצות, העלולה להסתבך בכל פעולה צבאית גדולה של לוב וסוריה, שאיתן יש לברית־המועצות הסכמי הגנה ואספקה צבאית, לרבות הצורך ב"רכבת אווירית" במקרי חירום.

אם ארצות־הברית תתמיד בקו הנוכחי של חיזוק כוח־ההרתעה שלה, תצא גם ישראל נשכרת מכך. בעיקר נוכח האיום הסורי. הנשיא אסד יצטרך להיות זהיר יותר מכאן ולהבא בכל מהלכיו הצבאיים בזירה. כל זה בתנאי שהקונגרס ודעת־הקהל האמריקאית לא ייבהלו מהחלטתו של הנשיא רייגן, כפי שנבהלו בעבר לא אחת, ולא ישלו את עצמם שהפעולה החד־פעמית הזאת מספיקה. את המלחמה נגד הטרור והחתרנות, שלוב היא אחד מבסיסיהם העיקריים, צריך יהיה להמשיך. ישראל וידידיה בארצות־הברית צריכים לברך את נשיא ארצות־הברית על הפעולה במפרץ סידרה ולקוות שהיא אכן תימשך כל עוד יימשכו מעשי ההתגרות הלוביים. בכך תהיה תרומה לחיזוק כוח־ההרתעה האמריקאי נגד האיומים לשלום ולבטחון במזרח־התיכון מכל צד שהוא.

עינויי דין (א) / נתן רועי

מעצרי צ'יק־צ'ק

ראש לשכת עורכי הדין מנחם ברגר מציע כי הדיון במעצרים יפוזר בין ארבעה עד חמישה שופטים. בדרך זו יחולק העומס בין כמה שופטים וישאר די זמן לכל תיק. רשם מיוחד של בית המשפט יהיה אחראי למיון התיקים בין השופטים

אולם המעצרים בבית־משפט השלום בתל־אביב הוא אולם דחוס, בלתי מאוורר. כל יום חוזר המראה הזה: כארבעים עצורים, כעשרה שוטרים, כארבעה צלמים, שניים־שלושה עתונאים ושופט אחד, שדן בעניינים של החשודים שהביאה לכאן המשטרה. כבר עשרות שנים שאין פתרון לבעיה. עינוי הדין נמשך; נמשכת גם שלילת חירותם של עשרות־אלפי אזרחים בפקודת שופט, על לא עוול בכפם.

לפני כמה חודשים פנה עורך־הדין מנחם ברגר, ראש לשכת עורכי־הדין, לנשיא בית־משפט השלום בתל־אביב, השופט יצחק רביבי, בעניין המעצרים הללו. לדבריו, השופט התורן, הדן במעצרים, מייחד את כל זמנו לעניינים אלה במשך חודש אחד בלבד. אחרי חודש הוא מתחלף. רוב התיקים הנוגעים למעצרים, לצווי חיפוש ולצווי מעצר עד תום ההליכים, מובאים לפני השופט הזה. רק מיעוטם מועבר מזמן לזמן לשופטים אחרים, אם לדעת נשיאות בית־משפט השלום, לחץ העבודה דורש זאת.

תהליך מעצרו של אדם, כלומר שלילת חירותו של אדם, הוא עניין מהיר ביותר. כיוון שמדי יום מובאים לפני שופט המעצרים הבודד עשרות תיקים והוא עובד בלחץ בלתי־רגיל, לא נותר לו זמן רב לשקול את הראיות שמעלים לפניו. על־פי רוב הוא מקדיש זמן קצר מאוד לכל תיק ומגביל את הצדדים לדקות ספורות – מה שאינו מאפשר דיון יסודי. יש אמנם ימים פחות עמוסים – טוען עורך־הדין ברגר – אך השופט לעולם אינו יודע מראש אם לא ינחת עליו מבול של תיקים בהמשך היום.

"במקרים רבים", ציין ברגר במכתבו לשופט רביבי, "המעצר הוא חשוב יותר מההכרעה במשפט עצמו. המשפט עצמו – אם יוגש בכלל – יידון בעוד שנתיים או שלוש שנים. המעצר נידון היום ומוכרעת בו השאלה, אם הלקוח ישב או לא ישב בבית־המעצר ימים מספר ובתנאים קשים מאוד. בשבילו מעצר כזה יהיה, במקרים רבים, גורלי לכל ימי חייו, על כל המתלווה לפרסום מעצר כזה בעיתונות".

נקודה זו כדאי להבהיר: העתונות מפרסמת מדי יום ידיעות על הארכת מעצרם של חשודים. הטענה נגד העתונאים היא: אתם הורסים משפחות כשאתם מפרסמים את שמו של החשוד. העתונאים תמיד אשמים. והשוטרים? והשופטים? מה תפקידם שלהם בהרס חיי משפחות העצורים? אני משוכנע, מעל לכל ספק, כי אי־פרסום המעצרים הללו היה מאפשר לרשויות הביצוע ולרשות השופטת במדינת ישראל להעלים את מספר החשודים הנעצרים מדי יום על לא עוול בכפם.

השוטרים אינם נקיים מהעוול הזה. הצהרתו המקובלת של נציג המשטרה מעל דוכן העדים, כי "המעצר דרוש לצרכי חקירה", בהסתמך על "מידע חסוי" או על "חשש מפני השפעה על עדים", היא הצהרה שיש לבדוק אותה בקפדנות רבה ובמקרים רבים אי־אפשר לעשות זאת בתוך זמן קצר, בלי לעיין בכל חומר החקירה. "אנו ערים לקשיים העומדים בפני בית־המשפט", קובע עו"ד ברגר, "איננו טוענים כי הליך המעצר צריך להיות דיון מלא וממושך כמו במשפט גופו. אולם מצד שני, אין מקום לגישה הנרתעת מבדיקה מעמיקה הדורשת זמן ולעיתים זמן רב".

עו"ד ברגר מציע לשופט רביבי כמה הצעות. הוא מציע כי הדיון במעצרים יפוזר בין ארבעה עד חמישה שופטים. כל אחד מהם יתן עדיפות לתיקי המעצר המובאים לפניו על פני התיקים האחרים. בדרך זו יחולק העומס בין כמה שופטים וישאר די זמן לכל תיק. הוא גם מציע שרשם מיוחד של בית־המשפט יהיה אחראי למיון התיקים בין השופטים.

לדעת עו"ד ברגר, רצוי שהבקשות למעצרים יוגשו על־ידי המשטרה במידת האפשר יום קודם ובכל מקרה לא יאוחר מן השעה 0900 של יום הדיון (למעט מקרים יוצאי־דופן בדחיפותם). "אנו מציעים גם כי הסדר באולמות ינוהל על־ידי מנגנון בית־המשפט ולא על־ידי המשטרה", מציין ברגר. "בית המשפט רשאי, כמובן, להיעזר במשטרה אך האדמיניסטרציה חייבת לדעתנו להשאר בידי מנגנון בית־המשפט".

מנסיוני הקצר ככתב לענייני משטרה ופלילים של "דבר" אני יכול להעיד, כי התנאים באולם בית־משפט השלום בתל־אביב, שדן במעצרים, הם משפילים ומבזים את מערכת המשפט בארץ. הדרך היחידה לפתור את הבעיה היא להקטין את מספר החשודים המובאים לפני השופט, כדי שהדיון ייראה, לפחות, מכובד הרבה יותר.

נשיא בית־משפט השלום בתל־אביב, השופט יצחק רביבי, בתשובתו לראש לשכת עורכי־הדין, דחה את ההצעה לפזר את הבקשות להארכת מעצר בין כמה שופטים. לדבריו, לא ניתן לשנות את השיטה של ריכוז הדיון בבקשות לצווי מעצר.

התשובה "לא ניתן" מקובלת מאוד בביורוקראטיה הישראלית. זוהי מלה נרדפת לחוסר גמישות מנהלית. "אם אכן נלחץ שופט המעצרים עקב מספרן של בקשות לצווי מעצר, דבר שאינו מחוייב המציאות, לדעתי, לא פחות יילחץ על־ידי המשפטים הקבועים בפניו, לדיון בהמשך היום. בנסיבות הקיימות, שהן הקפאת תקנות שופטים, מחסור באולמות (או באולמות מתאימים), בתקציבים וכו', שומה עלינו לנצל את הזמן השיפוטי ככל שניתן, שאם לא כן רווחה רבה מדי בתחום אחד של המערכת השיפוטית תגרור אחריה מצוקה בלתי־נסבלת בתחום אחר שלה."

השופט רביבי מגלה גם, כי המשטרה מתקשה להתמודד עם ארגון העבודה בבית־המשפט. אם יפוצל הדיון בבקשות המעצר ייאלצו שוטרי הליווי של בית־המשפט להתרוצץ מאולם לאולם וממרתף אחד של בית־המשפט למרתף אחר שלו. כל שופט שיתוסף לשופטים הדנים בהארכת מעצרו של אדם, יגרור אחריו הגדלת מספר אנשי המשטרה באותו יום, טוען השופט רביבי. השאלה היא, אם בגלל הליכי העבודה של המשטרה ובגלל הליכים אדמיניסטרטיביים, מותר להקל את שלילת חירותו של אדם.

באחרונה הוכנסו למערכת כמה הליכים חדשים, שנועדו לתקן את המעוות בתחום הדיון בהארכת מעצרם של חשודים, אך השיפורים הם טכניים בעיקרם. מספר הדיונים לא פוזר בין כמה שופטים, כפי שהציעה לשכת עורכי־הדין, וגם אולם המעצרים לא שינה את פניו. אולי הצדק נראה בישראל, אבל הוא נראה רע מאוד מן המסדרון של בית־המשפט בתל־אביב.

נשיא לשכה ברגר: מאמין לשינוי הליכי מעצר

מחיר ה"שי לחגים"

מאת משה גבע

כמה עולה, מי מוכר ומי קונה, מי מרוויח ומי מפסיד. תעשיית ה"שי לחגים" – עסקים בהיקף של 70 מיליון דולר לשנה. לא רק "כחול־לבן"

כבכל שנה, לקראת חג הפסח, וגם השנה "מתחממים" העניינים סביב הנושא הקרוי: שי לחג מטעם ועדי העובדים. בארץ יש כ־1.5 מיליון עובדים, מתוכם כ־1.2 מיליון במקומות עבודה המעסיקים יותר מ־50 עובדים. מייצגים אותם כ־11,000 ועדים, המורכבים מכ־50,000 חברי ועדים. ראוי לציין, כי 30 אחוז מהוועדים מייצגים 70 אחוז מהעובדים.

את כוח־הקניה המרוכז של ועדי העובדים מעריכים בכ־70 מיליון דולאר לשנה. זהו גורם בעל השפעה ניכרת בשוק מוצרי־הצריכה ולא פעם מוכנים יצרנים או משווקים לא להרוויח, ולעיתים אף להפסיד, ובלבד שיוכלו להחדיר את מוצריהם לשוק בעזרת מכירה גדולה לוועדים. יבואן שעונים, למשל, מכר את שעוניו לוועדים ב־50 אחוז פחות מן המחיר הסיטונאי (בכתם שמו עלול למוטט את מעגל לקוחותיו). יש מפעלים שעיקר פרנסתם היא על המכירה השנתית של מוצריהם לוועד, המייצג ציבור עובדים גדול. ידוע על מפעל בבעלות קיבוץ, שמחזור המכירות השנתי שלו היה מבוסס על מכירה לאחד הוועדים הארציים של עובדי חברה ממשלתית.

רוב הוועדים רוכשים את השי באמצעות חברות־שיווק, המתמחות בנושא. מצבן של חברות השיווק הללו הוא בכי רע, בגלל התחרות העזה הנטושה ביניהן. הוועדים, מתברר, למדו להפעיל את כוחם ו"לכופף" מוכרים. היצרנים הגדולים מעדיפים, בדרך כלל, שלא לבוא במגע ישיר עם הוועדים ולהשתמש בשירותיהן של חברות השיווק. חברות השיווק נהגו לעבוד במתח רווחים של כ־20 אחוז. בגלל התחרות העזה הצטמקו רווחיהן לחמישה אחוזים ויש אף חברות המוכרות את המוצרים במחיר העלות (כלומר בהפסד, אם מביאים בחשבון את הוצאות המימון והוצאות אחרות), ובלבד שלא יישארו "תקועות" עם מלאי גדול. אחת מחברות השיווק באיזור חיפה קיבלה חזקה בלעדית על שיווק מכשירי טוסטר־אופן בכל איזור הצפון. בתמורה התחייבה לרכוש מלאי עצום. התוצאה: כל הוועדים הגדולים באיזור הצפון הוצפו בהצעות־מחיר מפתות, קטנות ב־100 אחוז מן המחיר הקימעונאי. חלקם קנו, אך גם זה לא עזר. בידי החברה נשאר מלאי גדול. כאשר ביקשה מן המפעל המרכיב את המכשירים לבטל את ההזמנה ולהחזיר לה את הסכום ששילמה, סירב. עכשיו החברה במצב נואש, מוכנה למכור כמעט בכל מחיר.

זו איפוא הסיבה שחלק מהוועדים הגדולים לא החליט עדיין, כחודש ימים לפני החג, מה השי שיעניק לעובדים. הצעות מפתות זורמות בשפע. כל חברה מתחרה בהצעות המחיר של זולתה. הוועדים מבולבלים. חלקם עדיין מתלבטים בבחירת השי וחלק אחר מחפש מציאות. לעתים הוועדים עצמם נעזרים ב"סטוקרים" המחפשים בשבילם יצרנים או משווקים שנתקעו עם מלאי גדול. כך קונים מוצרים במחיר הזדמנותי, אך ברור שאיש אינו אחראי לטיבם. על־פי רוב היצרן אף דואג להסיר מהסחורה כל תווית מזהה.

היו מקרים שוועדים לא זהירים הסתבכו עם חברות לא אמינות, שבעליהן נעלמו לאחר שקיבלו סחורה שמעולם לא סופקה או שהיתה פגומה בחלקה הגדול. אך רוב הוועדים למדו להיות זהירים ולנצל את התחרות בשוק לטובת העובדים שהם מייצגים. בחוזה שהם חותמים עם הספק יש סעיף שבו נאמר, כי אפשר לבטל את ההזמנה כשבועיים לפני האספקה. ברגע האחרון יכול לבוא אליהם סיטונאי, שיש לו מידע פנימי, ולספר שהוא נתקע עם מלאי גדול של טוסטרים, למשל, והוא מציע למכור להם אותם ב־20 אחוז פחות מן ההצעה הקודמת. אחר־כך הוא פונה ליצרן, שחתם על העיסקה המקורית, מציע מחיר נמוך יותר ומודיע שאם יסרב למכור לו, הוא יוכל להשיג את הסחורה בזול יותר בחו"ל. היצרן מוכר, מאחר שאין לו כל רצון להיתקע עם הסחורה. אגב, חלק מן המכשירים הקרויים תוצרת הארץ מיוצרים בחו"ל וכאן רק מרכיבים ואורזים אותם.

השנה עשו גופים שונים מאמצים כבירים, שהשי לחג יהיה על טהרת תוצרת הארץ. גם הנהלות המפעלים והמוסדות, המשתתפים במימון השי, ניסו ללחוץ על הוועדים בנושא זה. אלא שחלק מן הוועדים מצאו דרכים שונות לעקוף את ה"עונש". ועד עובדי התעשייה האווירית, למשל, אחד הגדולים, בעל תקציב לשי של כמה מיליוני דולארים, פירט לפני העובדים שבע אפשרויות־רכישה שונות. אחת מהן – להמיר את סכום השי (170 ש"ח) בתשלום ראשון, מתוך שלושה, בעד רכישה בחנות המפעל. בחנות זו אפשר לרכוש רדיו־טייפ מהונג־קונג ב־320 ש"ח או טלוויזיה "סאניו" ב־800 ש"ח. מדובר בתשלומים לא צמודים.

הבעלים של אחת מחברות השיווק הגדולות בדרום הארץ אמר לי, שכמה ועדים נכוו אשתקד, משום שיצרנים מקומיים לא עמדו במועדי האספקה כפי שהתחייבו. לפיכך העדיפו השנה כמה ועדים לרכוש תוצרת חוץ. הוא עצמו, אמר, ביקש לפני כמה חודשים להזמין 30,000 סירי־מטבח מיצרן מקומי, אך אמרו לו שבגלל הקפאת המחירים, לא תהיה המכירה כדאית למפעל. לא נותר לו אלא לפנות ליבואן, והוא הביא את הסירים מחוץ־לארץ.

אשר לגובה השי, המגמה השנה אינה אחידה. הבנקים, למשל, צמצמו את השי לכ־40 דולאר, לעומת כ־100 דולאר בשנה שעברה. חברות הנמצאות בקשיים, כמו "אלסינט", אף הן צמצמו את השי. אחרים, כגון, חברת החשמל, על 7000 עובדיה נותנים אותו שי כבשנה שעברה (כ־75 דולאר).

המקופחים ביותר הם, בדרך כלל, עובדי המדינה ועובדי רשויות מקומיות ומוסדות ציבור. השי שלהם, על־פי רוב, אינו יותר מ־10 דולאר. היו גם חברות ומפעלים בהם הגיעו הוועדים וההנהלות למסקנה, שבגלל שחיקת השכר ראויים העובדים לפיצוי, והכפילו את ערך השי בהשוואה לשנה שעברה. מפעל "דשנים וחמרים כימיים", למשל, העניק השנה לעובדיו תלושי קניה בסך כ־260 ש"ח, שאפשר לפדותם ברשתות השיווק הגדולות. נוסף על כך העניק הוועד לעובדים טוסטר־אופן, שמחירו כ־90 ש"ח.

בבתי הזיקוק ערכו של השי צמוד לשיעור עליית המדד והדבר כלול בהסכמי העבודה. השנה ניתנה ל־2000 מקבלי השי האפשרות לבחור בין 100 מוצרים שונים, חציים תוצרת הארץ וחציים תוצרת חוץ.

ועד העובדים של "צים" החליט להעניק השנה לעובדים מוצרים בכ־100 ש"ח. בשנה שעברה קיבלו העובדים בקבוקי יין בלבד, לאחר שההנהלה סירבה להגדיל את חלקה במימון השי בגלל המצב הקשה של החברה. הוועד העדיף לשמור את כספי העובדים בקופה. כי שניסה למכור לו מוצרים אמרו לו, שיתכן שיהיה צורך להשתמש בכסף לשכירת אוטובוסים, שיסיעו את העובדים להפגין בירושלים נגד כוונת פיטורים המוניים בחברה.

מה חדש בחסכון?

הטבות בתכניות הצמודות למדד

"מטמון תשואה"

- אפשרות למשוך את כספי החסכון כבר אחרי שלושה חודשים ולאחר מכן בכל חודש, עד תום שנה, ולקבל ריבית הולכת וגדלה – הנקבעת בהתאם לריבית ה"פריים".
- ריבית "פריים" מלאה כבר בתום 9 חודשים.
- למשלימים תקופת חסכון של 30 חודש – 30 מדדים מלאים בתוספת 6% ריבית שנתית צמודה.
- התכנית מופעלת לתקופה מוגבלת בלבד!

"מטמון למתמיד"

- ריבית צמודה, מובטחת לתקופה של שנתיים ועד שמונה שנים.
- ריבית מוגדלת על הפקדות בסכומים של 1,000 ש"ח ויותר.
- פיצוי מדד מלא גם עבור החודש משיכת הכספים.
- ריבית בשיעור 75%־85% מריבית ח.ח.ד. יציגה, למושכים כספם במהלך השנתיים הראשונות.
- התכנית מסתיימת ב־31.3.86!

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף

בנק הפועלים

אבנת|קרמן|שפירו|נעמן

מכתבים למערכת דבר

הפער בין הדתיים והחילוניים

ברצוני להגיב על מכתבו למערכת של מר א. הכס, דובר המועצה להגנה משפטית על ערכי היהדות, „השנאה אכן קיימת" („דבר" 25.2.86).

אכן, קיימת שנאה מצד הציבור החילוני כלפי הציבור הדתי, ותופעה זו היא דו־סיטרית. יש סיבות טובות לכך. עובדה היא, שלמרות שהציבור הדתי הוא מיעוט באוכלוסיה היהודית בארץ קיימת כפיה דתית קודם כל מבחינה חוקית כגון: חוק נישואין וגרושין שהוא בסמכותה של הרבנות, חוק השבתת „אל על" בשבתות וחגים, ועוד. אולם נוסף על כך, הציבור החילוני מרגיש את נחת זרועם של הקיצונים הדתיים בחיי יום יום כגון יידוי אבנים על מכוניות בשבתות, הצתת תחנות אוטובוסים ובתי עסק שאינם לטעמם של הדתיים, הפרעות למופעי תרבות בשבתות.

הבה נשתדל להבין שורש הדברים. תהום רובצת בין השקפת העולם של האדם החילוני לבין השקפת עולמו של האדם הדתי. זה נובע קודם כל כלפי ההלכה היהודית. האדם הדתי מאמין, שהתורה ועימה ההלכה ניתנו מאלוהים ולכן אסור לשנות בהן כמלוא הנימה, ואילו האדם החילוני סבור, שהתורה ועימה ההלכה הן ספרי חוקים ישנים, יצירת בני אדם, בהם חוקים שהיו מקובלים בעמים פרימיטיביים כגון הקרבת קורבנות, חוק השמיטה, אי־שוויון כלפי האשה, עונש מוות על חילול השבת ועוד.

האדם החילוני רוצה לקיים חברה אנושית מבוססת על מחשבה רציונלית ואילו האדם הדתי רוצה עולם המבוסס על „רצון האלוהים", מושג מיסטי שיש לו פירושים שונים בדתות השונות הקיימות בעולם. מפעם לפעם אנו שומעים את הטענה, שההלכה היא שקיימה את העם היהודי במשך תקופת גלותו הארוכה. יתכן ויש אמת בטענה זו אולם לאחר שהיהודים יצאו מהגיטאות וזכו לאמנציפציה, פועלים גורמים אחרים בתודעה הלאומית שלנו.

אדם חילוני שאינו מקיים מצוות ההלכה יש לו ערכים וקשר היסטורי עם העבר של עמנו המבוססים על מוסר הנביאים שלנו ואמרתו של הלל הזקן „מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך", על זכרונות היסטוריים כגון מלחמות גבורה וחופש, יציאת מצרים, מלחמות נגד אימפריות אדירות כבבל, יוון ורומי, ואנו חוגגים את ימי הזכרון האלה.

לסיכום: אין להעלות על הדעת שאפשר לקיים מדינה מודרנית על פי ההלכה. די אם נזכור „דברי החכמה" של השר פרץ שבחורי הישיבה תורמים למדינה לא פחות מחיילינו הנופלים במלחמות ישראל, כי אלה, בחורי הישיבה, „ממיתים את עצמם באהלי תורה". לפי השקפה זו תבוא ישועה לישראל אם כל בחורינו יהיו בחורי ישיבה.

א. מרדי
פתח תקוה

אם אין אני לי...

נהיינו ככל הגויים ואולי גם עוברים עליהם. מקרי השוד וההתעללות בקשישים, עד כדי רצח גלמודים חסרי מגן מתרבים והולכים ואין מושיע.

החלטנו, איפוא, קבוצת „יוזמים" ליטול הנושא לידינו, להתארגן, ולעשות כל הניתן והמותר כדי לסייע בידי כוחות הבטחון או להסתייע בכוחות עצמנו במגמה להתגונן ולהגן.

הוועדה להגנת קשישים ואבטחתם הוקמה לפני חודשים מספר ליד הסתדרות הגימלאים בישראל. לראשונה פנינו למשטרת ישראל, החל משר המשטרה ועד למפקד הארצי של המשמר האזרחי. אנשים נחמדים בעלי רצון טוב ומוטיבציה אולם חסרי כוח־אדם מספיק והם ביקשו עזרת הקשישים הגימלאים ביישום תכניותיהם לאיוש תחנות, מוקדי אזעקה וכו'; בענינו, אבל החלטנו גם לדאוג לעצמנו בגבולות החוק, שיתוף־הפעולה עם כוחות הבטחון וככל שניתן מבחינת מגבלותינו הפיזיות והכמותיות.

פירסמנו והפצנו דפדפת הנחיות לקשישים איך להתנהג ולהתגונן בבית, ברחוב, בצאתם לחופש וכו', ועל הכל: לא להיתפס לפסיכוזה של פחד. קציני משטרה מסבירים במועדוני גימלאים דרכים להתגוננות ואף לאזעקת עזרה.

באנו בדברים עם הנהלת „אורט" וסוכם, שמאה בתי ספר שלהם יושיטו, באמצעות תלמידיהם, עזרה לקשישים בבתיהם, בתיקונים שונים וכו' – שיעור מצויין באזרחות טובה לאזרחי ולמנהיגי העתיד שלנו!

ועדה מורכבת מקציני משטרה בגימלאות ואנשי בטחון בדקה, בחרה ומציעה לרוצים בכך והיכולים להרשות זאת לעצמם אמצעי מיגון דירתיים ואישיים החל מהתקנת מיתקני אזעקה ועד לשפופרות גז מדמיע בכיסיהם או בארנקיהם.

ולבסוף, חבר הוועדה שלנו, מפקד לשעבר של מחוז תל אביב במשטרת ישראל הה' יעקב קנר מבצע תכנית מיגון שכונתית בגבעתיים, העשויה לשמש מידגם למקומות אחרים בארץ, לריכוזי קשישים, שיכוני עובדים, ואפילו בבתי אבות. לעזרתו התגייסו גימלאי המשטרה באזור ונקווה שבחודש הקרוב נוכל לפרסם על הפעלת תכנית זו, מימושה והרחבתה לאזורים אחרים.

יושבי ראש הסניפים של הסתדרות הגימלאים או יושבי ראש הארגונים הארציים של גימלאים המעוניינים בפרטים יוכלו לפנות טלפונית 03־627070 חדר 131 למזכיר הוועדה הה' יעקב גנזך (גינזבורג) בימים ב' ו־ד' בשבוע בשעות 12.00–9.00

בצלאל בליי
תל אביב

קופת חולים הפסידה בכל הערכאות

בצערי ענק קרב ומתמיד מיום ליום העימות בין חברי קופת־חולים (להלן „הקופה") ובין הנהלתה. אין זה סוד שהקופה היתה הגורם העיקרי שבגינו דבקו החברים בהסתדרות שאינה עוד כוח משיכה. לאחרונה רבו התלונות והטענות נגד הקופה. לעומת העלאת תשלומי מס אחיד מדי חודש הולכים ופוחתים שירותי הקופה לחברים כדי בזיון וקצף.

צעירים שאינם קשורים אידיאית להסתדרות נוטשים אותה ואת הקופה ותרים אחרי צורות ביטוח רפואי להם ולמשפחותיהם יותר יעילות ויותר זולות. 12 חברים הגישו תביעות נגד הקופה להחזרת סכומים, שהוציאו בזמן שביתת הרופאים בשנת 1983, כאשר לא סיפקה הקופה לחברים את השירותים, שהיה עליה לספקם מכוח התחייבותה בתקנון הקופה. תריסר התביעות אוחדו ונדונו כתביעה אחת. בהגנתה נאחזה הקופה בתקנה שזו לשונה: „בתביעות לעזרה או לזכות לעזרה, או להשתתפות או להחזרת הוצאות לעזרה, מחליטות ועדות הבירורים לפי התקנון וההוראות בלבד".

באותה תקופה היתה בתוקף ההוראה של הוועדה המנהלת מיום 28.4.83 המנוסחת בהאי לישנא: „קופת חולים לא תשתתף בשיעור כלשהו או בסכום כלשהו בהוצאותיו של חבר אשר העזרה הרפואית ניתנה לו על ידי הרופא שאליו הופיע החבר באמצעות החברה להספקת שירותי כוח אדם ברפואה בע"מ".

בית־המשפט לתביעות קטנות בת"א־יפו דחה את טענתה הנ"ל של הקופה. בית־המשפט המחוזי דחה את ערעורה של הקופה וגם שלושה שופטים של בית־המשפט העליון דחו את ערעורה השני.

בין היתר קבע בית־המשפט העליון: „משמעות הדבר שמראש היה ברור שהחבר המופנה לעזרת הבירור מפסיד את תביעתו".

הדיון הוחזר לערכאה הראשונה והקופה חוייבה בתשלום הוצאות בסך של אלפיים שקלים חדשים.

שלמה גורל

תשובת קופת חולים:

הדיון המשפטי בסוגיית החזר הכספי עדיין לא הסתיים. בניגוד לדברי גורל, לא פסק בשלב זה שום בית משפט, כי קופת־חולים „הפסידה" כדבריו.

תמהני, מדוע מצא לנכון גורל לתמוך באלה הדורשים מקופת־חולים להחזיר את הכספים שגבתה חברת שירותי כוח־אדם ברפואה בע"מ בעת שביתת הרופאים.

היש מישהו שאינו מבין כיום את מטרותיה של החברה הזו ויחסה לרפואה הציבורית?

דוד תגר
דובר קופת חולים

יישר כוח לעדנה פאר

עדנה פאר עשתה מלאכת מחשבת ממש בתארה את סיפורה המרגש של המחבלת המרוקנית נדיה ברדליי בתכנית הרדיו „אוזן קשבת" (רשת ב' – 15.3.86). רבים התמימים ויפי הנפש שבינינו, שהאזינו לתכנית, הזילו ים של דמעות סימפטיה ודאגה אמיתית לגורלה של המחבלת נדיה ואכן האמינו שנדיה באמת הפכה ל„משוררת" ציונית. אפילו מנהלת בית הכלא לנשים „תרצה" ואחרים נתפתו והאמינו באמונה שלמה שנדיה „התגיירה".

מזר מאוד נדהמו כאשר נוכחו לדעת, שהיתה זאת תקוות־שווא. נדיה לא „הפכה את עורה" ונשארה אותה מחבלת ערביה שמטרתה הסופית הוא הרס מדינתנו.

לצערי יש רבים בינינו כאלה, שעדיין אינם מכירים את הערבים. לכן, רצוי שישאירו את הדאגה לשלום העם והמדינה לאלה שכן מכירים את המנטליות של בני דודנו. ולעדנה פאר שעשתה עבודת נמלים כדי לחשוף את האמת יישר כוח.

מתי אלון
ירושלים

הוכחנו, שדם יהודי אינו הפקר

בתקופה האחרונה היינו עדים לשורה של פעולות מוצלחות של צה"ל: יירוט המטוס הלובי הפשיטה לתוך לבנון וקודם לכן, הפצצת בסיסי המחבלים בטוניס. ההישגים של פעולות אלו היו הוכחה לערבים סביבנו, שאנו מסוגלים לקבל החלטות במהירות ולבצען מייד, ואין לשונאי ישראל מקום בטוח בעולם: לא בשמים, לא בלבנון ואף לא בטוניס הרחוקה.

לתושבי ישראל, לחיילי צה"ל ולכל היהודים בעולם הוכחנו, שדם יהודי איננו הפקר: אנו נרדוף אחר הרוצחים ונעניש אותם ואת חטופינו נחפש בכל מקום.

אסור לנו, איפוא, למתוח בקורת על פעולות אלה, גם אם לא השיגו את כל המטרות אותן חשבנו להשיג. יש לחזק את ידי שר הבטחון, ראש הממשלה וסגנו, הרמטכ"ל וחיילי צה"ל באוויר, בים וביבשה ולברכם על דיוק ביצועם ועל הצלחתם לשוב ולזקוף את קומתם של היהודים.

גדעון ספיר
באר שבע

„המשפחה הז'בוטינסקאית"

הרבה נכתב על „ועידת החרות" של חירות. אבל לדבר אחד לא שמו לב.

חירות מתיימרת כ„משפחה הז'בוטינסקאית", אבל שלושת הטוענים לכתר של „אלוהים לשלטון בתרתנו" אינם ז'בוטינסקאים מקוריים.

יצחק שמיר היה איש לח"י ששללה את המרות של ז'בוטינסקי, הורתם ולידתם של אריק שרון ודוד לוי במפא"י.

דוד כגן
חיפה

אין כמו חינוך

לכל הקללות והמארות, מפרשת התוכחה, שירצו על האומה הזו, יש עצה. לשודדים ומכים קשישים, למלכלכי רשות הרבים, להורסי רכוש לאומי, לדורסים, לשחצנים ולעזי הפנים הנדחקים לראש התור, לכולם יש תשובה ויש עצה: לחנך. לחנך במקל ובנועם, בסבלנות ובהתמדה. ולא להרפות. וכשיש צורך גם במקל חובלים.

כך חינכו אבותינו. ונדמה לי, שכמנהרת החינוך שלנו אי שם בסופה עומד המורה, חוך מרחיב לב ומסביר על שפתיו ומקל בידו, בכל זאת.

וכל אלה המתייאשים, הלא־מתערבים, הלא־מאמינים בואו וראו מה עשו החינוך וההתמדה בארצנו. מי מאיתנו לא קטף בצעירותו פרחים בטבע החופשי כדי להגיש לנערתו. מי ראה אב גוער בילדיו הקוטפים רקפות וכלניות, הרי לשם כך הם צומחים. והנה חינכנו בבתי הספר, ברחוב, מעל קירות ומודעות, בעקשנות לא נלאית, להגן על הפרח. ואף אני ראיתי בן מזהיר את אביו העומד לקטוף לו כלנית. „אל תקטוף, פרח מוגן".

ארץ ישראל יפה זה לא הרצאות, לא דגלים, אלא סתם עבודה חינוכית. ובארץ ישראל היפה: הפרח, הקשיש, רשות הרבים, הגוף והרכוש כולם יהיו מוגנים אם נדע לחנך ולהתמיד. בעיר ואם בישראל נוספו צבעונים מרהיבי עין. וראיתי נערים מסתכלים ונהנים ולא קוטפים.

מאיר גולדברג
חיפה

על חבל מתוח

(המשך מעמוד 7)

האגפים הצעת תכנית ל„ניהול לפי יעדים" של האגפים המחולקת. עלפי תכניתו, וגדירו האגפים השונים מטרות־על ויגבשו קריטריונים לקביעת איכות הביצוע. כל אגף בהסתדרות יגבש תכנית עבודה לשנתיים: בתום שנת־הביצוע הראשונה יעשו סיכומי־ביניים, בהשוואה לשנה הקודמת. קידר מציע, כמו כן, לקבוע נקודות זמן להערכת הביצוע אחת לשלושה חודשים. בסך־הכל יתקיימו שמונה נקודות־זמן במשך שנתיים.

אם מודעי־דוויש מעצמו 90 אחוזי מיומנות, ההסתדרות מסתפקת במעט פחות. רמת הביצוע, קובע מזכיר הוועד־הפועל, חייבת להגיע ל־80 אחוז. כלומר, הוא מביא בחשבון, שעשרים אחוז מתכנית העבודה שנקבעה לכל אגף לא יבוצעו, אם מתוך חוסר יכולת ואם בגלל סיבות בלתי־צפויות.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ.

תל־אביב
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746
בס – פרישמן 66 – 237326
ירושלים
העמודים – יפו 50 – 233081
חיפה
ק. אליעזר – כבר מאירהוף 6 – 511707
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק־רמת־גן
השרון – ירושלים 23 רמת־גן – 742046
בת־ים־חולון
מוזר – תביבה רייק 20 בת־ים – 583360
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רחובות
כללית – בני משה – רחובות – 452381

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית הבוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב ברכוכבא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנביאים 26, קומה ג' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

חתום על דבר היום ותהיה מעודכן בכל יום

אלמקס לכל המשפחה!

בנק מרכנתיל לישראל בע"מ

ניתנת בזה הודעה לבעלי המניות בחברה

בדבר

(א) כינוס האסיפה הכללית השנתית הבאה של החברה

אשר תתקיים במשרדי הבנק, שדרות רוטשילד 24, תל־אביב ביום ה' 17 באפריל, 1986, בשעה 11.00 בבוקר

ו־(ב) אסיפה כללית שלא מן המנין שתתקיים באותו מקום ובאותו תאריך בשעה 11:15 בבוקר

על סדר היום:

א. האסיפה הכללית
1. לדון ולקבל את הוחות הכספים לשנה שנסתיימה ב־31.12.1985 וכן את דוחות של מבקרים המשותפים ושל מנהליה של החברה.
2. מינויים מחדש של מנהלים לפי תקנה 85 של התקנות של החברה.
3. מינויים של מבקרי החברה וקביעת שכרם.
4. כל עניין אחר אשר ניתן להעלות אותו לדיון באסיפה כללית של החברה.

ב. האסיפה שלא מן המנין
לקבל החלטה מיוחדת לתקן את תקנות ההתאגדות של החברה לפי הנוסח כדלקמן: —

1. Article 91 is amended as follows :
The words
'Until otherwise determined two Directors shall form a quorum' are deleted and the following substituted therefor : —
'The quorum for Board meetings shall be that number of Directors equal to the majority of the number of Directors on the Board'.
2. Insert after Article 95.
'Committees
96 A
The Board may delegate any of its powers to committees consisting of such member or members of their body as they think fit ; any committee so formed shall in the exercise of the powers so delegated conform to any regulations that may be imposed on them by the Board'.
3. Renumber Article 96 as Article 96 B.
4. (a) In Article 96 B substitute the word 'Directors' for the word 'persons'.
(b) In Article 96 B delete the words
'provided that the majority of the members of the Management Committee shall consist of persons who are Directors or Alternate Directors of the Company'.

בפקודת הדירקטוריון

מודיעין

טלויזיה

5.30 „שמיניות באוויר" – תכנית מיוחדת לפורים. מנחים: דליק ווליניץ עם טוליפ.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון – בן מנישואין ראשונים. (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – רעיונות מבריקים (ב) (תרגום לעברית).
7.00 סרט תעודה – „הוליווד": שלטון יהודים (א) (תרגום ערבי־עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „סיפורי בדים".
8.30 „קומפאלאס די פורים" – אגדה ירושלמית מוסיקלית לפורים מחיי הספרדים בירושלים העתיקה.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 מוקד.
10.05 „בין מוראן האחים" – סרט טלוויזיה: נערה אמריקאית, שידידה הסתבך בהלוואות מן העולם התחתון, נאלצת לפנות אל „סבה" בלית ברירה, ולבקש ממנו עזרה. הסב, אלוף אגרוף לשעבר, זקן קשוח שהתנכר לאמה, ושהיא לא התראתה אתו שנים רבות. הפגישה המחודשת של השניים מובילה לידידות מלאת חשדות, אמנם, שניהם זקוקים לה למרות הכל.
11.35 חדשות.

טלויזיה לימודית

09.00 פרפר נחמד: הדוד פורים.
09.25 שולית הקוסם: סרט אנימציה עפ"י אגדת האחים גרים.
10.00 הדרה: תוכנית לפורים (ש.ח.).
10.50 אקרובטים מסין.
2.00 הגמדונים: אגדה על גמדונים החיים מתחת
2.00 על חבובות האנשים: סרט על העשיה מאחורי הקלעים של מופע החבובות.
3.00 פרפר נחמד: הדוד פורים.
3.30 דיק טרייסי: הגיבור.
4.00 הדרה: תכנית פורים.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בטהובן: הפתיחה "פרומתאוס" (תז. פילהרמוניה/א. קלמפרר); רביעיית כלי־קשת בפה מג'ור, אופ. 3, מס. 5 (הרביעיה הישראלית החדשה).
07.30 שחרית מוסיקלית – חצ'אטוריאן: מוסיקה לבאלט "גאיינה" (הפיל. מלנינגרד/ג. רוז'דסטבנסקי); בטהובן: קונצ'רטו מס. 1, אופ. 15, בדו מג'ור לפסנתר ולתזמורת (א. רובינשטיין/הפיל. מלונדון/ד. ברנבוים); שוברט: סימפוניה מס. 9, בדו מג'ור, "הגדולה" (הפיל. מברלין/ק. בהם).
09.30 קונצרט בוקר – באסטולדי: באלטים לשירה, נגינה וריקוד (הלהקה והמקהלה למוסיקה עתיקה מליון/ג'. קורבן); מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור, ק. 334 (סיינט מרטין/נ. מרינר); מנדלסון: קונצ'רטו לכנור ותזמורת במי מינור, אופ. 64 (ש. מינץ/הסימפ. משיקאגו/ק. אבאדו); בטהובן: סימפוניה מס. 8, אופ. 93, בפה מג'ור (הפיל. מוינה/ה. שמיט איסרשטט).
12.05 אמנים באולפן – אלדד גיטורק, פסנתר – שומן: רגעים מוסיקליים, אופ. 94; דביסי: 2 קטעים; גרשווין: 3 פרלודים.
15.05 מוסיקה כאן ועכשיו – גיורא שוסטר: פר דואו (ש. פוקסמן היימן פסנתר/ר. מרקוס, כנור); מנחם צור: קונצ'רטו כפול לכנור, קרן ותז. כלי־קשת (א. צור/מ. ויינר (הסינפונייטה הישראלית ב"ש/ש. פרידמן); תאו לובנבר: שישה שירי עם תורכיים (ג. ירון מופרף/ג. רמבאם כנור/מ. מסיק צ'לו/ו. קאשי, חליל/ ג. דמבינסקי קלרנית/ז. לדצקי – פסנתר/א. יעקובוביץ, כלי – נקישה/ ר. מעייני, נבל/י. אילון).
16.00 קונצרט מנחה – צ'יק קוריאה: סקסטט (צ'יק קוריאה וחבריו); בן־חיים: "בין הדסים" מחזור שירים לסופרן, אלט ותזמורת (ר. ו. קפסוטו/מ. זכאי/תז. ...
פרוקופייב: פטר והזאב, סיפור אגדה בצלילים אופ. 67 (מ. פארו – קריינות/הסימפ. הלונדונית/א. פרבין); מוצרט: רביעית פסנתר ברה מג'ור (הרביעיה האוסלקית/א. פרבין); בטהובן: סימפוניה מס. 5 בדו מינור, אופ. 67 (הפיל. הוינאית/ל. ברנשטיין).
18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – קונצרט הסיום בתחרות הבינ"ל לזמרה – מוצרט: הפתיחה לנישואי פיגרו; ואתם היודעים נגולי סימסון – פרס מוצרט; מתוך "החטיפה מן ההרמון" אריה של אוסמין (קרסטן שטאבל – פרס 1); אריה של בלונדכן (איילין הולסה); אריה של כלמטנה (דויד קופוורד – פרס מוצרט); דואט של קונסטנצה ובלמונטה (ר. קרופורד/קתלין קסלו – פרס 2).
20.05 ג'ז ומוסיקה קלסית – 5. סקס לופלין ו"טרימרנישה" (ש. ח.).
23.00 צלילי ליל – קופלנד: 4 שירים אמריקניים ישנים (מ. הורן/מ. כץ פסנתר; ראבאראי: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת בלה מג'ור (א. צדייב/התז. הסימפ. של שירות השידור בלוקסמבורג/ל. ל. דה פרומאנ); לאנגליי: 3 כוראלים לתזמורת האורגן (ד. ברנאר בושום/ל. קאלק); אוברארודוס: מחול ה"זיכור" (מ. הורן/מ. כץ – פסנתר).

רשת א'

11.10 "שוב יוצא הטור לפורים".
12.05 שירים מזרחיים.
14.06 תכניות לילדים – מסיבת סגור לפורים
16.05 מועדון שעון הזהב
17.20 שירים לפורים.
19.05 סיכום ההלכה היומית
22.05 הבר מאחור כוכב.

רשת ב'

10.05 ענייני עיצוב ואיכות הסביבה.
14.06 עובר ושב – תכניתו של גדי יגיל.
15.05 ענייני חוק ומשפט.
15.10 "על הבר" – במעט כל מה שרצית לדעת על היין, מופע פומבי לפורים במלון "מוריה" עם יוסי בירשטיין, מנדרה ג'ונסון, עודי מאירי, לוליק, חבורת הזמר "מעלות", להקת "קטיפה שחורה" ועוד. מנחה יצחק נוי.
17.10 ח"י שנים לתכנית "על ספרים ואנשים".
18.06 "מפיק הדי".
18.45 היום בספורט.
19.35 ענייני צבא ובטחון.
20.05 "כזוהר הרקיע" – הכליזמר ישראל זוהר ונגינתו.
21.05 שיר לדרך – שירים בביצועה.
22.05 בימה ומסך.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

06.05 בחורה לאושר.
07.05 עולם הפוך.
08.05 מה, כבר אמרתי?
10.05 אתה זה מצחיק.
11.05 גימל חי.
14.05 לי ולך – שיר וברכה.
15.05 חדש, חדיש ומחודש.
16.05 מוסיקה לעניין.
17.05 הבצה יומית.
18.05 היה היו ...
20.05 עם כל הנשמה.
22.05 משלנו.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות
06.30 אוניברסיטה משודרת – בין סמרות למציאות באר"י שלפני מלחמת העולם הי: אידה יאן, אישה לבנה. מרצה פרופ' נורית גוברין.
06.55 פינה חמה ללב.
17.30 ערבסק – ענייני המזרח התיכון.
18.05 שלוש ארבע לעבודה.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים.
23.05 אל"מ כיבר – שנה למותו (ש.ח.).

בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי: הספינה שטה
4.30 ,7.15 ,9.30
אלנבי: פגישת מחזור
7.30 ,9.30
אסתר: תרגיל לרופאים מתחילים
7.15 ,9.30
בן־יהודה: נפגש בסבוב
4.30 ,7.15 ,9.30
גורדון: הספור האמיתי
4.30 ,7.15 ,9.30
גת: פעמים במשך החיים 9.30, 7.15
דקל: לילות לבנים 9.30, 7.15
דרייב־אין: משאלת מוות III 9.30, 7.15
חצות – סקס
הוד: יומו של אלוף
4.30 ,7.15 ,9.30
חן 1: שורת המקהלה 9.45, 7.25, 5
היפהפיה והיחפן 2.30 12.30־10.20
חן 2: באטי גאן 9.40, 7.25, 5 2.30 12.30
חן 3: שנת הדרקון 9.00, 7.00
היפהפיה והיחפן 5.00
חן 4: רומן על בטוח 9.40, 7.20
בייבי סוד האגדה האבודה 5.00 2.30
חן 5: סיפורה של מארי
5.00 ,7.20 ,9.40
הזיפושים המשותללת 5, 2.30 12.30
לימור: הכבוד של פריצי 9.30, 7.15
לב 1: מסורה 9.30, 7.15, 4.50, 1.30
לב 2: בוני וקלייד 1.45 ,5 ,7.30 ,9.45
מוזיאון תל־אביב: סהרורים
7.15 ,9.30
מוגרבי: סילברדו 9.30, 7.00
מקסים: העד 9.30, 7.00 4.30
סינמה 1: חורה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: המאהב
4.30 ,7.15 ,9.30
סמודיה: להב משונן 9.30, 7.15
פאר: מסע העסקים של אבא
7 ,9.30
פריה: חבורת הזאבים 9.30, 7.15
צוותא: חנוכה בירושלים 8.30, 8 ,8.15
נגוע+במקום מקום 8.45
צפון: ראן 9.30, 6.15
תמוז – רמת־אביב: שושנת קהיר הסגולה 9.30 7.30
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תבלת: בית ספר לאסידים מתחילים
4.30 ,7.15 ,9.30
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 9.30, 7.15, 4.30

יפו

הבימה הישראלית:
מועדון הכותבה 9.50

ירושלים

אדיסון: לחיות ולמות בלוס אנג'לס
4.30 ,7 ,9
אוריון: סנור לרגל שיפוצים
אורנע: סוניה האדומה 9, 7, 4.30
בית אגרון:
סינדרלה 1.30
בילבי 5
הנסיך הקטן 3.00
הסנדק 2 – 8.30
הפרפר חצות 6.30
השוטר מבברלי הילס
בנייני האומה: העד 9.00, 7.00
הבירה: נפגש בסיבוב 9.00, 7.00, 4.30

אור גיל:
סינדרלה 10.30, 4.30
פעמים במשך החיים 9.15, 7
במיר: זכרונות מאפריקה 9, 5.45
סמדר: בחר בי 9.15, 7
עדן: רוקי 4 9, 7, 4.30
רון: אגם הברבורים 9, 7, 4.30

חיפה

אורה: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
אורלי: הרבה ולא כלום 9.15, 6.45
הבדי הדרקון אליוט 4.30, 11.00
אמפיתיאטרון: גואי
4.30 7 ,9.15
ארמון: סילברדו 9.15, 6.45, 4.15
עצמון: נפגש בסיבוב
חן: גלגלי תהילה 9.00, 6.45, 4.30
פאר: התפה המכבי 9.15, 6.30
קרן־אור: מסע עסקים של אבא 9.00, 6.30
רבנר 1: פעמים במשך החיים
4.30 ,7 ,9.15
רבנר 2: לילות לבנים
3.45 ,6.30 ,9.15
רון: לחיות ולמות בלוס אנג'לס
4.30 ,6.45 ,9.00
שביט, הר הכרמל: ראן 9.00, 6.00
עממי: מטרה 9, 7

קרית־ביאליק

ספיר: קומנדו 9.15, 7
מביון: סוניה האדומה 9.15, 7

קרית־חיים

בית העם: חורה לעתיד 9.00, 6.45

קרית־ים

ניצן: שנת הדרקון 9.30, 7.00

קרית־מוצקין

אורות: מטרה 9.15, 7.00

אשדוד

אסתר: רוקי 4 9.30, 7.15
אשדוד: סוניה האדומה 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: הכבוד של פריצי 9.45, 7.30, 4.30
מאור: תפילה למות 9.15, 7.15
רחל: קומנדו 9.15, 7.00

באר־שבע

חן: המאהב 9.15, 7.15

בת־ים

אורנים: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
עצמאות: משאלת מוות III 9.30 4.30 7.15

גדרות

משחקי מלחמה 6

גדרה

שלגיה 11.00

הרצליה

היכל: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
מלון דניאל:
צ'או פנטין 9.15, 9.30

חולון

ארמון: מסע העסקים של אבא
7.00 ,9.30
גלגלי תהילה 11.00, 5.00
מתנ"ס קרית שרת: יער האיזמרגד
7.30 ,9.30

קולנוע לנוער, הצגת קרקס 11.30
2.30 – ארץ ההרפתקאות
4.30 – ארי המשוטטים
סביר: העד 9.30, 7.15 4.30
רינה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

טבריה

אביב: מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15

טבעון

כפר־סבא

עמל: בחורה לעתיד 9.15, 7, 5
חן: קומנדו 9.15, 7

לוד

אורלי: המאהב 9.30, 7.15
בית זית: כי מפחד מהסכן מבול 9.15, 7.15

נהריה

הדר: רוקי 4 – 9.30, 7.15
רון: שנת הדרקון 9.30, 7.00

נתניה

סמדר: קומנדו 9.15, 7, 5
אסתר: חורה לעתיד 9.15, 7
שרון: נפגש בסיבוב 9.15, 7, 5

פתח־תקוה

שלום: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

קרית־שמונה

שמיר: גרמלנים 7 /
המכופפת הקטנה 9.00

קרית־מלאכי

צמרת: רוקי 4 9.30, 7.15

ראשון־לציון

נעמן: הכבוד של פריצי 9.30, 7
ראשון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רחובות

בית העם:
קומנדו 9.15 7.15
הדר: ברידי 9.15, 7.15
חן: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: שורת המקהלה 9.30, 7.15 5
ארמון: לילות לבנים 9.30, 7 4.30
לילי: שושנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15
הדר: זכרונות מאפריקה 9, 6
רבגן 1: פעמים במשך החיים 9.40, 7.20, 5
רבגן 2: סיפורה של מארי, 9.40, 7.20, 5
רבגן 3: שנת הדרקון 9.30, 6.50 4.15
רבגן 4: להב משונן 9.45, 7.20
שביט: המאהב 9.30, 7.15

רמת־השרון

כוכב:
סינדרלה 11, 4
מכרות המלך שלמה 7
לרקוד עם זר 9.30

רעננה

אורות: מקס הזועם וכיפת הרעם 8.30

רמלה

אורן: קומנדו 9.30, 7.15

פועלי כל העולם ערבים זה לזה

דבר אחר

דבר אחר
עורכים: דני קרמן, יצחק בן־נר, אהרן שמיר, שלמה ניצן, תרזה איזנבורג
אורחים (לא בטלנון): אברבאל־בנאת הירושלמי, יד פולני, אבנר כץ
המעמד: יום־טוב זהבי
המערכת נותנת אחריות לשנה מה שיבואו קודם

המוסף של איגוד המוספים ● ט"ו באדר התשמ"ו ● גליון מס' 133 ● מודפס בהמון עותקים, אבל מי סופר, חוץ מאלה שלא מאמינים להם בין כה וכה ובלאו הכי?

אלי קולאס לדוד לוי:
יש לך ממשיך

– מאת כתבתנו מגוררה זאב –

"זה היה תרגיל מבריק", אמרו בחוגים המקורבים, כאשר התברר כי כל הסיפור סביב תואר העו"ד של אלי קולאס, יו"ר ועדת החוקה של הכנסת, היא הדלפה מכוונת של אלי קולאס עצמו.

לאחר שהצליח מר קולאס לשכנע את חברי מפלגתו כי התואר באמת לא מגיע לו ושהוא לא למד באוניברסיטה, עלתה כצפוי הפופולריות שלו מאה מונים בתנועת החרות – והוא שוקל עתה לרוץ לראשות התנועה במחנה נפרד.

מיחזור אשפה

– מאת זורנה ליסט –

הדיון בתביעת האבהות של יוסף בן־קטן נקבע ל־8.30 בבוקר, יום שלישי. בן־קטן, עורך עתון פופולארי, הגיע ב־8.29. הצלמים בעקבותיו. שועט על המדרגות, מאחורי משקפי שמש רייבנר כהים, חולצה לבנה, ג'קט נייבי־כחול, מכנסי טרילין כחולים, פנים מעונים, סוללה של מלווים, נבלע בתוך בניין הרבנות.

אורה בחבוט, 19. יוסף בן־קטן, 39. ייתכן שמן ההתחלה לא חושבו המספרים נכון. הזמן לא עושה חסר לאהבות מהירות של כתבת מתחילה ועורך ראשי. ייתכן שלא התייחס בכובד־ראש למושג האהבה, כשם שהיא התייחסה. באחת הכתבות בגליון השבת של עתונו, "כותבים כותבים", תיאר הכתב המוכשר ביותר של עתונו, זה בעל עט המשורר, היודע להפוך כל זבל רכילותי ליצירה הגותית, את מערכת היחסים הנפתלת שבין זמר נודע לאשתו הצעירה ממנו בשנים רבות והנאשמת כי זנתה תחתיו. בניסוחיו העשירים הצליח הכתב לחדור ממש אל תוך היצועים והאיברים של נושאי הכתבה – ועם זאת להישאר במסגרת המכובדת של רשימת־איכות רכת־שרעפים. מה היה כותב על חיי המין הסוערים של הבוס שלו, העורך הראשי, אם היה מתבקש ל (המשך בעמוד תקלון)

משאל טלפוני

משאל השנה

שאלנו את דב בער אחער, עורך "דבר אחר": מה היה, לדעתך, המישאל הטלפוני הטוב ביותר של השנה?

ד.ב.א.: המשאל הטוב, לטעמי, היה של מוסף התיירות "מסחרי", בו נשאל אביו של השוער אלבלק, מה היה מתכון החצילים שהוא הכי אהב השנה בקפריסין.

ד.א.: איזה עוד משאל אהבת השנה?

ד.ב.א.: את המשאל כנ.בר עם ביצים, ששאל את האמת הבין־לאומית של השוער אלבלק, למה היא מתחפשת השנה?

ד.א.: מה אהבת במשאל הזה?

ד.ב.א.: את מתכון החצילים שהיא נתנה. אני אוהב המון שום בחצילים שלי.

ד.א.: ולסיום, על איזה נושא היית מציע לנו לערוך משאל טלפוני?

ד.ב.א.: הייתי מציע לכם לערוך משאל טלפוני בנושא מי המציא את הדבר הגאוני הזה שנקרא משאל טלפוני? – והייתי מפנה שאלה זו, אולי, לבין־לאומי איציק אלבלק. לפי המשאלים האחרונים שערכנו, מסתבר שהטלפון שלו פועל כראוי.

מי עם מי, למה וכמה?

חייהם המיניים הסוערים של אנשי התקשורת ידועים ברבים. להלן מביא "דבר אחר", כשירות לציבור קוראיו, את רשימת יחסי המין שמחוץ למסגרת הנישואין, שניהלו בשנים האחרונות אנשי תקשורת ידועים:

1. מנחם קוסטמנסקי, "מעריב", עם דלית עשהורי, מקידה.
2. גלעד פרפר, "ידיעות", נשוי + 3, עם הניתא בולבול, נשואה + 2, גובת מס.
3. ליאורה פרטוק, קול ישראל, נשואה פעם שנייה, עם ג'ורג' קרקס, טלוויזיה, גרוש פעם שלישית.
4. חנה ולוי צורתרבים עם מאיר ודני הצינמה.
5. מוטקה הראל (תרמוג), אלמן פלוס ששה, עם טובה זוסרא, בעלת טור עצות אישיות, עם לילי קרסך, עורכת אופנה ועם סימה ברק, פרשנית פוליטית.

(רשימה ראשונה במהדורה)

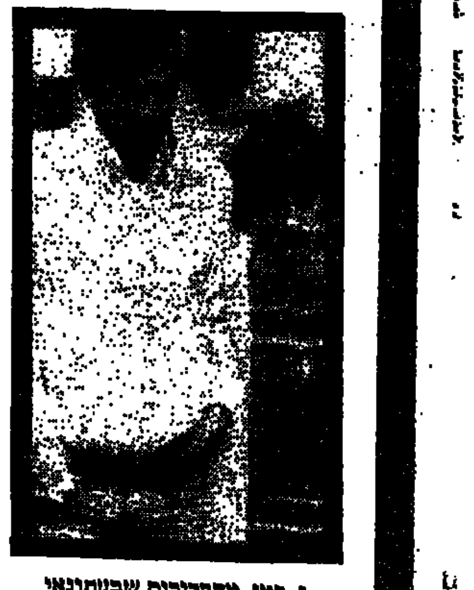

ז. קטן, מהבכירים שבעתונאי ישראל, שלא התגרש אף פעם מסוני שלא היה לו עם מי.

גליון שושן פורים זה הוא הראשון בארץ היוצא אחרי פורים עם חמישה מוספים המצורפים אליו.

בעמוד 6: "חכמה גדולה להיות שר אוצר כשאין אינפלציה" – ראיון עם ארידור.

בעמוד 9: "חכמה גדולה להיות שר בטחון כשאין מלחמה בלבנון" – ראיון עם שרון.

בעמודי הכלכלה: 36% עליות וירידות במשק (אורז ירד ב־8%; משקאות קלים עלו ב־15%; סוכר עלה ב־18%, פה"צ – 36%).

סאון סטייל

מוסף לבית, למשפחה ולאיכות חיים

אמנות מלוס

המדור לבית המודרני, למשפחה המודרנית ולסתם אידיוטים מודרנים

בתמונה למעלה משמאל נראה צחי אילן, ארכיטקט פנים מבוקש ומצליח שהפך את מקצועו לתחביבו, מתרווח בתום יום עבודה מלא סיפוק בכורסה איטלקית שקופה וחדישה בסלון הנאה והמרווח של דירתו המרשימה והמקורית. בתמונה למטה משמאל נראית אשתו, ורדה אילן, אשת יחסי ציבור מטופחת של מלון גדול בתל־אביב, ליד שידה עתיקה שנקנתה בבריסל ושופצה ביפו. בתמונה למטה מימין צחי וורדה מטפלים במסירות אין קץ בגינת הפרחים הנהדרת והיפהפיה שטיפחו על גג הפנטהאוז החלומי שלהם. בתמונה האמצעית נראים גל וויית, שני ילדיהם הנאים של בני הזוג מנגנים, בפסנתר ובצ'לו ומשחקים באטארי בחדר הילדים המקורי, הזויתי והמיוחד שהוא תוצאה של חיבור השירותים הישנים עם המרפסת של המטבח. "לכל אחד מבני הבית יש פינה משלו", אוצר צחי וגאווה רבה ומוצדקת ניכרת בקול הבאס שלו.

איך הפכו ורדה וצחי, שהיו בעבר נשואים כל אחד לבן זוג אחר עד שמצאו את האושר המשותף איש בזרועות רעהו, דירת שיכון־זוגות־צעירים פשוטה, אפורה, קטנה וסטנדרטית לפנטהאוז רב־מפלסי מקסים, משגע וחלומי? נשמע מסובך אך בעצם זה די פשוט: דרושים רק מעוף, תכנון, דימיון, מרץ, דבקות, אהבה, כשרון, עשר אצבעות שלו, עשר אצבעות שלה ופנקס צ'קים.

בתרשים המופיע בשולי העמוד מצד ימין תוכלו לראות את תוכנית דירתם הישנה של צחי (גבר גאה בסוף שנות השלושים שלו, גבוה, רב־סרן במילואים) וורדה (טובת סבר לרגעים, נאה, יודעת גם להיות קשוחה כשצריך). בשרטוט ניתן להבחין בחלוקה פנימית אופיינית לדירה של זוג צעיר וחסר אמצעים: סלון קטן צר מדי ומרכא, חדר ילדים זעיר, חדר שינה מרובע וחסר שארדוח, מטבח רוחה, שרותים סטנדרטיים ושתי מרפסות קטנות חסרות שימוש. "מיד אחרי שנכנסנו לדירה הבנו שבדירה כזו לא נוכל לפתח את היצירתיות ואת העצמיות שלנו. מצד שני עמדה בפנינו בעיה איך להפוך דירה קטנה וסטנדרטית לבית חלומותינו, קן חם למשפחה מלוכדת". כך אומרת ורדה בשימלת טריקו פשוטה והדוקה לגוף; חגורה חומה רחבה עם אבום מוזהב וזוג עגילים גדולים ומבריקים בצבע תכלת, איפור קל, קצת סומק, מעט שחור על העיניים, ארום ורדרוד על השפתיים וכושם משוכח. צחי מוזג לעצמו קוניאק צרפתי משוכח, מעשן מהסיגר המשוכח, לכושו ספורט אלגנט בצבעי באז' ואפור, אפטר שייב משוכח, נעליים מבהיקות. "בדירה הישנה הרגשנו שאנחנו נחנקים, היה חסר לנו מרחב, היה חסר לנו השילוב הזה של להיות ביחד ולהרגיש לחוד. אבל כמו שאתם רואים, עם הרבה עבודה וסבלנות הפכנו את הדירה הקטנה והזולה שהיתה לנו לפנטהאוז חלומי". "איך עשיתם את זה?" אני שואלת את הזוג המושלם שעה שוורדה מביאה מהמטבח שהיה קודם הסלון קערה עם פירות יבשים, מתיישבת על השטיח הפרסי ומקשיבה בהערכה גלויה לבעלה, תוך שהיא חושפת רגליים שזופות ומעוררות קנאה. "איך עשינו את זה? פשוט מאוד. עם הרבה מאוד עבודה בערבים, בחופשים, בחגים בשבתות. קודם כל קנינו את הדירה שמעלינו ואחר־כך את הדירה שמתחתינו ואחר־כך את הדירה שמשמאלנו. את התוכנית עשיתי בעצמי וזה לא עלה לנו כסף בכלל. את השטח שבין העמודים רכשנו מהשכן האחרון שנשאר בבניין והפכנו אותו למוסך ולחדר עבודה חלומי. אחר־כך פשוט מאוד הרסנו את כל הקירות ואת שלוש התקרות ואת חדר המדרגות ויצרנו בעצם ארבעה וחצי מפלסים". צחי מצביע בגאווה על התוכנית. בשרטוט המופיע בשולי העמוד מצד שמאל תוכלו להבחין בהבדל הרב שבין הדירה המקורית לבין התוכנית המקורית של צחי. "את השטח הלא־גדול שעמד לרשותנו חילקנו לחללים ובעזרת מחיצות מתניירות שאינן מתחברות לתקרה יצרנו אשלייה של דירת ענק מרווחת, למרות שיש לנו רק מאתיים מטרים מרובעים". "את המדף הזה צחי עשה במו ידיו אחרי שעות העבודה. זה לא עלה לנו פרוטה", אומרת ורדה ומצביעה בגאווה על מדף התבלינים "ואת המטבח הזמנו מגרמניה", היא מסיימת.

ורדה וצחי מודעים היטב לעובדה המצערת שלא כל זוג צעיר יכול להרשות לעצמו דירה כה מטופחת, מקסימה, ומיוחדת. הם מבינים שלא כל אחד מספיק מוכשר וחרוץ כדי שיהיה מסוגל להרכיב בעזרת עשר אצבעותיו בלבד את כל הנברשות שהובאו במיוחד במכולה מאיטליה ולא כל אחד מסוגל להרכיב את הדלת החשמלית של המוסך שהובאה במחיר מציאה משוויצריה. צחי תוסך הרבה מאוד כסף על חשבון ומנו הפנוי. הוא מתקן את מרבית הקילקולים במכונית המרצדס שלו. "ברנו שלי עוד לא נגענו עד היום ואני כבר נוהגת בה חצי שנה", מוסיפה ורדה בגאווה. ורדה יודעת היטב שלא היתה יכולה לטפח את הגינה הנהדרת שעל הגג המרוצף עם מעקה העץ, התאורה המהממת ורהיטי הגן הצרפתיים, לו לא היו מתאמצים ולוקחים עוזרת שלוש פעמים בשבוע. לפעמים קורה שהעוזרת רבה עם המבשלת אז ורדה נכנסת לדכאון וקופצת לכמה ימים לרומא. "את הקיר של חדר הילדים שהיה בעבר חדר השינה של השכנים אפשר להזיז ולפתוח וכך גדל הסלון למקרים של מסיבות או אירועים, אבל בדרך כלל אנחנו מעדיפים לשבת בבית בשקט עם חמש־עשרה–עשרים חברים בלי הרבה בלאגן", אומרת ורדה וחולצת את נעליה שצבען כצבע אכום חגורתה.

סיימתי את הביקור בבית משפחת אילן מלאת התפעלות. הרגשתי היתה טובה מאוד, שהרי למרות המצוקה הכלכלית, למרות מצוקת הדיור והמשכנתא בענף הבנייה, למרות האכטלה הגוברת עוד אפשר בימינו להפוך דירת שיכון קטנה ומחניקה לבית מהמם שאפשר לחשוב עליו שגרים בו אנשים עשירים, פנטהאוז חלומי של שני צעירים, ורדה וצחי, עם הרבה אהבה. אל תתעצלו גבירותי ורבותי, קהל נכבד, אל תכנעו לימים הקשים, גשו לעבודה, ביתו של אדם הוא מבצרו.

ועד לשבוע הבא.
נפרדת מכם באהבה

שלכם
צלילה פולני

מילון המיונז / אבנר כץ

בימים אלו מוצע בשוק המודרני מיונז וגוונים שונים ומשונים וזיכר הדרכנים עומד נבוך ומקובל ואינו מוצא את ידיו ורגליו בתוך כל השמות הרבים של המודרים הללו ואינו מבין את המשמעויות הדקות כל־כך שנושאים שמות אלו בחובם. שעל־כן רואה אני רק חובה נעימה להביא כאן, לקוראי הנאמנים, מעין מילון זוטא שבעזרתו יוכלו להתמצא ולו במעט בלבירינט המסובך והמורכב הזה.

שיר לפסח

הגשם חם, הלכו אפילו המאחרים
עפים פרחי הסתר קרועים ושרים
החג קלי וחם חדש וירוק, מוכן
אז מה אני עושה בשוקו?

מלכת אסתר השליכה דף, פרעה צפה
אחשורוש, שותי מראש, חלף לתפוס תנומה
גם בני המן מתנדנדים אחרי תליה קלה
חורף לנו עוד שנה, עמלק בפלגה.

ולי המסכה דבוקה, איכה יורדת
היא כבר בראית בליה ומגרדת
רואים שהתחפשתי וכבר לא יודעים למי
לא יודע איך לרדת שוב אל עצמי.

כל האביונים כבר חזרו אל השמורות
ושבים בבית הספר עם ספרים ומחברות
שוטרים הילדים ששוטו את השירים
וכל הילדים בא שוב כל הילדים.

כלם חזרו כבר שמלים, תלשו את הזקן
הרסו פאות, זרקו רעש, השמינו במטבח
מנים ונכון את הסדר רבה, הכל בסדרות
כלם חזרו אל הפנים המקוריות.

ולי המסכה דבוקה, איכה יורדת
היא כבר בראית בליה ומגרדת
רואים שהתחפשתי וכבר לא יודעים למי
לא יודע איך לרדת שוב אל עצמי.

רב־פרס מצטבר
הכרטיס שמכניס מאות אלפים לכיס
מכניס השבוע לכיסו של זוכה יחיד, ללא שותפים
420 מיליון שקלים ישנים
420
אלף שקלים חדשים נטו
ההגרלה ביום ה'
מפעל הפיס
יחידת הפרסום

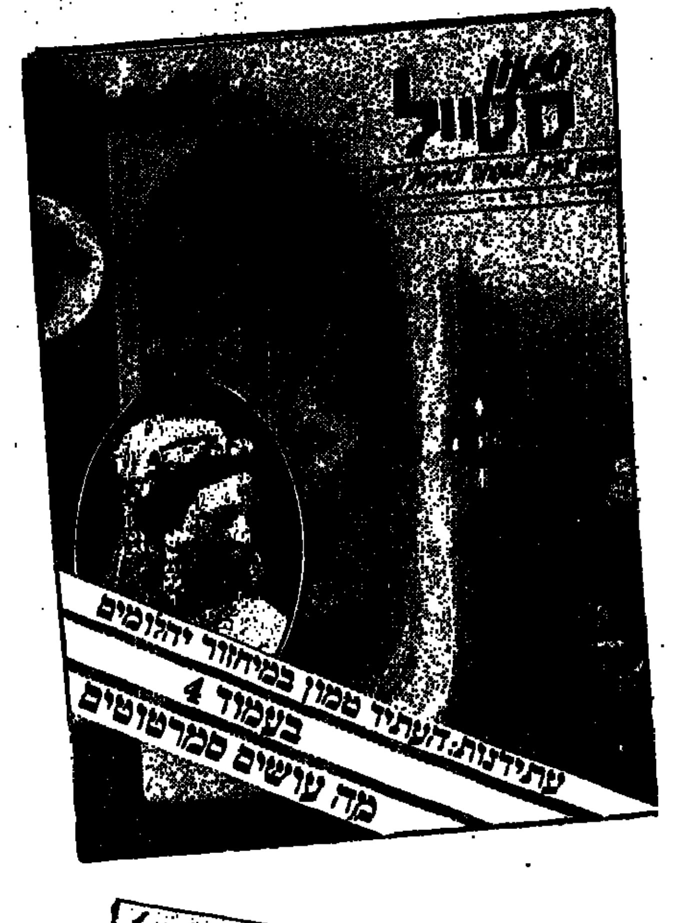

גבריאלה יקרה,

גבריאלה יקרה,
בזמן האחרון, מאז שהפכתי לאישיות מפורסמת, מצלצלים אלי כל מיני עתונאים ושואלים אותי איזה מתכון הצילים אני מכירה. מה עושים?

ס. לבדוסי
„המפורסמת מבת־ים"

לברסי יקירה,
מתבונני הצילים את יכולה בנקל למצוא במשאלים הטלפוניים הטפשיים שבכל העתונים והמוספים. ובהזדמנות שאנחנו כבר מדברות, אולי את מוכנה להמליץ על ספר טוב שקראת החודש?

גבריאלה יקרה,
שמי מיכאלה ואני עורכת מדור שאלות ותשובות במוסף „גבר עם ביצים". אני לא יודעת אם את יכולה לתאר לעצמך איזו עבודה קשה היא זאת, לענות לכל השואלים – ולאחרונה נדמה לי שהעורך שלי דופק אותי ולא משלם לי מספיק בשביל זה. מה עלי לעשות?

י. מיכאלה
„גבר עם ביצים"

מיכאלה יקרה,
נסיות לדבר איתו?
ידך פולני (גבריאלה)
(שודר בקול־ישראל)

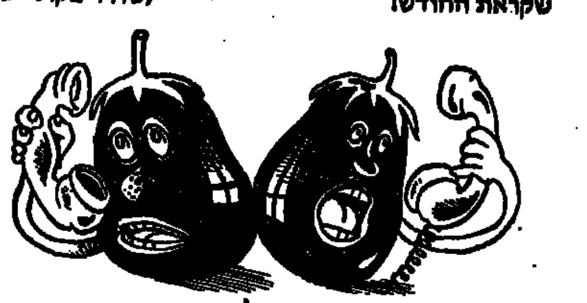

ציפס עם כל דבר

מי אמר שאת הציפס צריך תמיד לחתוך באותה הצורה. למה לא לגוון לפעמים את צורת הציפס. לאחרונה ראה אור ספרה של הציפסולוגית רות בריגל־קרסטל „הציפס במקרא, עם מרשמי 1406) סוגים שונים של ציפס.

א. כדורי ציפס (או ציפס דמוי תפוח) מקלפים את התפו"א ומגלגלים את הקצוות עד שמתקבלת צורה כדורית. דומיין כדור, מטגנים כרגיל מגישים חם.

ב. ציפס דמוי קושקש חותכים את התפו"א בצורות גלות, ראה ציור, כך שמתקבלת צורה דומה למעי־גס.

ג. ציפס „בננה" (או ציפס עיראקי) מוכן מתחרה „מטוגן" ולפני הטיגון מקמקמים כל חתיכה לצורת בננה.

ד. ציפס פיטאגורס (או אוזן המן ציפס) חותכים את התפו"א לצורות משולשות דקיקות ומקפלים את הפינות כך שמתקבלת צורת אוזן המן.

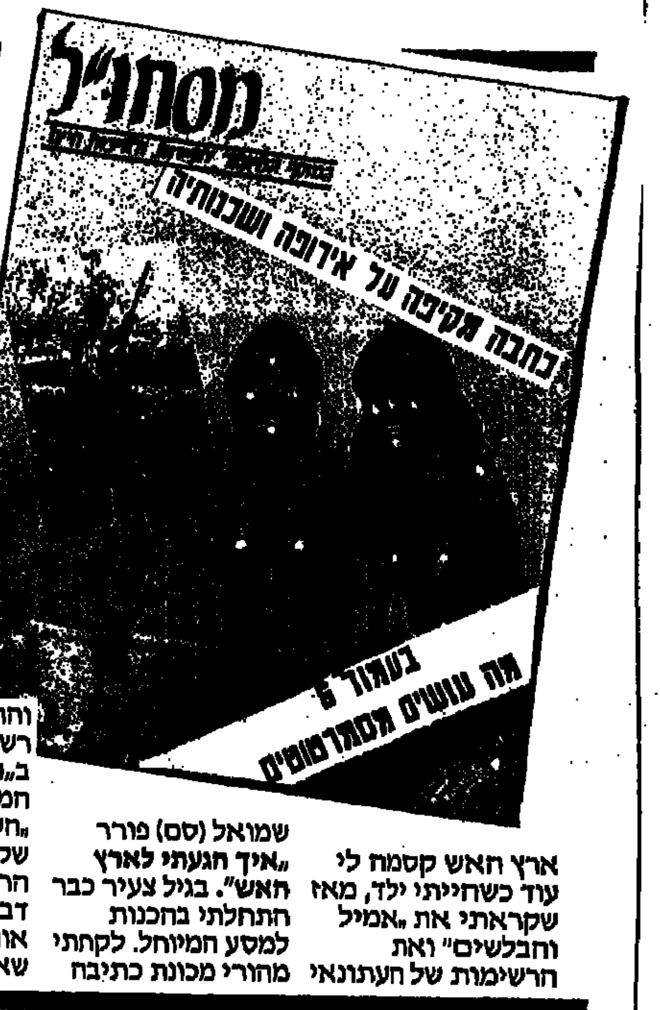

דבר נורא שקרה לי בארץ האש

– מאת יעקב (ג'ק) תייר –

ארץ האש קסמה לי עוד כשהייתי ילד, מאז שקראתי את „אמיל והבלשים" ואת הרשימות של העתונאי שמואל (סס) פורר „איך הגעתי לארץ האש". בגיל צעיר כבר התחלתי בהכנות למסע המיוחל. לקחתי מהורי מכונת כתיבה והתחלתי לפרסם רשימות קצרות ב„הד־הצופה", בטאון המחנות העולים של „השומר הצעיר". בכסף שקיבלתי עבור הרשימות עשיתי שני דברים: א. לא הלוויתי אותו לאף אחד; ב. שאלתי מחבר זוג נעליים גבוהות ושק שינה.

מ„הד־הצופה" פניתי ימינה – ודרך „במחנה" נתמניתי למשרת כתב לענייני צרכנות של „עומת־גחת", מקומון בבעלות „הארץ", בתור כתב לענייני צרכנות. סידרתי לעצמי גם דובון, אמגזית, תרמיל־גב ובמה לירות. טוב, צריך להבין שהייתי בעיתונים רק כתב־זוטר. לאחר שהתעמקתי היטב במפה הצלחתי להתברג לתא כתבי התעופה שליד הנתב"ג ויש בית סוקולוב – ומאז התחלתי לזרום אלי כרטיסי־טיסה לחוצ האי נור, לאיי הגפורים, לארצות המדורה, לארכי־פלאגוס הלהבות ובמובן גם לארץ האש. שם, בארץ האש, קרה לי מקרה נורא שכמעט והסתיים באסון: כשיצאנו, קבוצה של עתונאים מחר הבעירה הגעימית לכיוון הנהר חרושי, התברר לי לתדהמתי שהכרטיס שקיבלתי לא מכסה את חקטע של שני הקימ בין שתי הנקודות האלה. באותו הרגע כל חיי חלפו לנגד עיני כמו סרט בהקרנה לעתונאים – ואז, ממש ברגע האחרון, גיליתי באוטובוס חבר טוב, גם כן עתונאי, שממש בשנייה האחרונה שילם בשבילי והאסון הגדול נמנע.

משאל טלפוני
הארץ הנבחרת

שאלנו את איציק אלבלק, זמרת הבין־לאומי של „אירוויזיון" ירושלים, „לאיזה ארץ הכי אהבת לנסוע השנה?"

אלבלק: קפריסין. ואגב, הבאתי משם מתכון־הצילים מצצה. לקחתי לשם גם את הספר שהכי אהבתי השנה, אבל לא הספקתי לקרוא. אז צלצלו אלי שוב כשתשאלו על הספר שהכי אהבתי בשנה הבאה.

פסח במזרח הרחוק
סיורים מודרכים לשוחרי מסורת

★ 24 יום, כולל סדר פסח, בכולל הונג־קונג.
★ מסאז' תאילנדי מסורתי (והופרש ערולה כדין, עם אפשרות הארכה).
★ שולחן פתוח של פירות־לים עלי־פון. החלכה דהתם (תפירות בהשגחת הבד"ץ).
ללא חשש שביעית.
★ סידורי שמירת מיוחדים: אספקה שוטפת של מצות שמורות, עבודת־יד, לכל ימי החג.
לטיול יצורפו אנשי בטחון

משאל טלפוני
השקעת השנה

שאלנו את איציק אלבלק, שחקנה הבינלאומי של הנימה הלאומית הבימה: מה היתה ההשקעה הטובה שלך השנה?

אלבלק: אני השנה השקעתי רק בחצילים. במתבוני הצילים. למשל לוקחים הצילים חותכים לשתה חלקים לא שווים, משקיעים את הכל בשמן עמוק, מטגנים ואוכלים. ובזמן שמעכלים קוראים את הספר שעליו הצטרך לדבר במשאל הטלפוני הבא.

ד.א.: ומה היה, בכל זאת הספר של השנה?
אלבלק: זה היה ספרה של רות (בישולי עירוני) בטינג'אן: 40,000 דרכים לבשל משאל טלפוני בנושא איך אתה מבין את החציל שלי.

עסק עם אנשים
מנוי עם חודשים

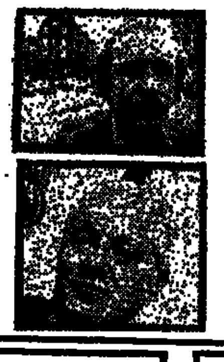

● אבנר בין נתמנה לאחראי על מחלקת הפרנסים בשטיחי „מזרחי". לפני כן שימש שש שנים כמנהל מחלקת השיבושים והשטכנים בקונצרן „קפיץ ובניו". בתוקף תפקידו פירסם במהלך השנים 79/82 40,000 איגשם מודעות ב„עסק עם" ובעתון האם שלו, ככה שתמונה של 2 × 2 ב„עסק עם..." זה ממש הטבה בשבילנו, מבטס, כיון!

● יודי פולני נתמנה לחיות סגן־עוזר מנהל מלון „שחים עשרות מעונות" בירושלים. פולני ניהל בעבר במשך כמה שנים חיי מין בחברה סוערים. בן ניהל באוקטובר 79 את מלון הירוש של המכבסה במלון „מלכת שוחים" אילת. מפרסומיו 52,000 איגשם מודעות ב„עסק עם..." ובמוסף לענייני הורים של „עסק עם..." „לא עסק של אבלים". ככה שגם לו מגיעות כמה מילים חמות ותמונה, לפחות בגודל של התמונה של בין.

הודעה לקוראי „עסק עם..."

סיפור ההצלחה של
חגי בליך ויורי סלנט
שיעמד להתפרסם
ב„עסק עם..."

עבר וירוס במוסף לענייני תיירות וחו"ל מטוחו"ל.

בשבוע הבא ב„עסק עם..."
סיפורה של מניה

סיפורה הבלעדי של הגב' מניה ביאליק על
חיים נחמן ביאליק ואוירה ין
והפרק הראשון: „ביאליק היה צמוד לין"

ממחים להתאבדיות
„תנועת החרות עשתה לעצמה חרא־קירי, אבל בדרכה הגיעה רק עד חצי הדרך"

– מאת כתבנו זאב שיש –

לא נשמע יותר לידים המקלקלות של „המערך", אמרו השבוע חוגים המחים עם המנה הולכה. „המערך" תפש קרמבו מכבר על במה אפיורות אוזוריות שוליות בגרעין 'חרות' ונסה אותן כדי לבנות את 'חרות', שהיא מפלגה חזקה ויעמוד־יתר במסרה הישראלית. להבדיל ממה שמעלנים ב„מערך", אמרו החוגים המחים, „תקים הליכוד לעולם ולא יהיה תופעה חולפת בגוף הפוליטי". כהוכחה לאחרות המחנות התכנסו בימים אלה כל נציגי המחנות הנצים ב„חרות" והחליטו פה־אחד שעל תנועת החרות להתפרק ולהעלם מן המפה הפוליטית – ובלבד שלא לשחק לידים של המערך הנבזה.

„הממשלה לא תטיל מס על רווחי הבורסה — והבורסה לא תטיל מס על הפסדי הממשלה"

פשרה בענין הבורסה:

– מאת כתבנותינו מינה גרין ונורקה יפה –

הצעת הבורסה שהתגלע בשעה שמר פרס נשא להשיל מס על רווחי הבורסה מתחיל לקרום (המשך בעמוד 17)

אלף בית לטף

א: תגיד, מה דעתך על השריר ששימון פרס עשה בענין הבורסה?

ב: כן, הוא באמת עשה שריר בזנב, בשביל לקפל אותו.

יפסקו... המגעים המיניים

– מאת כתבתנו לענינים כאלה, דבורינה מייר –

לאחר שרופאים בריטים וישראלים מצאו שזרע הגבר מכיל חלבונים בסיסיים, ההופכים, בהתפרקם באבר המין של האשה לחמרים מסרטנים, בעקר בשכבות אכלוסיה שבהן הבעל עוסק ב„עבודה לא מקצועית" ובעקר אם הבעל הוא „גבר מתפרפר" („הארץ"), החליט משרד הבריאות לאסור סופית את הזיונים על אכלוסית הגברים בישראל. לנשים יתר להמשיך כרגיל.

גבר בודד
אל תיכנע להן!

מקרי התקיפה התרבו, לאחרונה. גברים מסחרים לצאת מבתיהם. האומנם אין דרך לחילחם בתקיפות האלימות? ★ „גבר עם ביצים" מביא מדריך קצר להתגוננות מפני תוקפות ★

● **איך להתגונן מנושכות הקרסול?**

כדאי להדגיש כי הנשים שנושכות בקרסול אינן מהוות בדרך כלל סכנה של ממש. רובן באות על סיפוקן אך ורק בנשיכת הקרסול ובאכילת הגרב. לכן, אם אתה מותקף על־ידי נושכת קרסול, אל תנסה להפריע לה, הושט לה את הקרסול ותן לה לגמור בשקט. כאמור, הנסיון מוכיח כי רק מעטות מבין נושכות הקרסול לא מסתפקות בנשיכת הקרסול וממשיכות בהוצאת השחורים מהגב.

● **איך להתגבר על מנשקות אוזן?**

עם ביצוע התקיפה אל תאבד את עשתונותיך, לפות בידך האחת את הלשון של התוקפת ובשנייה חבק את החלק התחתון של הברך, ליד הקולית, כ־12.5 ס"מ מתחת לברך, בנקודה הכואבת ביותר. באצבע הפנויה דגדג לתוקפת את ההיפופיזה שליד השקף הימני – ובמצב זה גרור אותה עד לתחנת המשטרה הקרובה למקום האירוע.

● **איך להתגונן מפני תקיפה פוליגאמית?**

„תקיפה פוליגאמית" היא התקיפה המסובכת ביותר. זוהי תקיפה אלימה, המבוצעת על־ידי יותר משלוש נשים (למשל חמש).

הדרך הבדוקה להתגבר על התוקפנות היא לא להראות סימני פחד או התנגדות. בתחילת התקיפה העמד פנים, או כל דבר אחר, כאילו אתה נוטה להסכים. גם לאחר שהתוקפת הראשונה ביצעה את זממה, המשך בהעמדת הפנים והשתדל להראות כאילו אתה משתף פעולה. שיתוף הפעולה, לכאורה, והעמדת הפנים המעושה, צריכים להימשך במשך כל התקיפה. בשעה שהתוקפת האחרונה גומרת, השתדל להתעלות על עצמך והראה לחן שאתה נהנה – ואז רק אז הכה בחן את מכת המחץ המסיימת: אל תצלצל אליהן למחרת!

כושר
למה לא ביחד?

הוא והיא. הוא עושה את תרגילי הכושר שלו מחוץ לבית, בעיקר בבורסה. היא מקפידה לשמור על גיזרה ורצה כל יום מחנות לחנות. והשאלה היא: למה לא לעשות את תרגילי הכושר יחד, בבית?

„גבר עם ביצים" מביא לכם תרגיל לדוגמא, לביצוע בצוותא. נסו ותיהנו. ואחרי התרגיל אפשר יהיה להחליף חוויות באמצעות עורכי הדין.

● **תרגיל שתי המזוודות:**

אחד מבני הזוג (הגבר) יושב על כורסה ומראה בשרירי האצבע לבן הזוג השני (האשה) על שתי מזוודות משומשות (א). האשה מפשקת את המזוודות וממלאה אותן בסמרטוטים שלה (ב). הגבר עומד מאחוריה באשר ידיו על מותניו (ג). האשה מרימה את המזוודות המלאות (ד). ואחר כך, לפי סימן של הגבר, היא מרימה רגל אחת ואחריה את כל השאר. הגבר פותח את הדלת ומקרב בתנועה מהירה ביותר את החלק הנמוך ביותר של נעל ההתעמלות שלו לאיזור האחורי של מכנסי ההתעמלות של בת הזוג (ה). הגבר סוגר אחריה את הדלת ורץ לטלפון הסמוך ומחייג (ו). התרגיל נועד לפתח אצל האשה את שרירי האינטלגינציה, הקיבורת והלשון – ואצל הגבר את שרירי האגו והסוליות.

(שודר בטלוויזיה בתוכנית בין המזוודות)

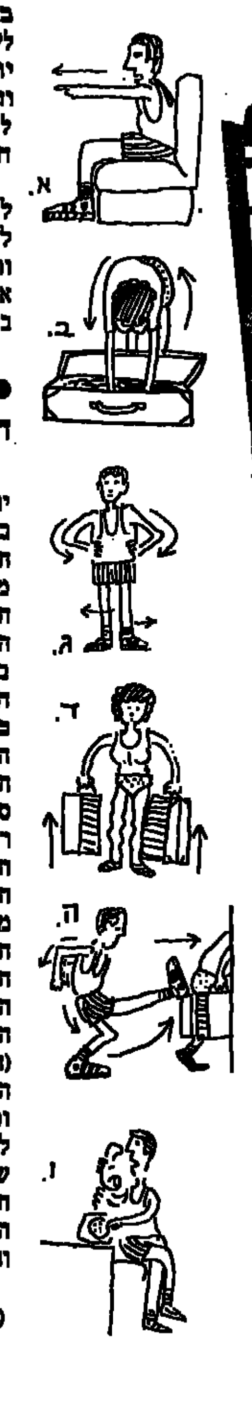

משאל טלפוני
האשה הסקסית

המצולצל הפעם הוא איציק אלבלק, שוערה הבין־לאומי של „אליצוג" נתניה.

– איציק, מי לדעתך היתה האשה הסקסית בשנה החולפת?

אלבלק: טוב שצלצלתם. רציתי באמת להמליץ על הספר של החודש. לדעתי זה הספר „בן שבט חנב..."

ד.א.: איציק, השאלה היתה מי היא האשה הסקסית.

אלבלק: אה, יופי שאתם שואלים. לוקחים חציל בינוני, שורפים אותו על אש קטנה ומשתי...

ד.א.: דחיל ראבאק, אלבלאק: האשה הסקסית זה לא מתבון. הפעם השאלה היא מי היא האשה הסקסית של השנה?

אלבלק: אם זה דווקא מה שאתם מתעקשים לשאול, אז כדאי שתשאלו את המזרחן יהורכב אשפטי. השבוע סיכמנו שאני אענה בחצילים והוא בסקס.

(שודר בצלו גת"ל)

דבר — מערכת "דבר" ומרכז "הפועל"

בחירת ספורטאית השנה – 1985

מערכת הספורט של "דבר", בשיתוף ועדה ציבורית מקצועית, תתכנס בסוף חודש אפריל 1986 כדי לבחור את הספורטאית המצטיינת של שנת 1985 ב־15 מקצועות ספורט ואת "הספורטאית המצטיינת" בכל הענפים באותה שנה. תקופת הפעילות עליה חלה הבחירה של הספורטאית היא: 1.1.85 – 31.12.85.

המבצע מאורגן זו הפעם החמישית והפך למסורת. הוא מאורגן על־ידי מערכת "דבר" ומרכז "הפועל" ומטרתו לתת ביטוי יתר לפעילותן של הנשים בספורט הישראלי.

הבחירה מהווה מעין הוקרה לנשים העוסקות בספורט, הן בגילאי הנעורים והן בהיותן עקרות־בית מטופלות במשפחה ובילדים, ובכל זאת מוצאות זמן לעסוק בענף ספורט כלשהו וגם להצטיין בו.

הספורטאיות המצטיינות ייבחרו במשותף על־ידי הקוראים ועל־ידי ועדה ציבורית־מקצועית, אשר תתחשב בעת הבחירה הסופית של המועמדת בקריטריונים נוספים על אלה שינחו את הקוראים בבחירתם.

הוועדה הציבורית־מקצועית תבחר במאמנת מצטיינת – לה יוענק התואר: המאמנת הטובה ביותר לשנת 1985.

חברי הוועדה המקצועית – ציבורית הם: סגנית שר הבריאות ח"כ **שושנה ארבלי־אלמוזלינו, צפורה צור, שלומית טור־ניר, שושנה ריבנר־פיאלקוב, זמירה ברן, שמשון בובר, עמי שלף** עורך מדור הספורט של "דבר" **אהרן להב.**

טקס חלוקת הפרסים לספורטאית השנה 1985, לספורטאיות המצטיינות בכל אחד מ־15 המקצועות ולמאמנת המצטיינת יתקיים בשבת 10 במאי בסחנה. הודעה מפורטת תתפרסם סמוך למועד האירוע.

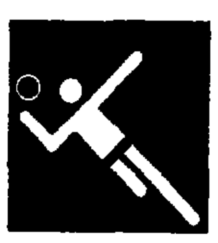

כדוריד
18. קלאודיה נרוזובסקי
19. סמדר סניור
20. רחל ברכה

רובה
39. גילה זהה
40. אורלי אלון
41. איריס פישלר

כדורסל
21. לימור מזרחי
22. טלי בידקן
23. זיוה רון

אקדח
42. חיה קירשנר
43. בטי טחנאי
44. רווחה קריותי

כדורעף
24. נאוה טלמון
25. אנת הרשקו
26. הילה שפריר

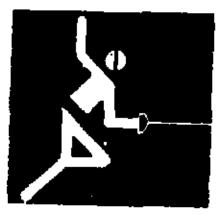

סיוף
45. לידיה החזאל
46. לילך פריסקי
47. שרונה קורקוס

התעמלות מכשירים
27. טלי סירק
28. רויטל שרון
29. בראאוד פנטין

אתלטיקה
48. דליה נבות
49. אורית קולודני
50. סימל נתן

התעמלות אמנותית
30. שלומית מלדשטיין
31. עינת ארנון
32. ליאת חטובקין

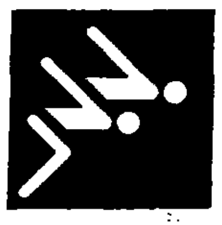

שחיה
51. הדר קליינמן
52. איריס קומן
53. זוהר לבנברג

ג'ודו
33. יעל ארד
34. פרטוואה סוסנובסקי
35. רות מגן

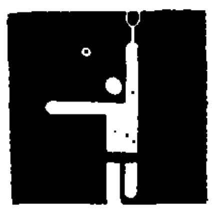

טניס
54. אילנה ברנר
55. דליה קורייט
56. שגית דורון

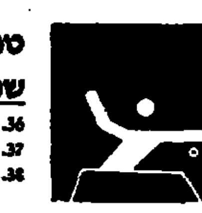

טניס־שולחן
36. איריס כרמי
37. עינת קורטיש
38. שרית חזה

ספורט נכים
57. רות מסט
58. גאולה סירי
59. רנה אשכנזי

בדמינטון
60. ברוריה סריה
61. נטע פורטנוי
62. סיגלית מוזס

גזור ושלח

אני מציע/ה בזה את הספורטאיות הבאות כמועמדות ל"ספורטאיות המצטיינות לשנת 1985" בענפים השונים ו"ספורטאית שנת 1985 המצטיינת".

מילאת שאלון, שים אותו במעטפה, בדיל ושלח מיד למערכת "דבר" ת.ד. 199 תל־אביב עבור "ספורטאית השנה". על השאלונים להגיע למערכת "דבר" עד 15 באפריל 1986.

כדוריד מס'___
כדורסל מס'___
כדורעף מס'___
התעמלות מכשירים מס'___
התעמלות אמנותית מס'___
ג'ודו מס'___
טניס־שולחן מס'___
קליעה־רובה מס'___
קליעה־אקדח מס'___
סיוף מס'___
אתלטיקה מס'___
שחיה מס'___
טניס מס'___
ספורט נכים מס'___
בדמינטון מס'___

לתואר ספורטאית השנה המצטיינת לשנת 1985 ראויה מס'___

שם ומשפחה..........................
כתובת..........................
מס' ת.ז...........................

בחירת ספורטאית השנה ומאמנת השנה — בחסות "הסנה" חברה לביטוח

הסנה — חברה ישראלית לביטוח בע"מ

דייגו מרידנה בפאריס. כוכבה של נבחרת ארגנטינה, שיוליך הערב את חבריו במשחק המסקרן נגד צרפת במהלך אימון על המגרש מכוסה השלג.

הערב חווית כדורסל בערד הפועל ת"א – חולון על מקום 3

מאת משה כהן

באווירת סוף עונה יערך הערב בערד משחק הגומלין בין קבוצות הפועל ת"א והפועל חולון על המקום ה־3.

חוסר העניין שמגלים במשחק חובבי הכדורסל הניע את מנהלי הפועל ת"א לקיים את המשחק בערד, שם צפויה להם הכנסה של 4000 דולאר, בעקבות קנית הכרטיסים ע"י איש עסקים מקומי.

נראה שאולם הספורט בערד יתמלא עד אפס מקום, שכן לראשונה מזה שנים ישחקו שם שתי קבוצות מצמרת הכדורסל.

במפגש הראשון בשבוע שעבר הפגינו השחקנים אדישות מוחלטת הם ביססו את משחקם על התקפה, תוך הזנחת ההגנה.

גם מאמני הקבוצות לא התייחסו בכובד־ראש למשחק. הם לא דירבנו את שחקניהם והרבו בחילופים.

החולונים לא התקשו להביס את יריביהם בתוצאה 92:112.

הערב צפוי לחובבי הכדורסל בערד משחק יותר שקול שכן לארזי מרטר חבריהם ישאפו לסיים את העונה הכושלת מבחינתם עם טעם טוב בפה.

גם ויליאמס יעקובי וצימרמן, שכנראה לא ימשיכו לשחק בקבוצה בעונה הבאה, ישתדלו לסיים את העונה בצורה מכובדת.

לחולונים יהווה המשחק מבחן אחרון לפני הופעתם בגמר גביע המדינה מול מכבי ת"א (ב־7 באפריל).

אם ה"אדומים" ינצחו יערך משחק שלישי בין הקבוצות ביום א' בחולון.

בהפסקת המשחק תערך תחרות קליעה לסל מרחוק בין השחקנים.

לזוכה יוענק פרס כספי בסך 100 דולאר. עד המשחק ישהו השחקנים במרחצאות [illegible].

מאחורי הרשת

[illegible]

10 נבחרות מתחממות הערב באירופה לקראת מקסיקו 86

מאת ג. שרון

10 מבין 24 הנבחרות שיטלו חלק בטורניר גמר הגביע העולמי במקסיקו "יתחממו" הערב במשחקי מבחן שיערכו באירופה.

המשחק המסקרן מבין שישה המשחקים שנועדו להערב יהיה בפאריס שם תארח נבחרת צרפת את אלופת 1978 ארגנטינה.

אבל לחובבי הכדורגל שציפו למפגש הגדולים מישל פלטיני ודייגו ארמנדו מארדונה נכונה אכזבה. פלטיני נפגע בתחילת השבוע במדי יובנטוס ולא ישחק מחר. האם לא די בכך יעדרו מההרכב בגלל פציעה גם הקשר אלן ג'ירס [illegible].

עוד יעדר מההרכב שחקנה של פ.ס. ברוז' ז'אן פייר פאפן שלא שוחרר ע"י מועדונו.

מנגד תתייצב ארגנטינה למשחקה הראשון באירופה בהרכב כמעט מלא רק הבלם דניאל פאסרלה לא הצליח להשתחרר ממועדונו האיטלקי. חברו דייגו מארדונה הגיע לצרפת ויוליך את הנבחרת הארגנטינית מול אחת המועמדות לזכיה בגביע העולמי.

מאמני שתי הנבחרות מסרו לפרסום את ההרכבים המשוערים. צרפת תפתח עם יואל באטס; ויליאם אייאש, בטיסטון, בוסיס, אמורוס; פרננדז, טיגאנה, ורקרוז; [illegible].

ארגנטינה תופיע עם: פומפידו; קלאוסן, [illegible], גארה; [illegible]; בטיסטה, בורוצ'אגה, מארדונה; [illegible] ולדנו.

בטביליסי, בירת גרוזיה יערך מפגש מרתק נוסף. נבחרת בריה"מ תארח את אנגליה.

האנגלים יופיעו בהרכב חסר בשל פציעת חלק מכוכביה. כך יעדר הקשר בריאן רובסון והמרכזי גרי ליניקר שהוכתר השבוע ככדורגלן השנה באנגליה ע"י חבריו השחקנים.

גם שתי נציגות האי הבריטי האחרות שיופיעו במקסיקו יהיו הערב בפעולות. בבלפסט תארח צפון־אירלנד את נבחרתה החזקה של דנמרק שתופיע למשחק עם כמה מכוכביה המופיעים מחוץ לגבולות ארצם. בין היתר יופיע בהרכב קרוב לחזאי אולסן, מולבי, לאודרופ ואלקייר לארסן.

בצפון־אירלנד ירשום השוער הוותיק פט ג'נינגס את הופעתו ה־114 במדי נבחרתו ובכך ישווה את שיא ההופעות הבין־לאומיות.

בגלזגו יחגוג קני דלגליש הופעתו ה־100 במדי נבחרת סקוטלנד שעה שזו תארח את נבחרת רומניה (שלא תהיה במקסיקו).

הסקוטים יופיעו בהרכב החזק כולל המבקיע המצטיין של ווסטהאם פרנק מקאבוי. מאידך יעדר ככל הנראה השוער ג'ים לייטון שנפגע במהלך האימונים. את מקומו יתפוס אלן ראף הוותיק.

בקאדיז מפגש מרתק בין נבחרות ספרד ווילס. השתיים זכו להצלחות במשחקי המבחן האחרונים שלהם ומעניין יהיה לעמוד על יכולתן ערב טורניר מקסיקו.

אלופת העולם, איטליה, שנחלה אכזבות רבות במשחקיה האחרונים תארח באבדינה את אוסטריה. למאמן איטליה אנזו בירזוט תהיה זו הזדמנות כמעט אחרונה לבחון את שחקניו בעיקר בשעה שכמה מכוכביו פצועים והוא חייב למצוא להם ממלאי מקום מתאימים.

הרכבה הצפוי של איטליה: טאצקוני (גאלי); שיראה, נלה, וירשווד, קאבריני; באגני, די־נגארו, אקלוטי; רוסי, אלטובלי, ויאלי.

את האוסטרים שלא העפילו למקסיקו יוליך הוותיק ברונו פצי אחד מהשרידים האחרונים של נבחרתו ששיחקה בארגנטינה 1978 ובספרד 1982.

כדורגלני [illegible] הפתיעו בנצחון מרשים על בית"ר [illegible] — 2:3

[illegible]

בקשה לאסור חלוקת הפרס הראשון בטוטו

בקשה לאסור על המועצה להסדר ההימורים בספורט (ה"טוטו") לחלק את הפרס הראשון בספורטוטו בעד 13 ניחושים במשחקי השבת האחרונה, הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

הבקשה הוגשה במעמד צד אחד ע"י פליקס חיון ומוטי פלח מהרצליה, הטוענים כי ניחשו את המשחקים ומגיע להם להתחלק בפרס הראשון. הבקשה תידון הבוקר בפני השופט שאול אלוני.

בבקשה שהוגשה ע"י עו"ד אבי נאמן מסופר, כי לקראת משחקי השבת שעברה מילאו המבקשים טופס בסכום של 13,824 שקל חדש. משפורסמו התוצאות התברר, כי הם ניחשו נכונה את כל המשחקים, למעט המשחק של בית"ר רמלה נגד הפועל יהוד – משחק מס. 11 בטופס ה"טוטו". במשחק זה ניצחה קבוצת הפועל יהוד, נאמר בבקשה, בנוסף שלגבי כשירותו קיימים חשדות כבדים של הטיית תוצאת המשחק והמספר שחקנים אף הוזמנו לחקירה בנדון. "אילו היתה בית"ר רמלה מנצחת – נאמר בבקשה – כפי שנרשם ע"י המבקשים וכפי שחייב ההגיון, היו המבקשים זוכים ב־13 ניחושים ובפרס הראשון".

הם פנו להנהלת ה"ספורטוטו" לעכב את חלוקת הפרס הראשון, בטענה שאם יחולק הפרס וייתכן לאחר מכן שהמשחק אמנם "נמכר" למהמרי טוטו – יימצאו הרמאים מקבלים פרס על מעשיהם ולא ניתן יהיה אז להחזיר את המצב לקדמותו. במועצה להסדר ההימורים השיבו להם, כי לא יעכבו את חלוקת הפרס אלא אם יקבלו צו מתאים מבית משפט.

לפיכך פנו השניים לבית המשפט, שכאמור ידון היום בסוגיה לפני שיחולקו כספי הפרס.

לורימר שיחק עם עסקני הפועל חיפה נגד העיריה 3:3

[illegible]

המבורג רוצה את שוסטר בחזרה

מועדון הכדורגל המבורג, מנסה להחזיר את הקשר הבין־לאומי ברנד שוסטר למערב־גרמניה. על כך מסר נשיא המועדון, וולפגנג קליין.

בשבוע שעבר יצא לברצלונה מנהל המבורג, גינטר נצר, ושוחח על כך עם נשיא ברצלונה, חוזה לואיס נונץ, הדורש בעד הקשר המחונן סכום של 1.3 מיליון דולר.

שוסטר מסר להנהלת ברצלונה שהוא רוצה לעזוב אותה בתום העונה הנוכחית, למרות שחוזהו עמה ישוב ביוני 1987.

שוסטר חזר להרכב ברצלונה במשחק התיקו עם גיחון, לאחר שנעדר מאז ה־19 בינואר.

וייבודינה – הכוכב האדום 1:4

קבוצת הכוכב האדום בלגרד נחלה תבוסה במחזור ה־21 בליגה היוגוסלאבית בכדורגל, ע"י וויבודינה 4:1, ומפגרת בשתי נקודות אחרי פרטיזן בראש הטבלה (31) שניצחה את ואדראר 2:1. דינאמו זאגרב והיידוק ספליט, נפרדו בתיקו 1:1.

רובסון חוזר בשבת?

בראיין רובסון, קפטן מנצ'סטר־יונייטד ונבחרת אנגליה, עשוי לחזור בשבת לפעילות נגד בירמינגהאם, לאחר היעדרות של שלושה שבועות עקב פציעה בכתפו. רון אטקינסון, מנהלו של היונייטד אמר, כי בראיין נראה טוב. בבדיקה הרפואית הובהר, כי טרם החלים מן הפציעה בכתפו אבל הוא מוכן לפעולה. הוא כבר היה כשיר להופיע בשבת האחרונה נגד מנצ'סטר־סיטי, אולם הוחלט לאפשר לו לנוח עוד שבוע.

תיקו למ.ט.ק בהונגריה

מ.ט.ק סיימה בתיקו 1:1 עם פץ' במחזור ה־23 בליגה ההונגרית. בראש הטבלה צועדת הונבד בודאפשט (35), שסיימה בתיקו אפס עם טטבאניה. אחריה בדירוג פץ' עם 30 נקודות, לפני ראבה אטו (28), שגברה על צ'פל 3:1.

ניושאטל בראש בשוייץ

בשוייץ מוליכה קבוצת ניושאטל, שניצחה את וטינגן 2:0 במחזור ה־18 בליגה. לניושאטל 28 נקודות, לפני גרסהופרס (25), שגברה על לוזאן 1:0, ולפני לוצרן (23) שסיימה בתיקו 2:2 עם ברנשן.

מתאגרפי ישראל לתחרות הפרס הגדול בגרמניה

נבחרת האיגרוף של ישראל יצאה למערב־גרמניה שם תשתתף בתחרויות הפרס הגדול.

בנבחרת שלושה מתאגרפים הנמנים על מועדוני כפשת הזהב. ועדת האיגרוף העדיפה לשגר לאליפות זו מתאגרפים במשקלים הקלים בעלי סיכוי טוב יותר להצלחה.

המתאגרפים הם: יהודה ברחיים (עד 48 ק"ג) יונה אוסקאר (עד 51 ק"ג) ויעקב שמואל (עד 54).

החלה תחרות הטניס הקבוצתית לערים ביפו

אליפות ראשונה מסוגה בטניס, לערים החלה אתמול במרכז הטניס ביפו. באליפות נוטלות חלק, נוסף לטניסאים הישראלים, גם שלוש נבחרות ממערב־גרמניה.

התחרויות הן לנוער עד גיל 18.

התוצאות: בנים – ערד 3:0 ת"א ב' – בת־ים ב' 2:1; חיפה – ישר 2:1 ת"א א' – ירושלים 3:0 קרית־שמונה – [illegible] – רחובות – המבורג 3:0 ת"א ב' – [illegible] 3:0.

רכוש ספר ספרית דבר

ראשל"צ – פ"ת במחזור ה־21 בכדוריד

מאת יצחק פרי

המחזור ה־21 בליגה הלאומית בכדוריד יפגיש הערב את האלופה, מכבי ראשל"צ והפועל פ"ת במשחק בעל [illegible].

הדולקת אחריה הפועל ר"ג תהנה מיריב קל בדמותה של מוצרת הטבלה מכבי קרית־מוצקין.

יתר המשחקים: מכבי רחובות – מכבי נתניה; מכבי פ"ת – הפועל ראשל"צ; הפועל נחשונים – מכבי ארדיכי אליצור הרצליה – הפועל רחובות.

עירק – איחוד הנסיכויות 2:2

נבחרות הכדורגל של עירק ואיחוד הנסיכויות הערביות סיימו בתיקו 2:2 במסגרת טורניר גביע המפרץ הנערך בבחריין. כווית צועדת בראש עם שתי נקודות, כמו לקטאר ולעירק, עם משחק עודף.

שחקן מבית־שמש נאשם בתקיפת שופט כדורגל

כדורגלן של קבוצת בית"ר בית־שמש נאשם בתקיפת שופט כדורגל, במשחק שהתקיים ב־11 בינואר השנה באיצטדיון האוניברסיטה בגבעת רם בין מכבי מעוז צפון לבין בית"ר ירושלים.

בכתב אישום שהוגש לבית משפט השלום בירושלים, מתוארת התביעה את פרטי התקרית כדלקמן: במהלך המשחק פסק השופט אברהם דיאב בעיטת 11 מטר לזכות קבוצת בית"ר בית שמש. בתגובה על כך אמר הנאשם, שחקן הקבוצה נגריה צברי, "שופט בן זונה".

השופט שמע את דברי הגדפים והחליט להרחיקו מן המשחק. בתגובה בעט בו הנאשם בגבו. השופט הורה להפסיק את המשחק ואז בעט בו צברי באשכיו ובחזהו. הוא הנאשם בהעלבה במקום ציבורי ובתקיפה.

התביעה טוענת, כי שחקן אחר של הקבוצה, אלברט ליברוס, אמר לשופט בעקבות התקרית, שאם יתלונן על כך, הוא "ישפוך לו ולבני משפחתו את העיניים וישים אותם בכוס". שחקן זה נאשם באיומים. (ע)

חתום על "דבר" היום ותהיה מעודכן בכל יום.

צסק"א – זלג'יריס 64:71 בגמר סל הסובייטי

צסק"א מוסקווה גברה על זלג'יריס קובנה במסגרת הגמר של הסובייטי 64:71 וכפתה עליה משחק הכרעה שלישי.

במשחק הראשון בקובנה ניצחו סטובנים והבריו 62:69.

גיבור ניצחונה של צסק"א היה הוותיק אנטולי מישקין שעלה מן הספסל והיה השחקן המצטיין במגרש.

המשחק השלישי יערך במוסקווה.

צ'רנומורץ בראש בברית המועצות

קבוצת צ'רנומורץ אודסה מוליכה בבה"מ בתום המחזור הרביעי, כשלה שש נקודות. דינאמו טביליסי עם אותו מספר נקודות במקום השני, גברה על טורפדו מוסקבה 2:0. (ע)

מרכז "הפועל" — המרכז לחינוך ולספורט ימי - קיסריה, קבוץ שדות־ים - מ. א. חוף הכרמל — ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

הנחת אבן הפינה

בית עמנואל גיל

במרכז לחינוך ולספורט ימי קיסריה

הטכס יתקיים במלאת שלוש שנים לפטירתו של **עמנואל גיל** ז"ל, יום חמישי 27 במרץ 1986 בהשתתפות **ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות.

התכנסות במועדון בשעה 15.30 **התחלת הטכס בשעה 16.00**

אוטובוס מיוחד יוצא ממגרש החניה בהיכל התרבות בשעה 14.00.

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

פורים שפילברג

מאת אמיר רותם

הכל פוליטיקה. איגוד במאי הקולנוע בארה"ב שמע שסטיבן שפילברג לא מועמד לפרס הבמאי על סרטו ה"רציני" הראשון וזיכה אותו לאחרונה בפרס מטעמו. שמעו באקדמיה ופעלו מיד. "הצבע ארגמן", שהיה מועמד ל־11 פרסי אוסקר לא זכה אף לא בפרס אחד! הסרט שגרף את מירב הפרסים השנה הוא העיבוד הקולנועי לסיפור חייה של הסופרת הדנית איזק דינסן "זכרונות מאפריקה" – שבעה פרסים בסך הכל. הסרט, המוקרן בימים אלה בישראל, מספר על שנות שהותה של הסופרת (בגילומה של מריל סטריפ) באפריקה, פעילותה הפילנטרופית, החקלאית ואהבותיה (בגילומו של רוברט רדפורד), זכה בפרס הסרט הטוב. במאי הסרט, סידני פולאק, זכה לראשונה בקאריירה הארוכה שלו, בפרס הבמאי. זהו סרטו ה־14 של פולאק. קודמיו היו הצלחות קופתיות מרשימות בדרך כלל. נזכיר את "הם יורים גם בסוסים", "ג'רמיה ג'ונסון", "הפרש החשמלי" ו"טוטסי". "לא הייתי יכול להוציא סרט זה אל הפועל אלמלא מריל סטריפ. היא מדהימה,

ג'רלדין פייג'

מבחינה אישית, מקצועית, מכל הבחינות", אמר פולאק. סטריפ היתה מועמדת לפרס השחקנית – אך לא זכתה.

לאחר שבעה ביקורים מורטי עצבים במרכז המוסיקה מהם חזרה בידיים ריקות, נקראה הפעם ג'רלדין פייג' לבמה לקבל לידיה את פרס השחקנית הטובה עבור משחקה בסרט "המסע לבאונטיפול". פייג' מגלמת את האם הקשישה השואפת לחזור אל מחוזות ילדותה בעיירה באונטיפול. כשנשאלה השחקנית בת ה־61 באם

ויליאם הארט

סידני פולאק

האמינה שתזכה אי פעם בפרס הנכסף, ענתה מיד: "חשבתי שאזכה בכל פעם מחדש. הייתי נפלאה, אני המעריצה הגדולה ביותר שלי."

פרס השחקן הטוב נפל לידיו של ויליאם הארט, זאת עבור גילומו של ההומוסכסואל הזבב קולנוע ההוזה סרטי קולנוע נאציים בתא כלא בו הוא כלוא יחד עם מהפכן פוליטי, בסרט, "נשיקת אשת העכביש", שביים בידי הבמאי הברזילאי הקטור בבנקו והיה מועמד לפרס הסרט הטוב. הארט (35) התגלה בסרט "מצבים משתנים", כונה "ג'ראר דפרדייה האמריקאי" והמשיך בתפקידים ראשיים בסרטים "כחום הגוף", "גורקי פארק", "החברים של אלכס". הבחירה של חברי האקדמיה הקשישים בשחקן המגלם דמות של סטריאוטיפ של "מלכה" הומוסכסואלית, נחשבת למפתיעה בליבראליות שלה.

בקטגוריית שחקני המשנה לא נפלו הפתעות מרעישות. זכייתו של דון אמיצ'י בן ה־68 בפרס, לראשונה בקאריירה הארוכה שלו, היא צעד אופייני מאוד לאנשי האקדמיה. אמיצ'י

רשימה מלאה של זוכי האוסקר לשנת 1985

פרס הסרט הטוב: זכרונות מאפריקה
השחקן הטוב: ויליאם הארט
השחקנית הטובה: ג'רלדין פייג'
שחקן המשנה: דון אמיצ'י
שחקנית המשנה: אנג'ליקה יוסטון
פרס הבמאי: סידני פולאק
הסרט הזר: הסיפור האמיתי
התסריט המקורי: העד
התסריט המעובד: זכרונות מאפריקה
שיר מקורי: ליונל ריצ'י
פסקול מוסיקלי: ג'ון בארי
עריכה: העד
אפקטים חזותיים: קוקון
עיצוב תלבושות: ראן
איפור: מסכה
פסקול: זכרונות מאפריקה
עיצוב אמנותי: זכרונות מאפריקה
צילום: זכרונות מאפריקה
פרסי כבוד: פול ניומן ואלכס נורת'

השתתף בסרט חביב ולא חשוב בשם "קוקון", שביים רון האוורד ובו. היה אחד מחבורת קשישים המגלים את נעוריהם מחדש בעזרת מפגש מהסוג השלישי. אמיצ'י מופיע בסרטים מאז 1936. אנג'ליקה יוסטון, בתו של הבמאי ג'ון יוסטון, שהיה מועמד השנה לפרס הבמאי, זכתה בפרס על משחקה בסרט שביים אביה "הכבוד של פריצי", מול בן זוגה בחיים, ג'ק ניקולסן (שהיה מועמד אף הוא ולא זכה). אילו יוסטון הקשיש היה זוכה, היה בכך סיום מעגל, שכן האוסקר הראשון בו זכה, היה עבור סרט שזיכה גם את שחקן המשנה בסרט בפרס. היה זה אביו וולטר יוסטון.

כצפוי, היה זה "הסיפור האמיתי" (או יותר נכון "הסיפור הרישמי") מארגנטינה, שזכה בפרס הסרט הזר. זהו הסרט הלטינאמריקאי הראשון הזוכה בפרס. מלודרמה הבנויה על פי מיטב המסורת של הוליווד ומספרת על מסע גילוי של מורה מפרבר בורגני של בואנוס איירס.

סרטו של אקירה קורוסאווה, "ראן", שלא היה מועמד לפרס הסרט בשל הלמאות של מפיקי הסרט, זכה לבסוף רק בפרס על התלבושות.

השיר הזוכה הוא שירו של ליונל ריצ'י "אמרי את אמרי אני" מהסרט "לילות לבנים".

פרסי הכבוד ניתנו השנה לשניים. פול ניומן ואלכס נורת'. פרסי הכבוד הם עוד צער הרטה של חברי האקדמיה על ששכחו לעטר את גיבורי התרבות בפרסים בתקופת השיא שלהם. כך מגיע ניומן, בגיל 61, לפרס לאחר שהיה מועמד שש פעמים בעבר מבלי לזכות. ניומן הודה על הזכייה טלפונית, מאתר הצילומים של סרטו הבא. אלכס נורת', הוא מוסיקאי ותיק (75) שהיה אחראי על המוסיקה בעשרות סרטים ביניהם "חשמלית ושמה תשוקה", "מי מפחד מוירג'יניה וולף", "קליאופטרה" ועוד. נורת' היה מועמד לאוסקר 15 פעמים בעבר. הוא לא זכה מעולם.

השנים חולפות אך **ג'יין פונדה** נותרה כשהיתה. הגברת פונדה פתחה את השידור הטלוויזיוני הישיר של טקס חלוקת פרסי האוסקר בהצדעת "L" לאות הזדהות עם שלטונה של קורי אקינו בפיליפינים. עשרות מאוהדי סרטו של סטיבן שפילברג "הצבע ארגמן" הפגינו מחוץ לאולם תוך שהם מחזיקים שלטים התומכים בסרט שנושל מכל 11 המועמדויות שלו. כפי שקורה מאז שהסרט עלה על המסכים, הפגינה מולם גם קבוצה מטעם המערך נגד השמצת השחורים, שהביעה את מורת רוחה מהצגתם של גברים שחורים כ"ברוטליים" ו"פראים" ונשים שחורות כ"חופשיות".

בכל זאת, מועמד ישראלי

הפתעה. גם לנו יש נציג באוסקר השנה. בשנה שעברה החזקנו אצבעות לשווא לאורי ברבש ולסרטו "מאחורי הסורגים", שהיה מועמד בקטגוריית הסרט הזר. השנה התבשרנו על נציגות ישראלית בקטגוריית סרט הסטודנטים הטוב לשנת 1985. קטגוריה זו פתוחה לכל בתי הספר לקולנוע בעולם, והפרסים מחולקים בנפרד מהפרסים שחולקו אור ליום אתמול. הנציג הישראלי הוא סרטו של **אריק קפלון, "סולו לטובה"**. הסרט נבחר להיות בין חמשת המועמדים הסופיים מבין כ־600 סרטים שנשלחו לתחרות השנה. קפלון עצמו נשמע מופתע מעט, מבולבל עוד יותר, שכן אין לו פרטים כלשהם לגבי משמעות המועמדות. ידוע לו רק שזכיה בפרס פירושה הזמנה לסיור עם הסרט בבתי הספר לקולנוע ברחבי ארה"ב וכמובן הוקרה בין־לאומית. הסרט כבר הוקרן באירופה ונרכש להקרנה על ידי ערוץ ארבע הבריטי.

הפילהרמונית של מהטה

"שנת ה־50", סרט תעודי המנציח את הרגעים הגדולים של הפילהרמונית, יוקרן הערב במסיבת יום ההולדת שעורכת עיריית ת"א לזובין מהטה. לאן נעלם ברנשטיין?

מאת ישראל דליות

הערב, לאחר ביצוע הרקוויאם של ורדי ב"היכל התרבות", עתיד זובין מהטה לבוא למוזיאון ת"א לצפות, עם אורחים ומוזמנים, בהקרנת הבכורה העולמית של סרט תעודי חדש, בחגיגת יום ההולדת לכבודו, מטעם ראש העיר שלמה להט. הסרט, שנועד לטלוויזיה ולהפצה בקסטת־וידאו מוקדש למהטה ביום הולדתו ה־50 ולפילהרמונית במלאות 50 שנה להיווסדה. כתבו את התסריט, ערכו וביימו – דן שילון וצבי גורן מחברת ההפקות "רשת". הקריין המספר – אירב קפלן. הסרט בנוי בדינאמיות ובמקצועיות עם איזון טוב בשילוב קטעי המוסיקה. מהטה מוצג לכל אורכו של הסרט כ"כוכב עליון", באמצעותו נכיר את התזמורת ונגניה. קטעים מצויינים ורגעים בלתי נשכחים: מהטה, נרגש עד דמעות, לשמע הבשורה שהוצע לו מינוי כמנצח לכל החיים (בעקבות שערוריית ואגנר), מהלם והתרגשות כמעט ואיבד את כח הדיבור; צילומי ההתפרעות והויכוחים הצעקניים, התרחשות ישראלית אופיינית, בעת הנסיון לבצע לראשונה את המבוא ל"טריסטאן ואיזולדה" מאת ואגנר. אירוע שעורר הדים בעולם. מהטה מגלה שהוא יודע שבעתיד ינגנו בארץ את ואגנר המהפכן הגדול של אמצע המאה שעברה; הדרכה חיה וידידותית של סולנים צעירים (כולל הופעה עם הכנרת הצעירה שירה רבין); קורס למנצחים צעירים; צילומים נדירים של ארתור רובינשטיין ז"ל, ידידה הנאמן של התזמורת, כשהוא מנצח בפעם היחידה על הפילהרמונית, בסימפוניה השלישית של ברהאמס; שיחת רעים בביתו של חיים טאוב, הכנר הראשי של התזמורת; מהטה על תגובת התזמורת בסיורה בברזיל בהיוודע הרצח הנורא באולימפיאדה במינכן; קונצרט משותף – הפילהרמונית הישראלית ושל ניו יורק: הבריקה מוצלחת, בחיתוך ועריכה מרשימים, של אריה מ"מראס באוטרפליי" בקולה האדיר והגמיש של הסופראן ליאונה מיטשל, בקונצרט ובהצגה בימתית.

מה שהטריד אותי בסרט, בין השאר, זה העיסוק הנחפז השטחי, גם במבחר התמונות מהארכיונים וההסברים, בפרשת יסודה של התזמורת הארץ־ישראלית ע"י ברוניסלב הוברמן וביקוריו ההיסטוריים של ארתורו טוסקניני ב־1936 וב־1938. תקופה זו מתוכרת בחטף. יפה עשו המפיקים שהביאו את מהטה והנגן בגימלאות והלמבגע ליי לבקר באולם התערוכה ב"יריד המזרח" שבו נערך קונצרט הבכורה עם טוסקניני. לאכזבתם מצאו שם מחסן גרוטאות ולא אתר לאומי. תופעה מבישה.

כמה מידידיה הנאמנים של הפילהרמונית בשעותיה הקשות (והיו כאלה) כמו המנצחים הישראלים מיכאל טאובה וגארי ברטיני ואלה מחו"ל – שארל מינש ופול פארי אינם מוזכרים. האם מהטה לא שמע עליהם? לעומת זאת נמצא הזמן להראות את ראש העיר ת"א כ"חובב מוסיקה נלהב" הנוטש את משרדו כדי לעקוב אחר חזרות התזמורת.

אך מוזרה מכל היא ההתעלמות המוחלטת מליאונרד ברנשטיין שליווה וטיפח את התזמורת במשך 40 שנה מאז עונת 1946/47. בעונה הראשונה בישראל העצמאית ניצח גם בשבעה קונצרטים לצה"ל, שהזכור מביניהם הוא זה שנערך בבאר שבע, בשדה, לפני מאות מחיילי חטיבת הנגב. זכור גם קונצרט חנוכת "היכל התרבות" בניצוחו. ולאחרונה – הסיור המוצלח ביפאן ובארה"ב בשנה שעברה. אפשר היה לפתוח להזכירו ולהראות תמונות אתו או קטעים מוסרטים מקונצרטים שלו עם הפילהרמונית. העדרו של ברנשטיין הוא בלתי נסלח. למרות ההסתייגויות אנו מצטרפים כמובן בשמחה למברכים ולמאחלים ביום ההולדת.

הפלא השני של ורדי

הרקויאם. הערב, מחר ובמוצ"ש, בהיכל התרבות בת"א

מאת יהודה כהן

כל אחד מגדולי המלחינים של המאה ה־19 היה אנוס מאז שנת 1865 להתמודד בדרך כלשהי עם האופרה "טריסטן ואיזולדה" של ואגנר, שהוצגה באותה שנה במינכן בראשונה, ושהיתה לנקודת המוצא של המוסיקה המודרנית. מלחינים רבים נכנעו וחיקו, או המשיכו במסלול המסורת. לא כן ורדי: הוא היה אמן כן וגאה ומודע לגדולתו, ומאחר שלא מצא תשובה הולמת לאתגר, העדיף להפסיק אחרי "דון קרלוס" לחבר אופרות חדשות והחל לעבור מן האופרות הקודמות שלו. אולם הוא בכל זאת חיבר עוד ארבע יצירות גדולות, ודווקא את הבשלות ביותר, שהיו מבחינת פלא מרובע. הפלא הראשון היה שהזמינו אצלו את האופרה "אאידה", שאיפשרה לו חידושים בלי כניעה. הפלא השני היה הרקויאם, ועוד היו פלאים של האופרות "אותלו" ו"פלסטאף" שבהחלט לא היה כותב לולא הפציר בו בעל הליברית אריגו בויטו שהיה משורר מעולה ואף מלחין אופרות גדול.

הפלא של הרקויאם? להבנתו דרוש להכיר קצת מתולדותיו: לרגל מלאת שנה למותו של רוסיני, שנפטר בשנת 1868, יזם ורדי חיבור מיסת־אשכבה (רקויאם, "אפטורה") לזכרו, שבהלחנתו השתתפו 13 מלחיני איטליה, כשהוא עצמו חיבר את הפרק האחרון, "ליברה מה" (שחרר אותי ד' ממות נצחית), דווקא לטקסט שעל פי רוב לא נכלל בחלקים המולחנים של מיסת אשכבה. לפי תכניתו היתה צריכה מיסה זו להיות מבוצעת ביום מותו הראשון של רוסיני ולאחר מכן להיגנז ולהיות שוב מושמעת לזכרו, באם הדורות הבאים יזכרו עוד את המלחין הדגול. אבל המנצח המיועד לביצוע היצירה, אנג'לו מריאני, הכשיל אותו, מפני שלא הוזמן אף הוא להלחין חלק מן היצירה.

ורדי העריץ מאד את המשורר האיטלקי אלסנדרו מנצוני, שרוב יצירותיו, ובתוכן הרומן המפורסם "הארוסים", עמדו בסימן ההתקוממות לשחרור איטליה. מותו של מנצוני בשנת 1873 פגע קשות בלבו של ורדי, והוא החליט לתרום על פי דרכו להנצחתו. והנה הפלא: בטקסט של "ליברה מה" מוזכרים כמובאות פרקים שקדמו במיסת־האשכבה, הם "דיאס אירה" (יום הזעם, הוא יום הדין) ו"רקויאם" (תן להם מנוחה נצחית, הפרק הפותח); ובפרק "ליברה מה" שתרם ורדי לרקויאם־התערובת לזכרו של רוסיני, כבר הלחין גם את המובאות שבטקסט כאילו חיבר גם את הפרקים האלה ומזכיר אותם עתה; במלים אחרות, כחבר את הפרק ראה לנגד עיניו גם את הפרקים "המצוטטים" הלחין גם אותם. למעשה חיבר איפוא אז מתוה לרקויאם שלם, והוא החליט עתה להשלים את היצירה כרקויאם לזכרו של אלכסנדר מנצוני.

בדומה למיסות של בטהובן או הרקויאם של מוצארט, גם ורדי לא התכוון לכתוב מיסה קתולית "כשרה". הדי באופרות אחרות, כמו למשל "כוחו של גורל" או "דון קרלוס", הביע ביקורת חמורה על אכזריות הכנסיה, וגם אצלו הטקסט הקתולי אינו אלא מסגרת חיצונית לביטוי רגשותיו ורעיונותיו. כאן לפניך הריאליסט ואמן התיאטרון, הפורש באמנות מעין כמוה את המרכיב האנושי. והיו שביקרו את ורדי על כי הרקויאם שלו מנוסח בסגנון אופראי, וכי אפילו מורגשת השפעת האופרה "אאידה" שאותה השלים שלוש שנים לפני־כן. טענות דומות נאמרו (ונאמרים) גם לגבי רביעיית־הקשת שלו שנכתבה בין "אאידה" לבין הרקויאם. לאלה אפשר לענות, שבזה ורדי דווקא מקורי מאד. זכותו להשתחרר מדפוסים מוקפאים.

הגישה האופראית איפשרה תאור דראמטי של "דיאס אירה" עם קריאות אימה במרכז היצירה והצגה בפאר תיאטרלי את הפרק "סנקטוס" (קדוש קדוש קדוש), אבל גם לירקה כמו בפרק הפותח או בפרק "אגנוס דאי" (שה אלהים) או "לוקס אטרנה" (אור נצח יאיר נא להם). המוסיקה ציורית ומתארת בכל עת בדיוק את האמור בטקסט הלטיני, ומעקב אחריו (הפילהרמונית מגישה בתכניה תמיד גם תרגום) מוסיף להבנת היצירה ועשוי להרבות את ההנאה ממנה. הרקויאם של ורדי חובר בשנת 1873 והושמע בראשונה במילנו בשנת 1874 בניצוח המלחין בהצלחה עצומה.

הרקויאם של ורדי, הערב, בהיכל התרבות בתל־אביב עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה, והסולנים מרגריטה קאבאייה, מרילין הורן, ציל וילסון ויאקו היהאנן.

משפט פומבי לצנזורה

שאלת מקומה של הצנזורה בחיי התרבות והבידור של ישראל, תהיה נושא המשפט הציבורי המבויים הראשון בסידרה של משפטים ציבוריים מבויימים, שתערוך רשת "מופת" בתקופה הקרובה ברחבי הארץ. הארוע יתקיים ביום ג', הקרוב, באולם "מופת" בראשל"צ. במרכזו של המשפט הציבורי על הצנזורה שהכין ד"ר **זאב סגל** מאוניברסיטת ת"א יוצגו דבריו של קצין בכיר בצה"ל שאמר לאם שכולה, שבנה נפל לשווא ו"הובא לעקידה על גבעות תירם ע"י פוליטיקאים". הדפי שרה התולמים בהקיף את העותרים – "תיאטרון אחדות העם" ומנהלו "ראובן ליבראלי" ייצג בפני "בית המשפט" העו"ד **יורם שלמון**; את המשיבה, המועצה לביקורת סרטים ומחזאות במשרד הפנים ייצג עו"ד **זמב עצמון**.

בעת שחבר השופטים יצא להתייעצות על קבלת פסק הדין, יטילו הצופים התומכים בפסילת הקטע הנ"ל פתקים אדומים, שעליהם יוטבע ציור של מספריים לקלפיות שיוצבו באולם, ואילו התומכים במתן היתר להצגתו של הקטע יצביעו בפתק כחול.

דני צדקוני

המחזאי האיטלקי **דריו פו** כבש בחמש השנים האחרונות את בימות ישראל. ב"בית לסין" יעלה בקרוב המסך על מחזהו **"זוג פתוח"**, קומדיה על אחד מיצורי עידן המתירנות: נישואין פתוחים. בתחילת המחזה מאיימת האשה **(יונה אליאן)** להתאבד. הרעיונות הליברליים של הבעל, **(ששון גבאי)** הפילוסוף, מתישים אותה. אחר כך היא מאיימת לרצוח את בעלה. גם בכך היא נכשלת ואז היא דנה את עצמה ללידה מחדש: חתיכה משוחררת בדירה שכורה בבבלי, "השיכון של הגרושות" – כך על פי הגירסה העברית של יהונתן גפן. אך הבעל המשוחרר מתקשה להסתגל לשיחרור של אשתו. המסקנה, לדברי יונה אליאן, שזה תפקידה הקומי השלישי בתיאטרון (אחרי "מורה שיגעון" ו"ניסים ונפלאות בקופסות שימורים"): "אין נישואין פתוחים".

יוצאים לאור

מאת מירי פז

מטרויה עד וייטנאם

בספריית "מעריב" ייצא לאור בחודש הבא ספרה של ההיסטוריונית ברברה טוכמן "מצעד האיוולת" (בתרגום יוסף אשכול). הספר, שזכה להצלחה רבה בארה"ב, מתעד ומנתח את שגיאותיהם המכריעות של מנהיגי העולם למן ימי טרויה עד מעורבותה של ארה"ב בוייטנאם.

טוכמן טוענת ש"בורות אינטלקטואלית או תרבותית היא מרכיב תכוף של האיוולת". איוולתם של מנהיגים טמונה, לדעתה, בסירובם לראות נכוחה את האמת, סירוב שאותו מבססים ומחזקים יועצים ועצות הנפים. התבצרותם של מנהיגים בקונספציה שיקרית ושתצבותם היא הממיטה אסון על עמיהם.

כיוון שספרה של טוכמן מסתיים בתחילת המעורבות האמריקאית בווייטנאם בימי קנדי, לא החילה את התזה שלה על דוגמאות היסטוריות קרובות יותר. הקורא הישראלי יאתר את "מצעד האיוולת" המקומי במלחמות ישראל, החל במלחמת אידבריזה אתת ב־1967, עבור ל"קונספציה" המהוללת שהדיגנו את מנהיגנו במלחמת יום כיפור ועד "התוכנית הגדולה" של מלחמת לבנון. טוכמן, שזכתה פעמיים בפרס "פוליצר" היוקרתי, קצרה גם את שבחי הביקורת בספר זה. "מצעד האיוולת" – כתב ה"טיימס" – "מבסס את מעמדה של טוכמן בשורת ההיסטוריונים הגדולים של הדור הזה".

נשים, גברים ומוסר

בהוצאת "קייפ" האמריקאית ראה אור ספרה החדש של מרילין פרנץ' "מעבר לכוח: נשים, גברים ומוסר", המעורר מחלוקת בין המבקרים האמריקאים.

פרנץ' התפרסמה ב"חדר הנשים" (שאף עובד לסידרת טלוויזיה בכיכובה של לי רמיק), אחד המניפסטים הפמיניסטיים הקלושים והדרודים שנכתבו אי־פעם אך כוחו היה רב, כפי הנראה, בעיצוב תודעתן הפמיניסטית של נשים אמריקאיות, בנות המעמד הבורגני הזעיר של גיבורות הספר: נשים המקריבות את עצמן על מזבח הקאריירה של בעליהן ונינטשות בחוסר כל לאחר שסיימו את תפקידן כרעיות־שרתות וכולדנית ואמהות.

ב"נשים, גברים ומוסר" דנה פרנץ' בעידן הפוסט־פמיניסטי. לדעתה, לא הגיעו נשים אל עמדות המפתח הרצויות בצמרת המימשל והמינהל כי המעטות שהגיעו נסמכו בחברה הגברית ולא עשו די במצוות "הסולידאריות הנשית" לקידום נשים אחרות ובעצם לשינוי המבנה החברתי. שורש הרע טמון, לדעתה (שוב) בהבדלי חינוך. בעוד שנשים חונכו לערכים הארכאיים של קיום מידות נאות בתחום האישי – נאמנות, אמירת אמת ומעשי צדקה, חונכו הגברים לשאיפה לכוח ולרכישת עוצמה ציבורית: דיסונאנס קשה, שהרי אנשי ציבור נדרשים להגינות, לאמירת אמת – כל אותן מידות שנשים כשירות יותר לקיימן על פי חינוכן. פרנץ' טוענת שלכשיגיעו נשים לשלטון נחזה בעולם שכולו טוב: כיתות חרבות לאיתים, אהבה וחסד לכל. למרבה הצער גם תיקווה זו שומטת את הקרקע מן הטיעון המרכזי לפיו שוות נשים לגברים. אם שוות בטוב, שוות גם ברע. בהקשר זה נצטט מדבריה של עיתונאית פמיניסטית מהודו שהשתתפה בוועידת נשים מנהיגות שהתקיימה בירושלים ביולי 1979: "אנו, הנשים, חשבנו ששלטון נשים יביא בכנפיו את הצדק, החסד והרחמים. הודו של אינדירה גאנדי משוללת צדק, זועקת לרחמים ולחסד".

סדר השירים לאשר רייך

אחרי שישה קבצי שירה, יראה אור ספר השירים השביעי של אשר רייך, "סדר השירים" הכולל מבחר משיריו שנכתבו בין 1965 ל־1984 וכן שירים חדשים. המבחר, לדברי רייך, מסכם "תקופה אישית". "זמירות בקר" הוא אחד השירים החדשים בקובץ זה:

אפל עוד הבוקר. תמיד אפל
הבוקר שלי. וכוזב אורו,

מזיז אותי מגובה, כמשחית סוד.
לעין השמש לבי עוד מדמה
אור נקבה אתי. עין שלך
מן הראי מדברת אלי דממה
בשפה אחרת. האם זו שתיקה?

מלים של לילה על אזן החלון
כבר נמסות בשמש –
והחלום עוד ינוע. לא
האור יקיצהו. לא הזמן
יכסמו. לא את –

בלעדיך נפשי נוסעת עם שללה
בין דמדומי חלומות שהבשילו בי
את תודעתם העל־אמנית.
מה בכך שהנני יצור
תעתועיך בבקרים המבויתים,
הלא כבד אני עכשו לעשות דבר.

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים – רשת ג' קול ישראל 25.3.86

1. אהבת הסבן – ריטה
2. הלו – שרון ליפשיץ
3. בוקר של תמסין – מני בגר
4. בית ספר לחופש הדיבור – דני בסן
5. בלדה לסוכן כשל – משינה
6. באת אלי – סי היימן
7. לדרום – פיקוד הדרום
8. אל הנח"ל – להקת הנח"ל
9. סתיו ישראלי – גלי עטרי
10. ברקוד נשכח – שלמה ארצי
11. עם כל הטבה – גידי גוב
12. שרליה – חוה אלברשטיין
13. צפור מסורפת – יהודי כהן
14. שובי הרמוניקה – ירדנה ארזי
15. נגני לי בלליקה – דורון מזר
16. יד ביד ביחד – נירה גל
17. ינועו גלגלים – גבי שושן
18. סוף העונה – גלי עטרי
19. שיר של פעם – דורון מזר
20. כמו הצב – יהורם גאון
21. מלכת הלילה – רוחלי זוהים
22. אין לי מה לתת לך – צביקה פיק
23. איציק – פופלקס
24. החייל הכי מרותק בצה"ל – פיקוד הצפון
25. לחיים – חיים משה
26. קפה או תה – איזולדה בנר
27. מישהו על הירח – אלברט דוסטן
28. כמו האמונה – מירי אלוני
29. כושי מג'מייקה – שלומי אמף
30. נערה – יהודה תמיר

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. שביל הבריחה – ריטה
32. יש – ארבע לב ארזים
33. הלואי – בועז שרעבי
34. ניסוה – שולה חן
35. לה ולי – שלישיית אימה

"מקום בצמרת" קול ישראל ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91910

אנא הצבע אשר עיני את מספר השיר

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
ותאריך